

SCHODIŠTĚ FARY V BLANSKU U KAPLICE

NĚMÝ SVĚDĚK BANKROTU RODU BUQOYŮ V 1. POL. 18. STOL.

FA ČVUT PRAHA

Eliška Houdová
Katarína Tomášiková

SHP1
březen 2022 (LS22)

doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

obsah

předmět semestrální práce	3
VŠEOBECNÝ KONTEXT A ZÁKLADNÍ POPIS	4 - 8
geograficko-urbanistický kontext	4
uspořádání dvora farní usedlosti	4
fotodokumentace kontextu farní usedlosti	5
stavební fáze	7
uspořádání objektu fary	8
DALŠÍ DÍL SKLÁDAČKY	9 - 16
problémové schodiště	9
fotodokumentační úvod do interiéru řešené části fary	10
posunout, nebo převrátit? zakřivit!	11
vejdeme se? ano!	11
změnou k lepšímu? asi ne... ..	12
historická vsuvka - bankrot Buqoyů	13
bez peněz do obnovy nelez	14
a co bylo dál?	14
z patra na půdu	15
když jde chodba s dobou	16
GRAFICKÁ DISKUZE PROSTOROVĚ FUNKČNÍHO USPOŘÁDÁNÍ SCHODIŠTĚ	17 - 38
schodiště na půdu	17
schodiště do patra	19
nerealizované kompoziční propojení kostela a fary	37
VÝVOJOVÁ SCHÉMATA	39 - 56
schodišťový prostor v přízemí	39
chodba 2.01	48
PROVOZNÍ SCHÉMATA	57 - 60
provozní schéma schodišťového prostoru v přízemí	57
zdroje	61
zdroje plánové dokumentace	61
PŘÍLOHY	63
nálezkové situace	63
analytické výkresy	
01. sklep	
02. přízemí	
03. patro	
04. krov	

předmět semestrální práce

Semestrální práce v rámci předmětu Stavebně historický průzkum 1, pod vedením pana docenta Michaela Rykla, se zaměřuje především na dílčí část průzkumu a to oblast schodiště v objektu fary, č.p. 33 v obci Blansko u Kaplice, a s ním bezprostředně souvisejících konstrukcí. Zabývá se především pozicí schodiště a jeho vztahy nejen k provozu fary, ale i k samotnému kostelu sv. Jiří.

Průzkum navazuje na dílčí stavebně historické průzkumy, které byly v objektu prováděny od roku 2018 a pracuje s jejich poznatky, které dále rozšiřuje. Výsledkem je ucelený vývoj řešené části, popis a dokumentace faktů, jejich interpretace a hypotézy.

Nedílnou součástí práce byla praktická část v podobě výjezdu do zkoumaného objektu v období 26.-27. března 2022. Během průzkumu byly dokumentovány a popisovány nálezové situace. Za odborné spolupráce pana docenta Rykla byla prováděna sondáž pro zjištění nezbytných informací o stavebním vývoji objektu.

V následující fázi byla veškerá data za odborné konzultace s panem docentem Ryklem vyhodnocena a zpracována do písemné a grafické podoby.

VŠEOBECNÝ KONTEXT A ZÁKLADNÍ POPIS

geograficko-urbanistický kontext

Farní usedlost se nachází při kostele sv. Jiří jižně od obce Blansko u Kaplice v okrese Český Krumlov, v jižních Čechách. Jde o mírně, od východu k západu, svažité terén. V místě fary tak nadmořská výška dosahuje přibližně 596 m.n.m.

Blansko u Kaplice, dříve německy Pflanzten, je malá obec historicky ve tvaru okrouhlice, s usedlostmi uspořádanými kolem velké tržní návsi. Kostel s farou a hospodářskými budovami stojí až za obcí, necelých 250 m od samotného centra návsi.

Gotický kostel sv. Jiří byl v 1. polovině 18. století renovován, jak naznačuje datace na západním štítě. Jednoduchý kostel má standardní východo-západní orientaci. Kolem se rozprostírá hřbitov, vymezený okrouhlasou zdí.

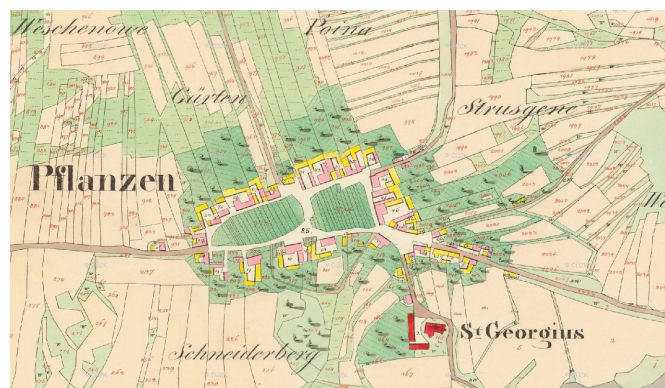
Bezprostředně k farní usedlosti náleží na západně ovocný sad a na jihu výběh pro dobytek.

uspořádání dvora farní usedlosti

Západně od kostela se nachází usedlost s úhlovou dispozicí dvora jejíž vstupní brána a vrata jsou vymezena ohradní zdí ze severu. Usedlost ctí tradiční funkční členění dvora. Patrová obytná budova je ve štítové orientaci k hlavní ulici, na ni navazuje sýpka a chlévy. Dvůr je na jižní straně příčně předělen objektem stodoly, ke které je přičleněn a v pravém úhlu jako pokračování podlouhlé sestavy objektů další stodola.

Dnešní uspořádání má však nejméně v rámci obytného objektu fary vrstevnatou minulost. Díky existenci gotického kostela lze předpokládat, že již v době před třicetiletou válkou (1618 - 1648) zde stály stavby středověkého původu. Je vysoce pravděpodobná návaznost na tyto již existující stavby při obnově fary v raném baroku (1. polovina 17. století).¹

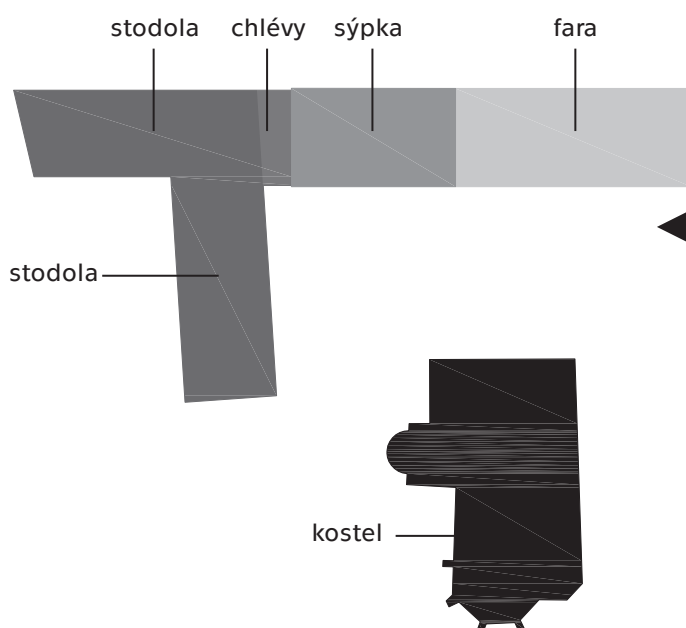
Jižní část usedlosti (sýpka a chlévy) pravděpodobně spadá ještě do doby předbarokní, avšak zřetelný přechod mezi těmito etapami se prokazatelně nenašel, což dokazují nálezové situace V35, V36, které jsou součástí předchozího dílčího stavebně historického průzkumu.²

Stabilní katastr: 0262-1 Blansko u Kaplice - dříve Pflanzten: Císařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2 880 - Čechy. 1:2880. 1826. ČUZK. Dostupné také z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=cloc&idrastru=B2_a_6C_262-1_3

Aktuální ortofoto: Blansko u Kaplice: Ortofoto ČR (současné). 2022. ČUZK. Dostupné také z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

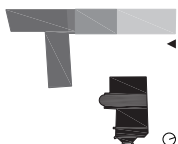
¹ BLÁHOVÁ, Dominika a Tomáš BENEŠ. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Východní a severní fasáda obytného stavení. 2020. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D. s. 2

² Jde konkrétně o průzkum: BLÁHOVÁ, Dominika a Tomáš BENEŠ. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Východní a severní fasáda obytného stavení. 2020. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D. Nálezové situace V 35 viz str. 44, nálezové situace V36 viz str. 45

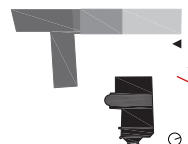
fotodokumentace kontextu farní usedlosti

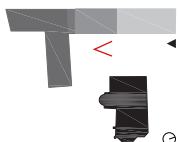
pohled na faru ze severu, v pozadí kostel sv. Jiří
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

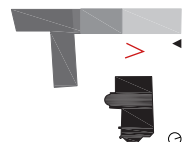
pohled na faru s ohradní zdí od východu
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

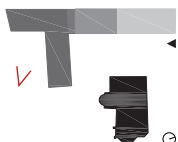
pohled na severní část dvora
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

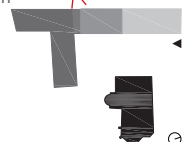
pohled na jižní část dvora se stodolou
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

pohled na objekty stodol
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

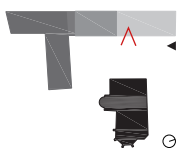

pohled na západní fasádu usedlosti, v pozadí věž kostela sv. Jiří
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

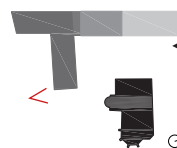

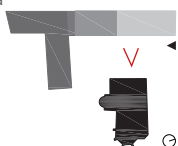
pohled na západní fasádu kostela sv. Jiří s ohradní zdí
fotografováno z patra fary
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, Bc. Houdová

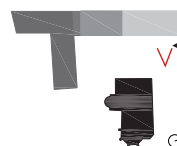
pohled na jižní fasádu kostela sv. Jiří, vlevo štít stodoly
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

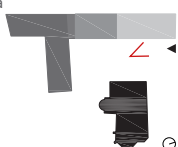
pohled na východní fasádu fary jižně od okapu navazuje sýpka
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

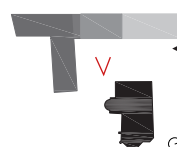
pohled na východní fasádu fary na hlavní vstup do objektu
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

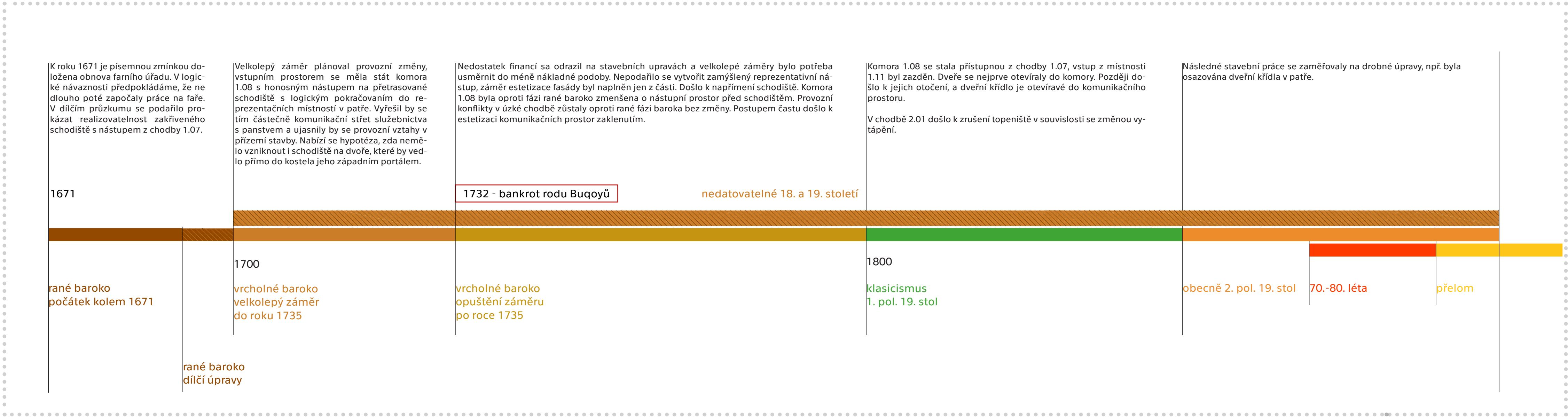

pohled na východní fasádu fary jižně od okapu navazuje sýpka
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

pohled na západní fasádu sýpky
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

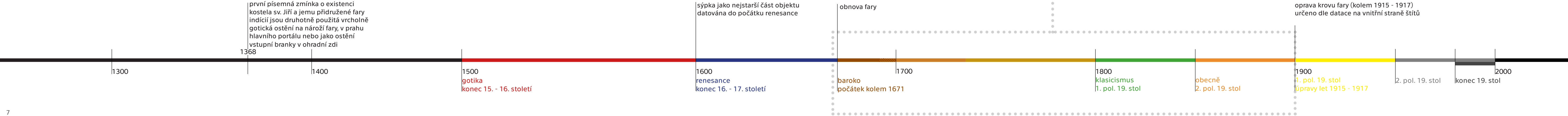
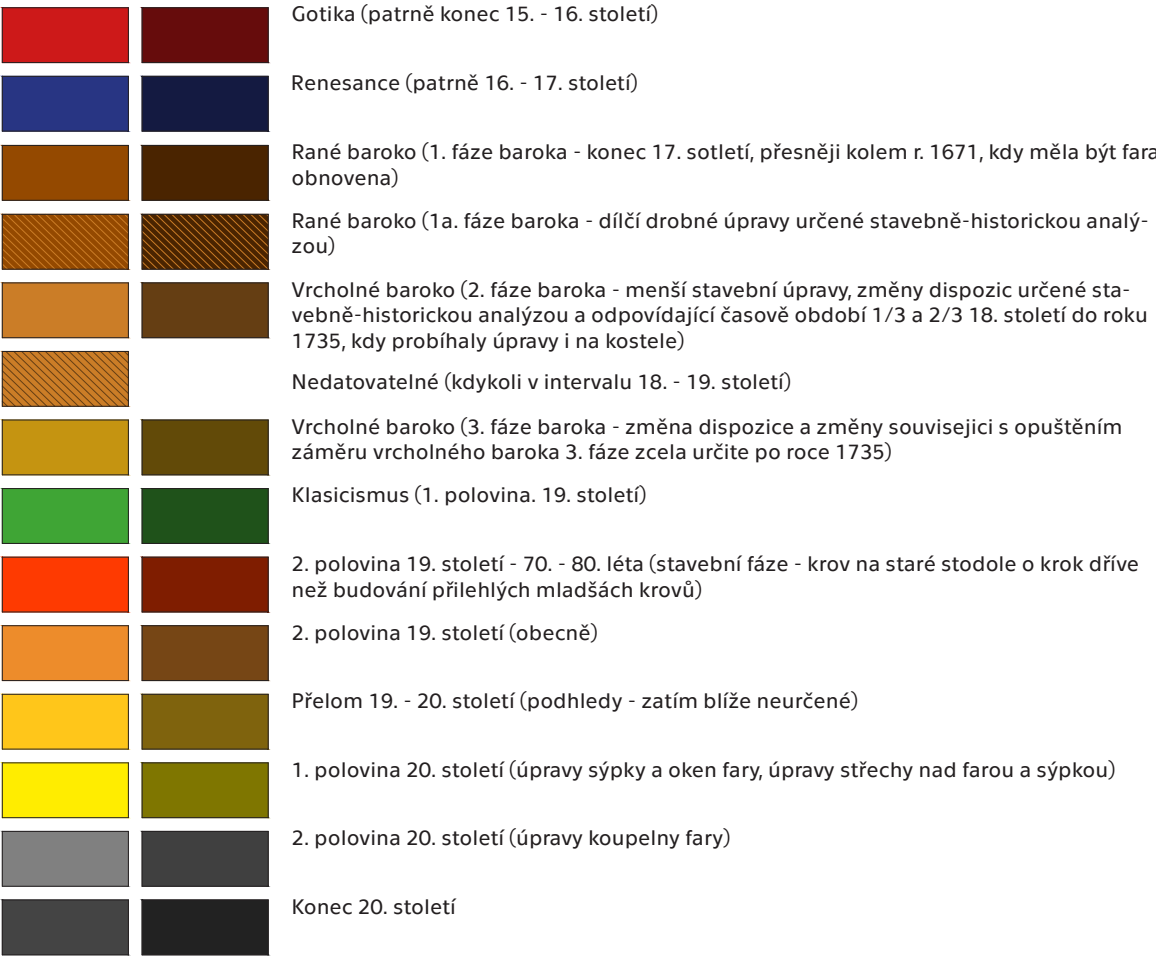

stavební fáze

Pro obytný objekt fary začíná stavební vývoj v raném baroku, kdy byla fara obnovena. Ve vrcholném baroku prošla úpravou v rámci nedokončeného záměru. Klasicistní úpravy spočívaly především ve výměně okenních otvorů. Následný stavební vývoj se zaměřoval především na dílčí úpravy.

Pomocí časové osy je vyznačena posloupnost jednotlivých stavebních etap. Uvádí také zásadní milníky existence usedlosti.

uspořádání obytného objektu - fary

Patrový objekt fary je v rámci dvora orientován štítovým průčelím k ulici. Objekt má základ v trojdílné dispozici. V přízemí se nachází především hospodářské provozy - komory, kuchyně, v patře pak oficiální obytné prostory pro faráře a případné návštěvy.

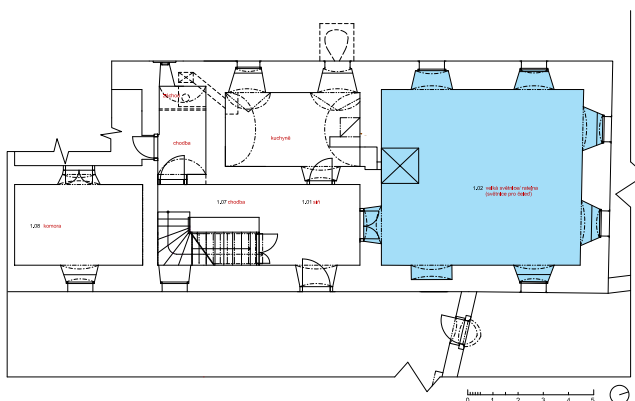
Nevšední je poloha schodiště, která zapřičiňuje kolizi mezi dvěma výše zmíněnými provozy. Právě tato situace vyvolala otázku původu schodiště a jeho zařazení do vývojových etap objektu. Po vyhodnocení průzkumu bylo zjištěno že dnešní podoba schodiště pochází z vrcholného baroka a předcházela mu zakřivená verze s nástupem přímo z chodby. Vývoji schodiště a s ním souvisejících konstrukcí je věnována samostatná kapitola.

První etapa výstavby nové fary se datuje do období raného baroka, zde označované jako fáze baroko 1, období po roce 1671, kdy byl zdejší farní úřad obnoven.

Nejvíce proměn z hlediska provozu zaznamenalo přízemí objektu v severní části - viz schémata přízemí. V tehdejší raně barokní dispozici se v místech nacházela ratejna - místnost pro čeled. Ta byla v pozdějších dobách podélně předělena a vznikla tak kancelář faráře a komora pro kuchařku.

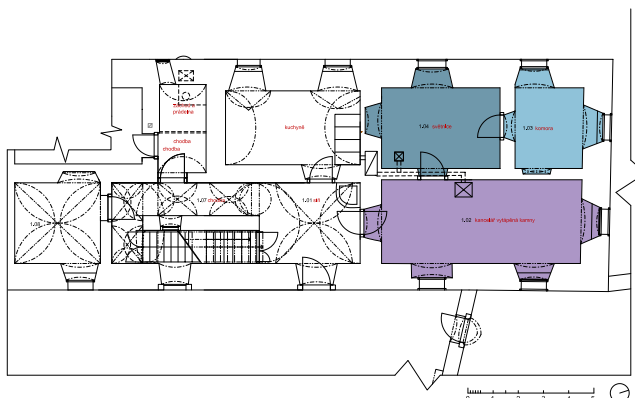
Na přiložených schématech lze vidět využití jednotlivých místností v přízemí. Barevně je vyznačena proměna dispozice severního dílu v přízemí.

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - SKUTEČNÁ REALIZACE

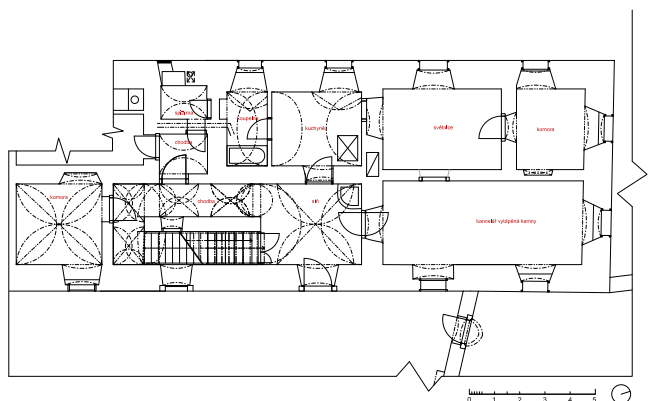
interpretace: schéma přízemí s graficky odlišeným severním dílem
fáze výstavby: rané baroko

6) KONEC 19. století & PŘELOM 19. - 20. století

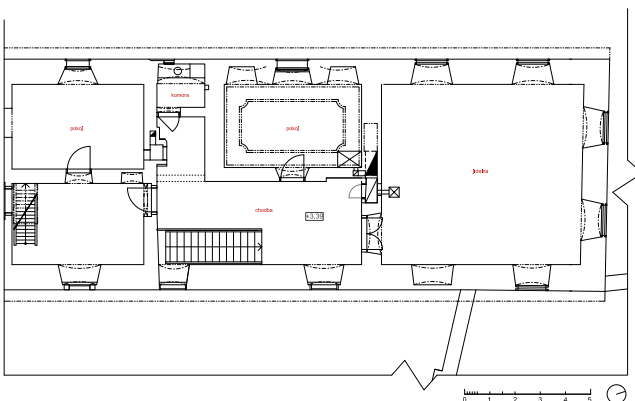
interpretace: schéma přízemí s graficky odlišeným severním dílem
fáze výstavby: přelom 19. a 20. století - dispozičně aktuální stav (březen 2022)

PŘÍZEMÍ - AKTUÁLNÍ STAV

půdorysné schéma přízemí
fáze výstavby: aktuální stav (březen 2022)

PATRO - AKTUÁLNÍ STAV

půdorysné schéma patra
fáze výstavby: aktuální stav (březen 2022)

DALŠÍ DÍL SKLÁDAČKY

problémové schodiště

Dílčí navazující průzkum se zabývá především pozicí schodiště a jeho vztahy nejen k provozu fary, ale i k samotnému kostelu.

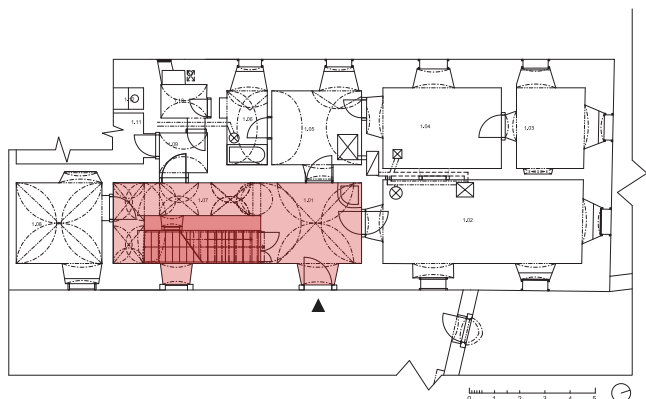
Schodiště je v patrovém objektu fary významným komunikačním prvkem. Místnosti v patře jsou oficiální prostory, které automaticky předpokládají, že příchozí pokračuje do patra. Proto by mělo být schodiště po ruce.

Obecně vžitým standardem nejen z hlediska efektivnosti, bylo umísťovat schodiště tak, aby jeho nástup byl u vstupu do objektu, nebo přímo proti němu. Fara v Blansku však patří mezi výjimky. Schodiště je zde v dnešní době (březen 2022) umístěno převráceně. Při vstupu do objektu je nutné obejít schodišťovou vřetenovou zeď, což nebylo v tomto typu staveb běžné.

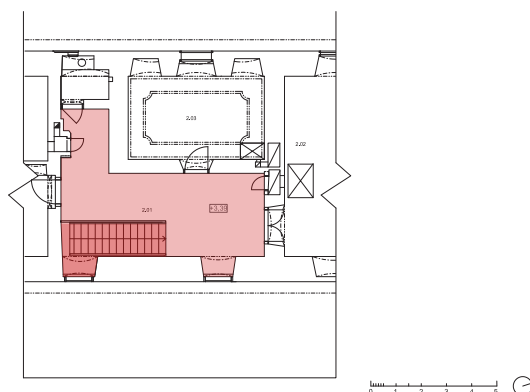
fotografie schodiště
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

7) AKTUÁLNÍ STAV (březen 2022)

půdorysné schéma přízemí a vyznačení řešené části dílčího průzkumu
zvláštní zaměření na prostor schodiště a vřetenovou zeď
fáze výstavby: aktuální stav (březen 2022)

7) AKTUÁLNÍ STAV (březen 2022)

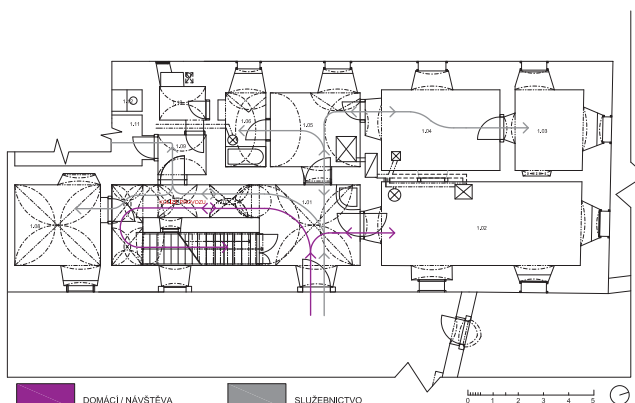

půdorysné schéma patra a vyznačení řešené části dílčího průzkumu
zvláštní zaměření na prostor schodiště a související okenní niknu
fáze výstavby: aktuální stav (březen 2022)

Jsou zřejmé provozní konflikty mezi každodenním hospodářským provozem v přízemí fary a přístupem do obytných prostor faráře v patře (viz. schéma provozu ve stávající situaci).

Cílem průzkumu bylo zjistit, zda stávající (březen 2022) pozice schodiště byla původním záměrem z raného baroka (výstavba fary), nebo zda bylo schodiště v raném baroku postaveno do jiné pozice, a do dnešního stavu přebudováno v následujících stavebních etapách.

PROVOZNÍ SCHÉMA - Aktuální stav (březen 2022)

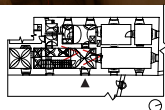

fotodokumentační úvod do interiéru řešené části fary

přízemí

sín 1.01
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová
pohled do chodby 1.07 ze síně 1.01
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

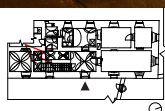
patro

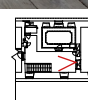
chodba 2.01 severní část
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

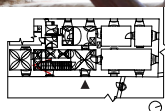
pohled do nástupního prostoru schodiště a chodby 1.07
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová
pohled do chodby 1.07 z nástupního prostoru schodiště
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

chodba 2.01 jižní část s nástupem na schodiště
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

pohled na schodiště z nástupního prostoru
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

pohled do chodby s komínovým tělesem
stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

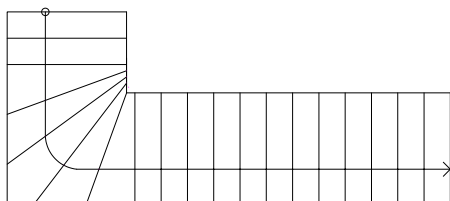

posunout nebo převrátit? zakřivit!

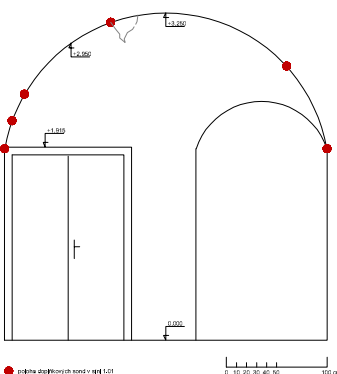
Díky sondám v síni 1.01 bylo možné vyvrátit verzi, že by přímé schodiště bylo v raném baroku (stavební fáze baroko 1.) otočené do standardní polohy s nástupem u vstupních dveří (ze severu), nebo posunuté směrem k severu (to by znamenalo výrazný zásah nejen do pozice schodiště, ale i do celé dispozice místnosti 1.01, což nálezkové sondy nepotvrdily).

Sondy na schodišti (především 201X) stabilizovaly horní část schodiště (od 8. stupně výš) především z hlediska jeho sklonu. V chodbě 1.07 je patrné vyboulení, které po sondovém průzkumu prozradilo, že vřetenová zeď byla v minulosti kratší – dosahovala délky přibližně 2750 mm od severní hrany. Klenební pas při nástupu na schodiště byl pro provedené sondáže přiřazen k úpravám v druhé barokní fázi. Původně na jeho místě stála zeď, která vymezovala konec schodiště.

Vyloučením posunu schodiště se zde nabízí pouze možnost, že bylo prvních 7. stupňů ramene otočeno o 90. stupňů, a že tedy v raném baroku nešlo o schodiště přímé, nýbrž zakřivené. Ve vrcholném baroku (stavební fáze baroko 2) pak bylo schodiště napříměno v souvislosti s nedokončeným záměrem popsaným dále.

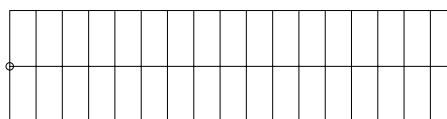
interpretace: navrhovaný tvar schodiště související s výstavbovou fází v raném baroku

● poloha vstupních dveří v síni 1.01
sín 1.01 schéma a fotografie pohledu na klenební pas
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

fotografie k nálezkové situaci 201X
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

stávající tvar schodiště
stav k roku 2022

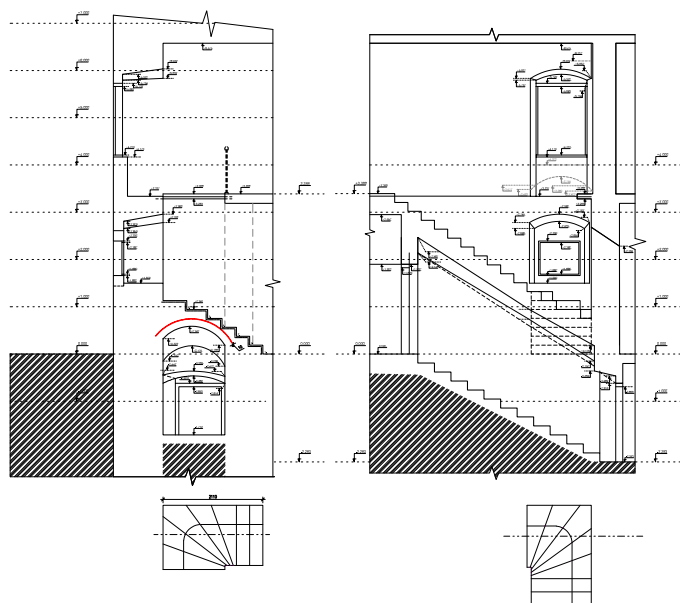
vejdeme se?

ano!

Pro variantu zakřiveného schodiště bylo důležité ověřit, zda bylo v raném baroku možné schodiště realizovat, aniž by došlo ke konfliktu s průběhem valené klenby schodiště do sklepa.

Klenba schodiště do sklepa se budovala souběžně, nebo její realizace celému záměru výstavby fary v raném baroku předcházela. Sklep mohl patřit ke starší stavbě a barokní fara ho pouze začlenila do půdorysu, pravděpodobně se jednalo pouze o podzemní prostor se zachovalým vstupem ze severu, do něž byly následně vsazeny konstrukce klenby a zdí.

Dle zaměření klenby schodiště do sklepa, schodiště do patra a s ním bezprostředně souvisejících konstrukcí bylo možné navrhnout pravděpodobnou trajektorii zakřiveného schodiště, které nekoliduje s klenbou do sklepa, zachovává šířku i výšku stupně a umožňuje funkční využití.

interpretace: ověření návrhu tvaru schodiště v příčném a podélném řezu
červeně - nejkritičtější místo - kontakt schodišťového ramene a klenby schodiště do sklepa

Při prověřování možnosti realizace a samotném návrhu byly stanoveny různé možnosti nástupu na schodiště, které jsou detailněji popsány v kapitole grafická diskuze.

změnou k lepšímu? ani ne...

V rámci schodiště a s ním souvisejících konstrukcí bylo na základě průzkumu možno stanovit posloupnost výstavby.

Za raného baroka byl vstup do objektu portálem na východní fasádě, jako je tomu dnes, přes síň 1.01. Ta ještě nedisponovala zaklenutím.

Nástup na zakřivené schodiště byl realizován z chodby 1.07. I tato situace je proti obvyklým zvyklostem rychlého nástupu do patra, ale má výhodu blízkého přístupu z kuchyně do sklepa (jehož existenci již předpokládáme).

Ve vrcholném baroku (zde také označované stavební fáze baroko 2) plánoval rod Buqoyů, pod jehož panství Blansko u Kaplice spadalo, velké změny. Změny rozpoznávané na stavbě samé obnášely, kromě úprav v patře, zaklenutí části prostor v přízemí, přetrasování dolní části schodiště a náročný průraz dělící zdi mezi místnostmi 1.07 a 1.08.

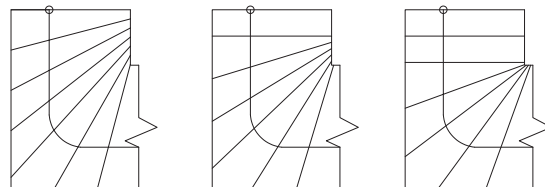
Je zřejmé, že tato akce byla finančně nákladná, ale její provozní ani estetický efekt situaci nezlepšil. Na schody se nastupovalo ještě dále od hlavního vstupu a ještě méně komfortně, jelikož před schody přibyla v přízemí nástupní podesta. **Takováto úprava musela být pouze torzem zamýšleného záměru, jinak pozbývá smyslu.**

Přetrasování schodiště s nákladným průrazem zdí je účelné pouze tehdy, pokud se na něj mělo nově nastupovat pohodlně ihned za vstupním portálem tak, jak bývá obvyklé. Znamená to, že novým vstupním prostorem měla být místnost 1.08. Na tuto hypotézu je třeba nazírat ještě z širšího kontextu, který tento záměr osvětluje.

Záměr vrcholného baroka spočíval v estetizaci nástupního prostoru a eliminaci střetů jednotlivých provozů (návštěva x domácí x služebnictvo) v rámci přízemí fary.

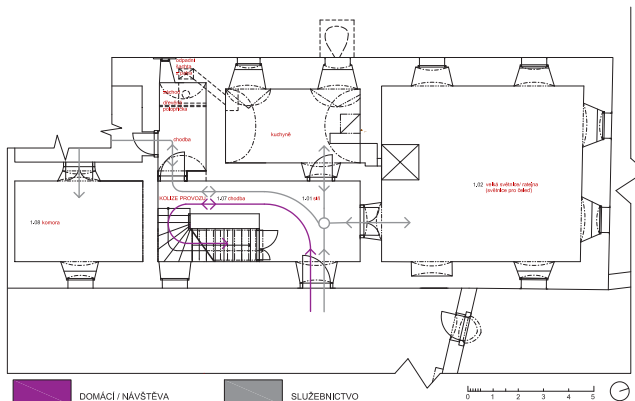
Celá kompozice záměru se odvíjí od osy hlavní lodi kostela a jejímu vztahu k faře. Je pravděpodobné, že cílem bylo vytvořit přímé spojení kostela a fary pomocí schodiště, umístěného na osu hlavního portálu kostela. Toto schodiště by vyrovnávalo terénní rozdíl mezi úrovní terénu kostela a fary.

V přímé návaznosti na schodiště měl být realizován vstup do objektu fary přes místnost 1.08, která měla sloužit jako reprezentativní síň a zároveň nástupní prostor na schodiště do patra. Vstup měl sloužit především pro návštěvy jako reprezentativní nástup.

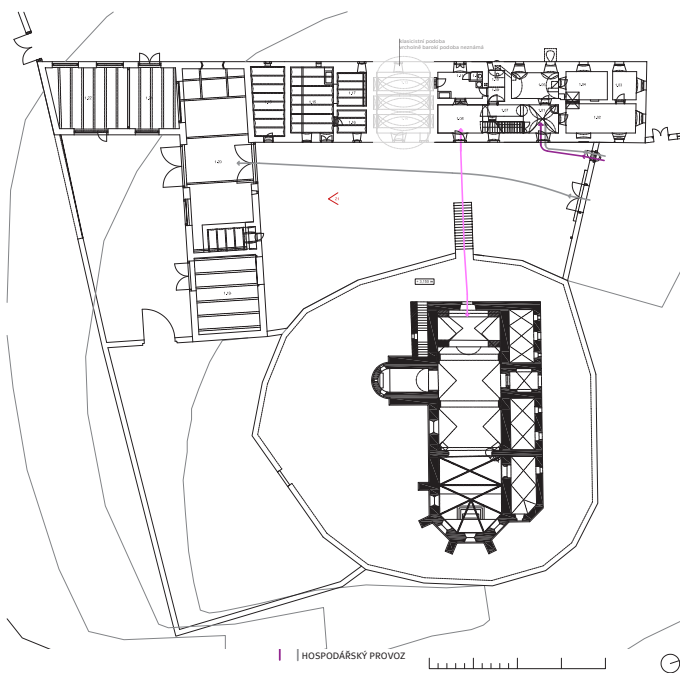

prověřované varianty návrhu možného nástupu zakřiveného schodiště

PROVOZNÍ SCHEMA - RANÉ BAROKO

interpretace: provozní konflikty raného baroka patrné především v chodbě 1.07
fáze výstavby: rané baroko, kolem roku 1671

hypotéza: záměr vrcholného baroka - komunikační propojení po ose kostelní lodi
fáze výstavby: vrcholné baroko, před rokem 1735, nerealizováno

hypotéza: zakres možné podoby komunikační propojení po ose kostelní lodi (Z1)
fáze výstavby: vrcholné baroko, před rokem 1735, nerealizováno
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl
zářes do fotografie Bc. Tomášiková

Právě do tohoto záměru vrcholného baroka spadá realizace přímého schodiště do patra spojená s vybouráním dělící zdi mezi chodbou 1.07 a komorou 1.08 a její nahrazení klenebním pasem. Ve vřetenové zdi v původním otvoru pro zakřivené schody bylo ponecháno průhledové okno do prostoru schodiště.

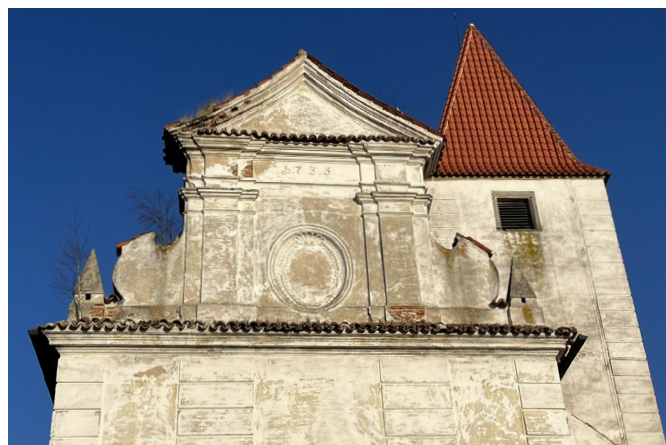
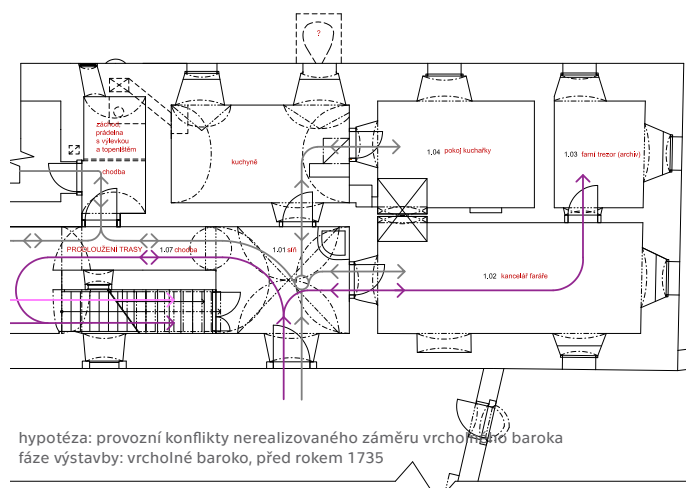
Velkolepou přestavbu fary však zastavil bankrot Buqoyů, jejichž rod se již od 17. století potýkal s finančními problémy.

historická vsuvka - bankrot Buqoyů

Rod Buqoyů se do Čech dostal roku 1620, kdy Karel Bonaventura získal od císaře Ferdinanda II. statky v jižních Čechách. V 60. letech 17. století byl ze všech buquoyských panství v Čechách udělán fideikomis (zaručení nedělitelnosti majetku, jeho dědičnosti v rámci rodu).

K výraznému zhoršení finanční situace rodu došlo za španělsko-francouzských válek proti Bourbonům, jichž se Buqoyové účastnili a na základě kterým jim byl ve dvou vlnách konfiskován majetek (1653 a 1723). Ve snaze zlepšit finanční situaci a snížit zadluženost rodu po první konfiskaci prodali na přelomu 17. a 18. století statky ve Francii a Nizozemí.

Finančně nákladná politika a bujarý život vrchnosti však učinil krach nevyhnutelným a roku 1732 vyhlásil Karel Kajetán Buqoy bankrot. Díky fideikomisu však nepřišli o česká panství, pouze se velkou mírou omezil tok financí. Datace na blanském kostele sv. Jiří, uvádějící rok 1735 však dokládá, že vyhlášení bankrotu mělo pozvolný nástup a započaté práce na kostele probíhaly ještě následující tři roky. Z informací dostupných v kostele sv. Jiří bylo zjištěno, že určité finanční prostředky na provoz fary mohly proudit z pronájmu kostelních lavic (tento způsob zisku financí nebyl ve své době neobvyklým).

západní štít kostela sv. Jiří s datací 1735
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

bez peněz do obnovy nelez

Záměr komunikačního propojení kostela s farou již nepřišel na program a jeho nedokončená realizace se odráží pouze ve změně nástupu na schodiště do patra fary (změna tvaru schodiště ze zakřiveného na přímé především v jeho spodní partii v rozsahu prvních 7 stupňů) a s ním souvisejících konstrukcí.

Je také možné pozorovat snahu o estetizaci fasády a to výškovým srovnáním okenních otvorů souvisejícím s polohou schodiště (V21, V27, V38) a osazením kamenných ostění na východní fasádě v přízemí a v patře – realizace proběhla pouze u portálu do síně 1.01 a oken V22, V27 na schodiště.

Od velkolepého záměru se opustilo. Předpokládaný reprezentativní portál do místnosti 1.08 nebyl nikdy osazen a prostor se tak nikdy nestal vstupním. Jako hlavní vstup byl tedy stále využíván portál do síně 1.01. Byla osazena výše uvedená kamenná ostění a bylo přetrasování schodiště. Rozsáhlý průchozí prostor zamýšlené vstupní síně (dnes místnost 1.08) byl bez realizovaného portálu nadbytečný. Došlo k jeho předělení dělicí zdí a vznikla tak komora 1.08 zúžená o nástupní prostor před schodištěm.

Nutno poznamenat, že přilehlé prostory zůstaly stále plochostropé, což dokazují omítkové nátěry zabíhající za klenby. Teprve s časovým odstupem došlo k estetizaci nástupního prostoru na schodiště zaklenutím dvojicí křížových kleneb a také zaklenutí komory 1.08 křížovou klenbou. Došlo také k zaklenutí chodby 1.07 dvojicí křížových kleneb a síně křížovou klenbou. Je jisté, že zaklenutí místnosti síně 1.01 a realizace klenebního pasu do chodby 1.07 je provedena druhotně vůči fázi baroko 1 (období výstavby fary), jelikož omítková situace (sondy v síni) potvrdila plochostropou síň v rané barokní fázi.

Vztah zaklenutí síně a dvojice kleneb v 1.07 je nejasný a bude vyžadovat další průzkum. Vztah dvojice kleneb při nástupu na schodiště je druhotný vůči klenebnímu pasu, dělicí zdi k místnosti 1.08 i zdi do místnosti 1.11. Vztah ke dvojici kleneb v 1.07 však nebyl zkoumán a pro jasnou časovou posloupnost bude potřeba dodatečný průzkum chodby 1.07.

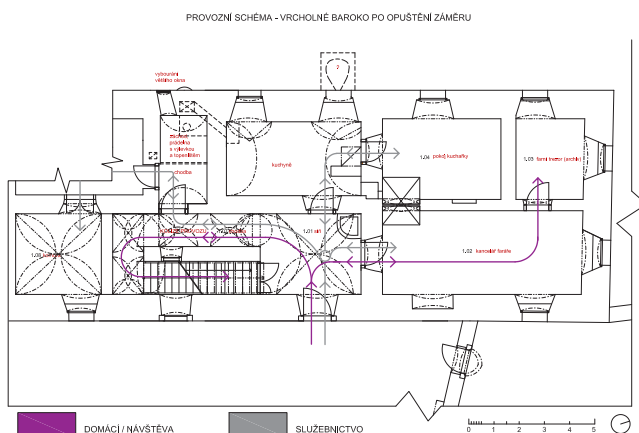
a co bylo dál?

V klasicismu byl zazděn přístup do místnosti 1.08 ze západu (z místnosti 1.11) a byly proraženy dveře propojující nástupní prostor, chodbu 1.07 a místnost 1.08. Tyto dveře byly levé, otvíravé směrem do komory 1.08.

Na přelomu 19. a 20. století došlo k otočení dveří mezi chodbou 1.07 a komorou 1.8 na levé otvíravé směrem do nástupního prostoru. Příčinou bylo zřízení obytné místnosti z bývalé komory zaizolováním podlahy přidanou podlahou dřevěnou,

interpretace: kamenná ostění osazená při nedokončené realizaci vrcholného baroka stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

která s dvěřmi kolidovala. Do stejného období spadá i přidání 5 mm tlustého rámu s polodrážkou ze západní strany k vrcholně barokní trámkové zárubni průhledového okna do schodiště a realizace jednokřídlých dřevěných mřížových dveří při nástupu na schodiště („*vrátka pro slušné lidi*“).

z patra na půdu

Schodišťová situace v patře a přístup na půdu se v rámci výstavby fary v raném baroku odklonila od plánované realizace. Dle nálezových situací a sondáže již můžeme s jistotou tvrdit, že schodiště do patra stoupalo vždy z jihu na sever. Je tedy pravděpodobné, že nad schodištěm do patra bylo plánováno další schodišťové rameno vedoucí na půdu.

Pokus o rekonstrukci záměru raného baroka počítal se zjištěnou výškou parapetu niky okna V27, a následně pozicí konstrukcí krovu (především krokve, pásky a vzpěry).

Na dochovaných omítkách z první barokní fáze nebyl nalezen otisk žádné konstrukce schodiště, které by na půdu vedlo (viz. nálezová situace 201CC). Pokud by zde mělo být, znamenalo by následující opatření: zatočení v horní části kvůli podchodné výšce pod krovem a trémovou výměnu mezi vaznými (stropními) trámy na tři pole kvůli podchodné výšce pod stropem.

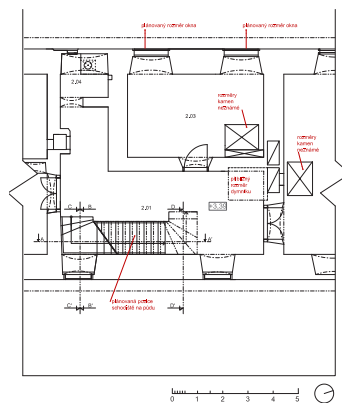
Rekonstrukce strmého schodiště potvrzuje realizovatelnost varianty zakřiveného schodiště. Ověření návrhu je uvedeno v přílohách v rámci grafické diskuse prostorově funkčního uspořádání schodiště.

Protože by zejména úprava s trémovou výměnou na tři pole byla komplikací ve stavbě krovu, upustilo se od realizace této podoby schodiště. Okno V21 však zůstalo v plánované vyvýšené pozici s podlahou niky ve výšce 4m (její snížení bylo realizováno až v souvislosti se záměrem vrcholného baroka a přetrasováním schodiště do patra).

Pro skutečně realizované schodiště byla zvolena varianta žebříkového schodiště při zdi mezi místnostmi 2.01 a 2.03 u záchodu (místnost 2.04). Ani tato verze nebyla pohodlná pro funkční využití, ale nevyžadovala dopředu komplikace v krovu. Výstupní čára schodiště byla pravděpodobně rovnoběžná se střešní rovinou.

Jelikož i toto schodiště bylo značně nekomfortní, bylo logickým důsledkem dodatečné zřízení podávacího vikýře ze dvora na půdu (v době průzkumu v březnu 2022 již vikýř neexistoval) a při přestavbě mezi lety 1915 – 1917 nové vnitřní schodiště v místnosti 2.06.

0) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - PLÁNOVANÝ ZÁMĚR

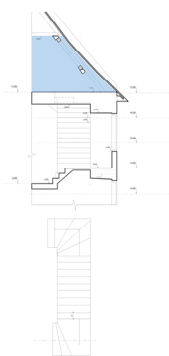

hypotéza: návrh nerealizované varianty schodiště z patra půdu
fáze výstavby: rané baroko, kolem 1671, nerealizováno

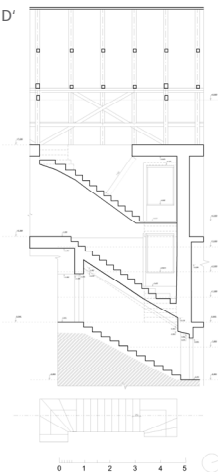

fotografie nálezové situace 201CC
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

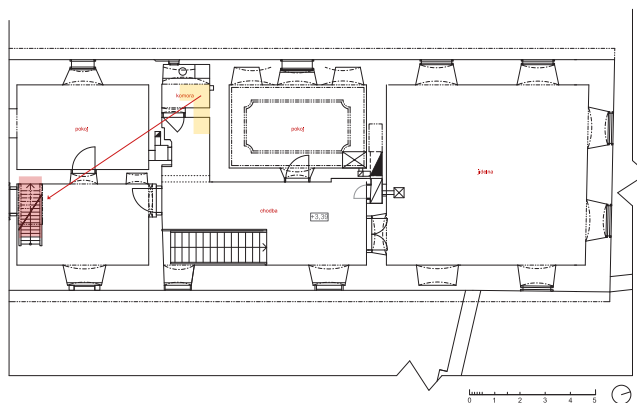
CC'

DD'

hypotéza: ověření návrhu varianty schodiště v příčném a podélném řezu
fáze výstavby: rané baroko, kolem 1671, nerealizováno

poloha vnitřního schodiště z patra na půdu
fáze výstavby: 1. polovina 20. století

když jde chodba s dobou

Obecný vývoj místnosti 2.01 lze popsat v několika vývojových fázích, kdy v každé místnost sloužila jako komunikační prostor.

V raném baroku v rámci výstavby zde byl zamýšlen přístup na půdu a jeho realizace se nakonec odchýlila od plánované varianty (viz odstavec výše). Dveře do místnosti 2.06 byly dvoukřídlé, identických rozměrů jako dveře do jídelny 2.02. Místnost 2.05 byla s nejvyšší pravděpodobností inspekčním pokojem, jelikož měla od počátku možnost vytápění kachlovými kamny. V severozápadním rohu místnosti 2.01 se nacházelo topeniště zaklenuté „kupolí“, z něž se obsluhovala kamna v místnosti 2.02 a 2.03.

Ve vrcholném baroku došlo k zúžení dveří do místnosti 2.06 o 10cm na každé straně a osazení jednokřídlých dveří. Do této etapy spadá přezdění komínového tělesa od západu (souvislost se zřízením prádelny v přízemí), přízdívka z východní strany ve spodní partii komína a zazdění otvoru do místnosti 2.05. Nelze přesněji určit, zda tyto změny souvisí s velkolepým záměrem přestavby fary, nebo zda souvisí až s jeho opuštěním. Ve stejné době došlo k obezdění topeniště (viz. 201A, 201AA).

V období klasicismu v 1. polovině 19. století došlo ke zrušení dymníku a zazdění nik v souvislosti s přeměnou topeniště na tahová kamna. Bylo osazeno kamenné ostění do příkladacího otvoru pro kamna do místnosti 2.02 (jídelny) a osazena dvoukřídlá revizní dvířka s vlastním rámem s vlastními panty.

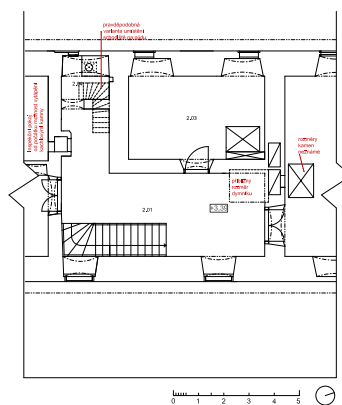
Došlo také k přezdění horní partie komína na jižní straně místnosti (201F), směr komína a tvar východní strany však zůstal zachován.

Podhled místnosti nebyl podrobně zkoumán, ale byly realizovány sondy (201C, 201CC a 201H), které datují podhled obecně do 19. století. Je možné, že místnost 2.01 byla dlouho bez podhledu. Nátěr, který byl na podhledu v sondě nalezen a datuje podhled do 19. století není prvním nátěrem (pravděpodobně jde o třetí nátěr).

Koncem 19. století došlo k dalšímu zúžení dveřního otvoru do místnosti 2.06 o 6 cm z východní strany.

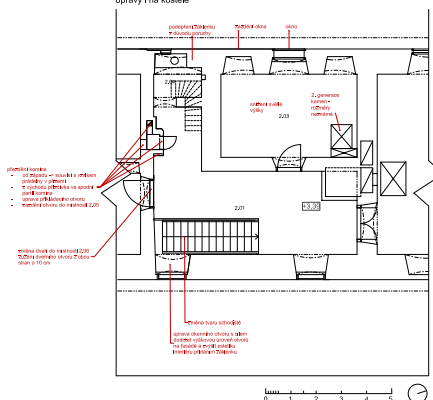
V první polovině 20. století, jak již bylo uvedeno výše, (pravděpodobně v souvislosti s většími opravami během let 1915 – 1917) bylo zrušeno žebříkové schodiště na půdu a byly realizovány schody v místnosti 2.06. Obecně v první polovině 20. století byla do obou revizních otvorů (komín při jižní zdi a komín při severní zdi) osazena jednokřídlá nýtovaná dvířka z průmyslově vyráběného plechu a pásoviny. U severního komína byla dvířka osazena o jeden nátěr později než opětovné přezdění nik po topeništi.

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - SKUTEČNÁ REALIZACE

interpretace: pravděpodobně realizovaná varianta žebříku z patra půdy
fáze výstavby: rané baroko, kolem 1671

3) VRCHOLNÉ BAROKO (2. fáze baroka - menší stavební úpravy, změny dispozic určené stavebně-historickou analýzou a odpovídající časové období mezi 1/3 a 2/3 18. stol. do roku 1735, kdy proběhaly úpravy i na kostele)

interpretace: fáze vývoje místnosti 2.01 v rámci vrcholného baroka
fáze výstavby: vrcholné baroko

nálezová situace 201A a 201AA - stopa po „kupoli“ topeniště
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

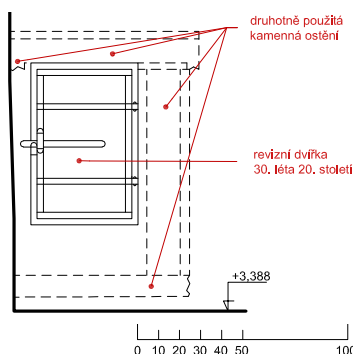
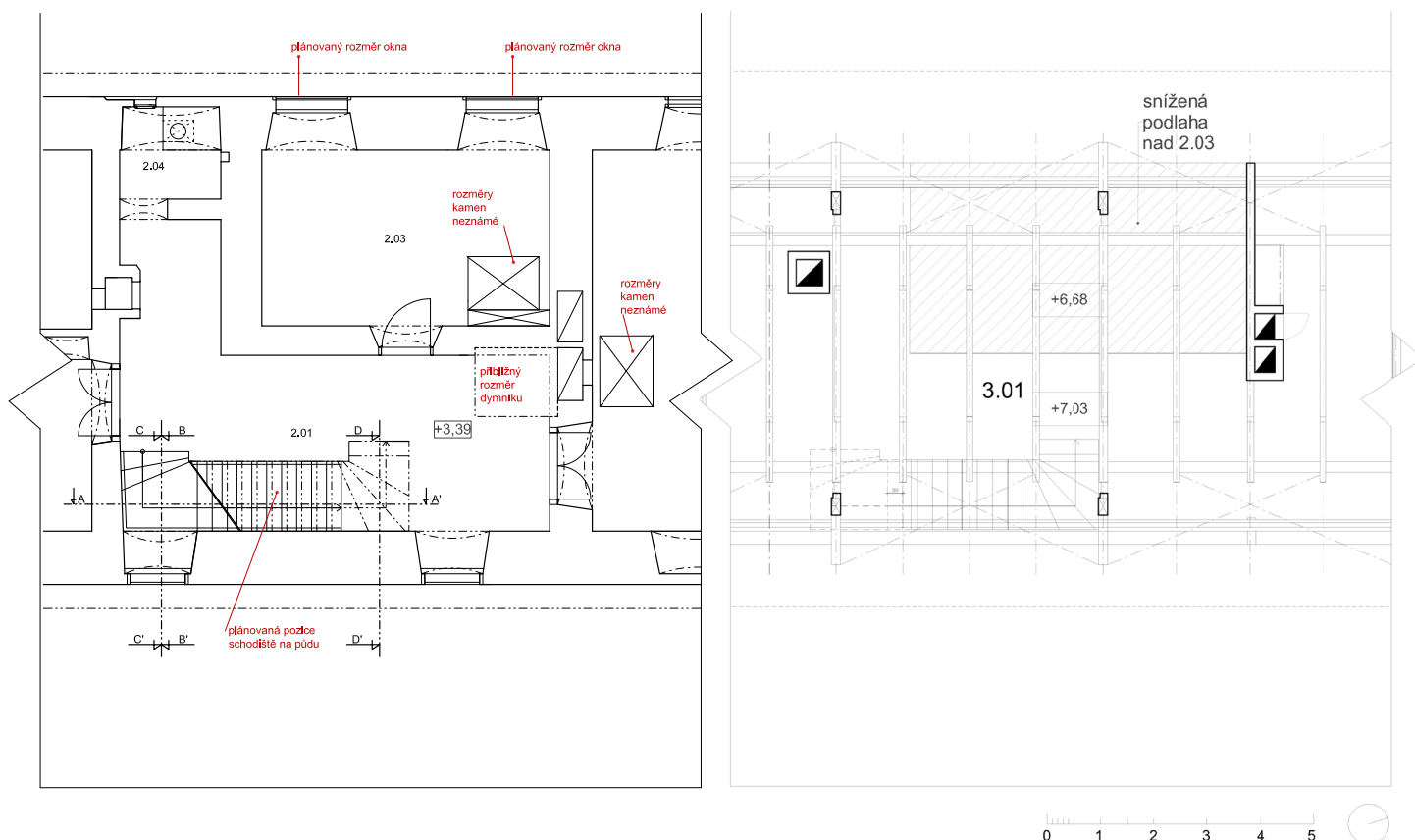

schéma a fotografie revizních dvířek u nálezové situace 201A
stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Tomášiková

GRAFICKÁ DISKUZE PROSTOROVĚ FUNKČNÍHO USPOŘÁDÁNÍ SCHODIŠTĚ

schodiště na půdu - nerealizovaný plán raného baroka

0) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - PLÁNOVANÝ ZÁMĚR

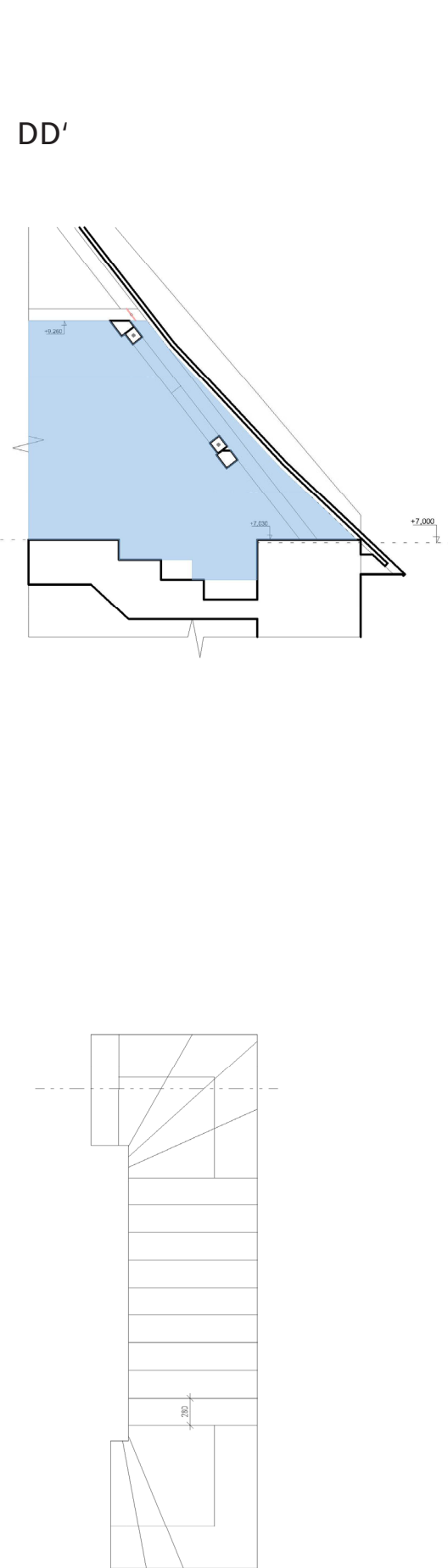
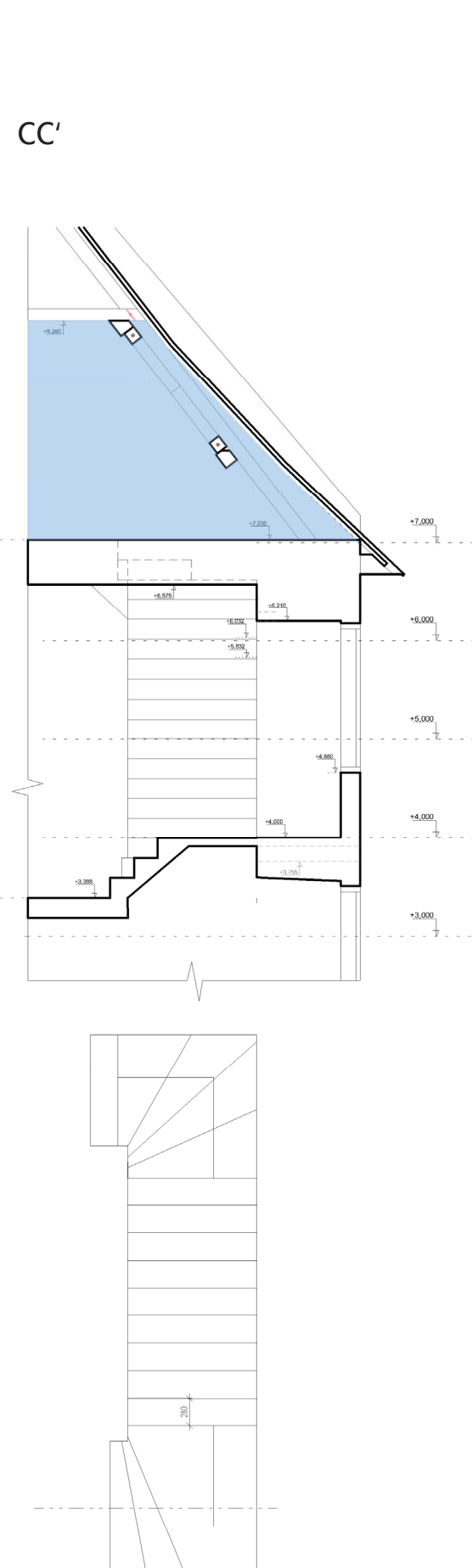
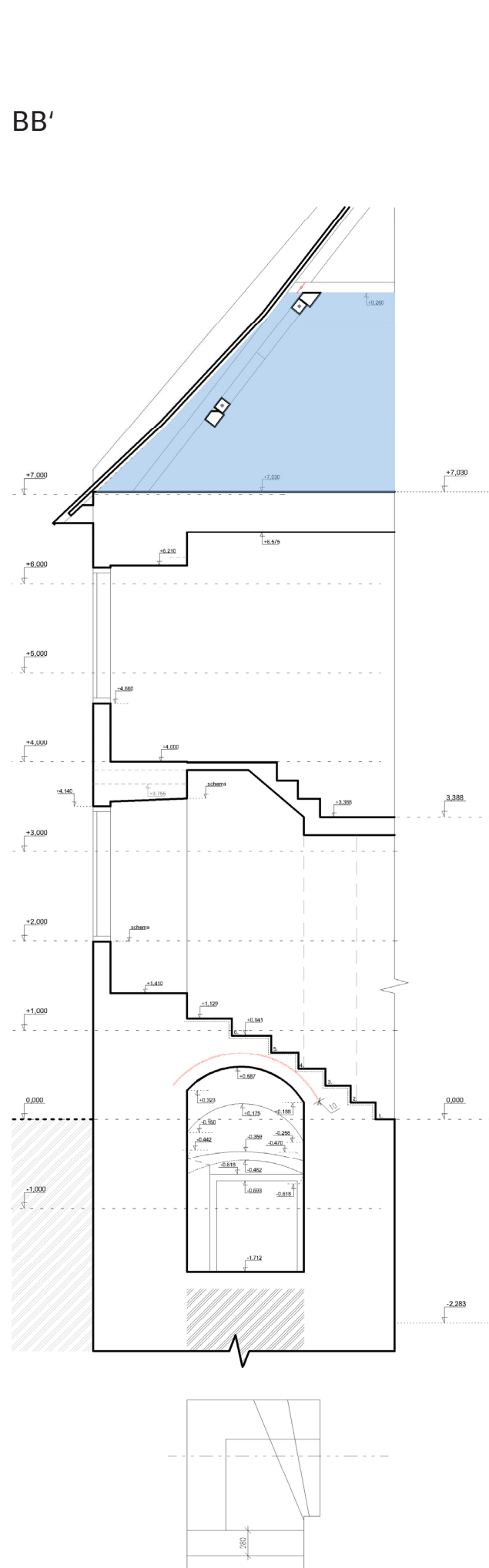
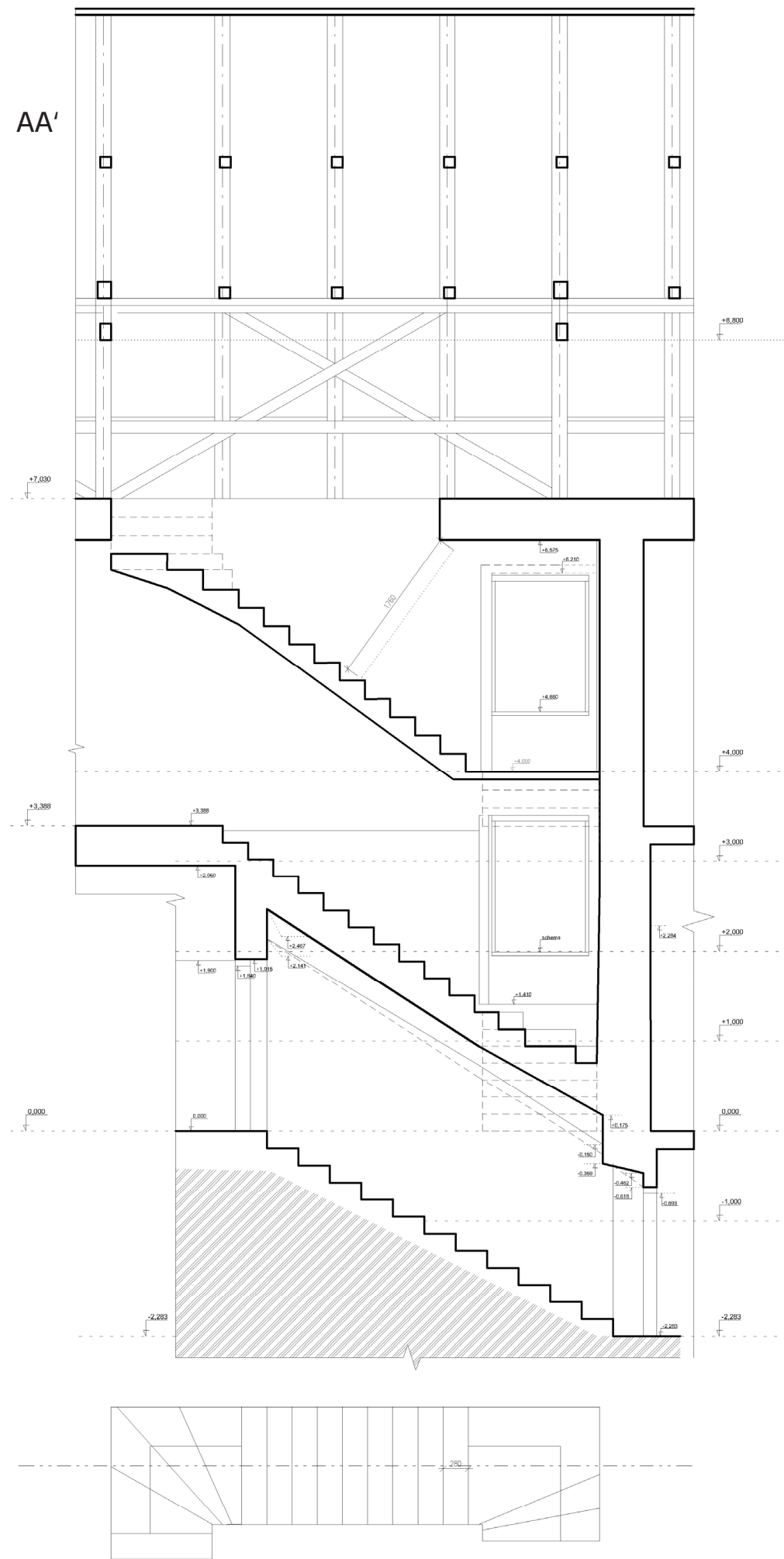

Schodiště na půdu mělo být pravděpodobně v období raného baroka při obnově fary realizováno přímo nad ramenem schodiště do patra.

Pro ověření teoretické proveditelnosti této hypotézy (schodiště v tomto místě nebylo nikdy realizováno, což dokládají nálezové situace 201 CC) bylo navrženo na nástupu a na výstupu zakřivené schodiště. Důležitou podmínkou bylo nasazení mezipodesty na podlahu niky okna V21 ve výšce 66 cm od podlahy (+ 4,000 od vágryso $\pm$ 0,000, podlaha přízemí).

Výsledný návrh počítá s třemi stupni, které zajistí vystoupaní na úroveň +4,000m. Dále schodiště pokračuje přímo. Jeho nezbytná délka by vyžadovala trémovou výměnu přes tři pole. Pravděpodobně tato komplikace zapříčinila, že se schodiště v této poloze nikdy nerealizovalo.

Přiložené řezy dokládají konstrukční náročnost především v stropní části a následně nekomfortní výstup nad šikminou krovu v místě ondřejských křížů.

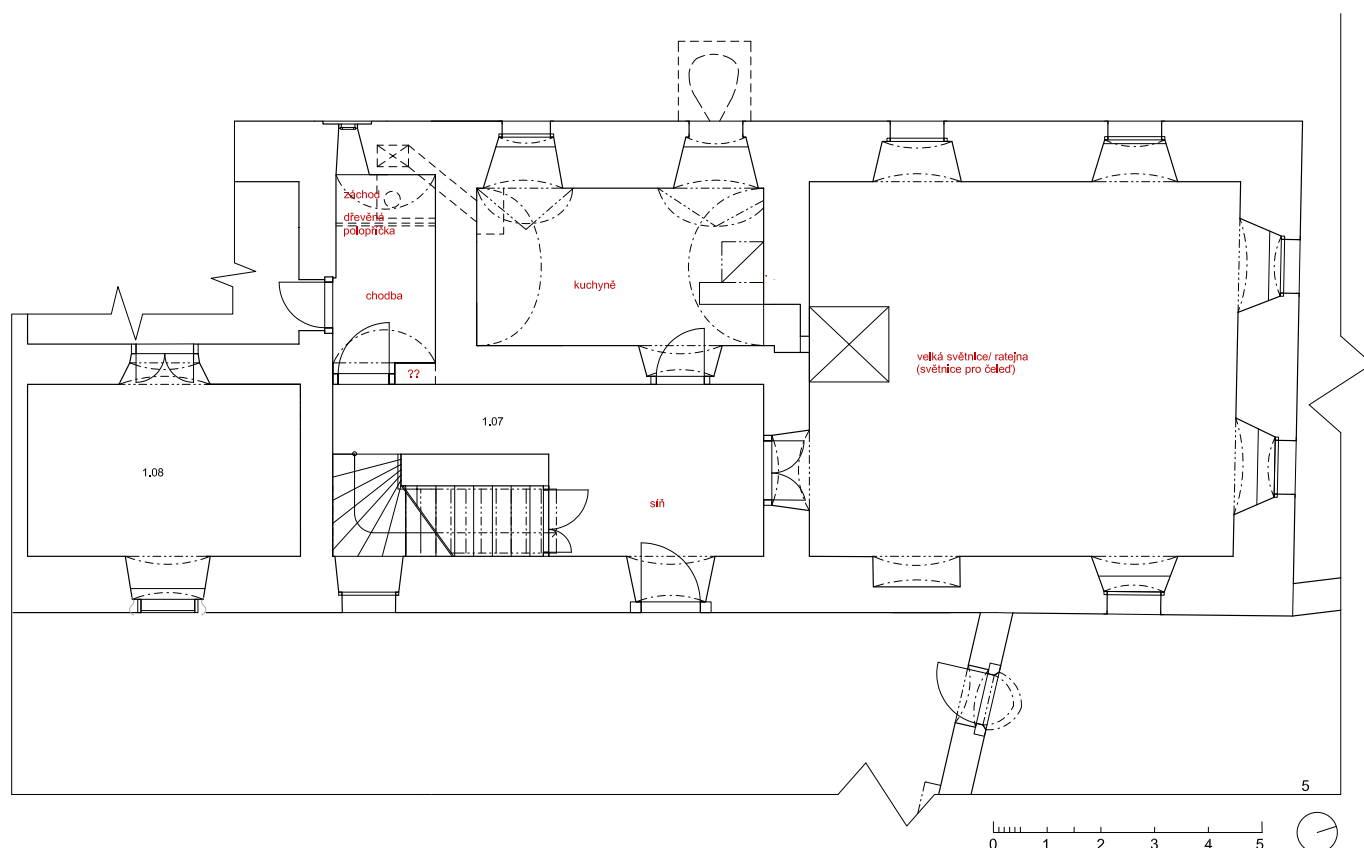
schodiště do patra - nerealizovaný záměr vrcholného baroka

01. kosý první stupeň

01. zarovnání první podstupnice s vřetenovou zdí

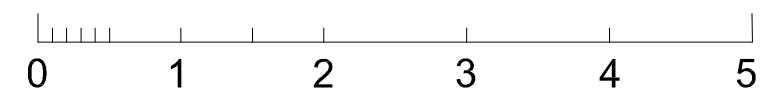
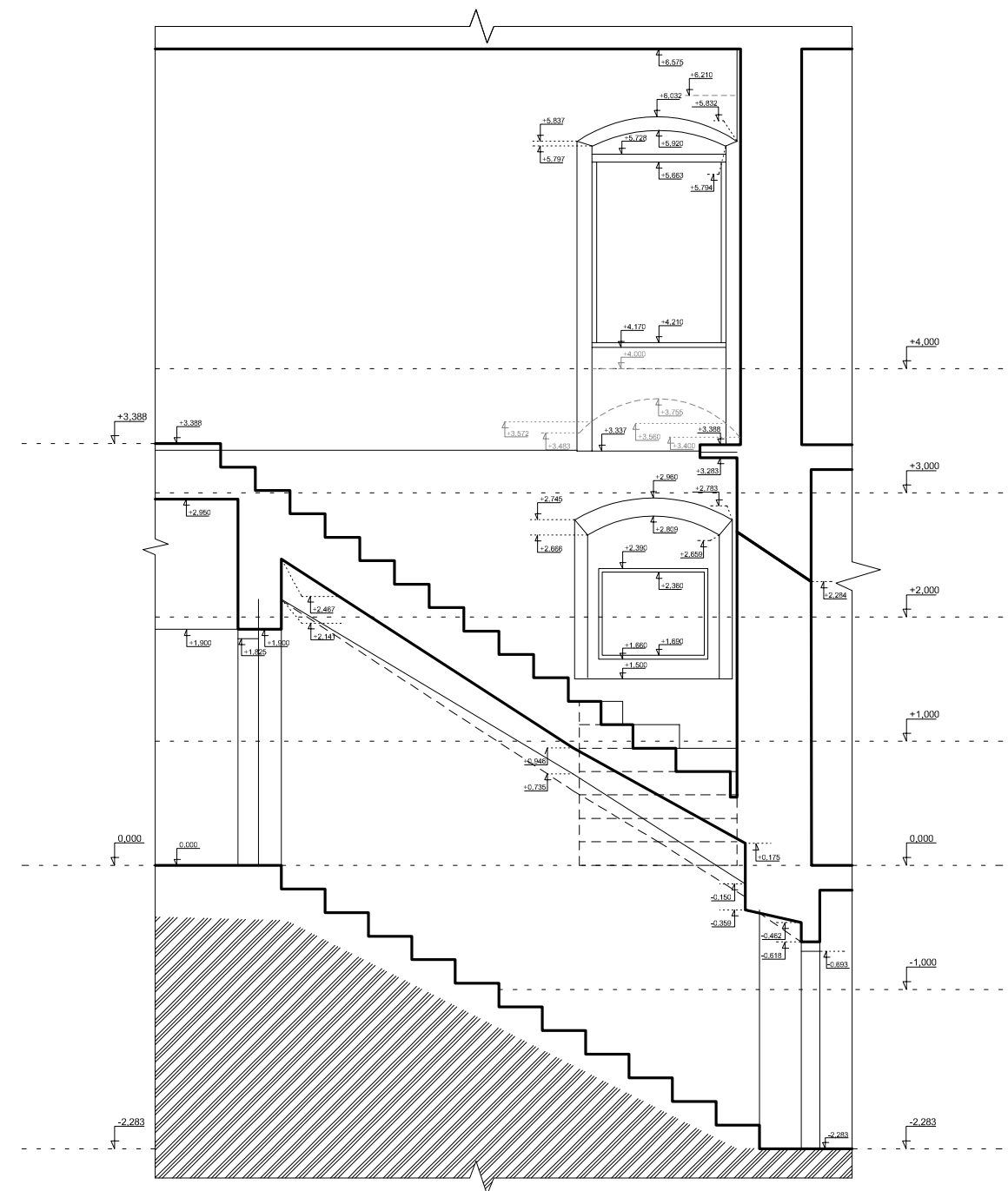
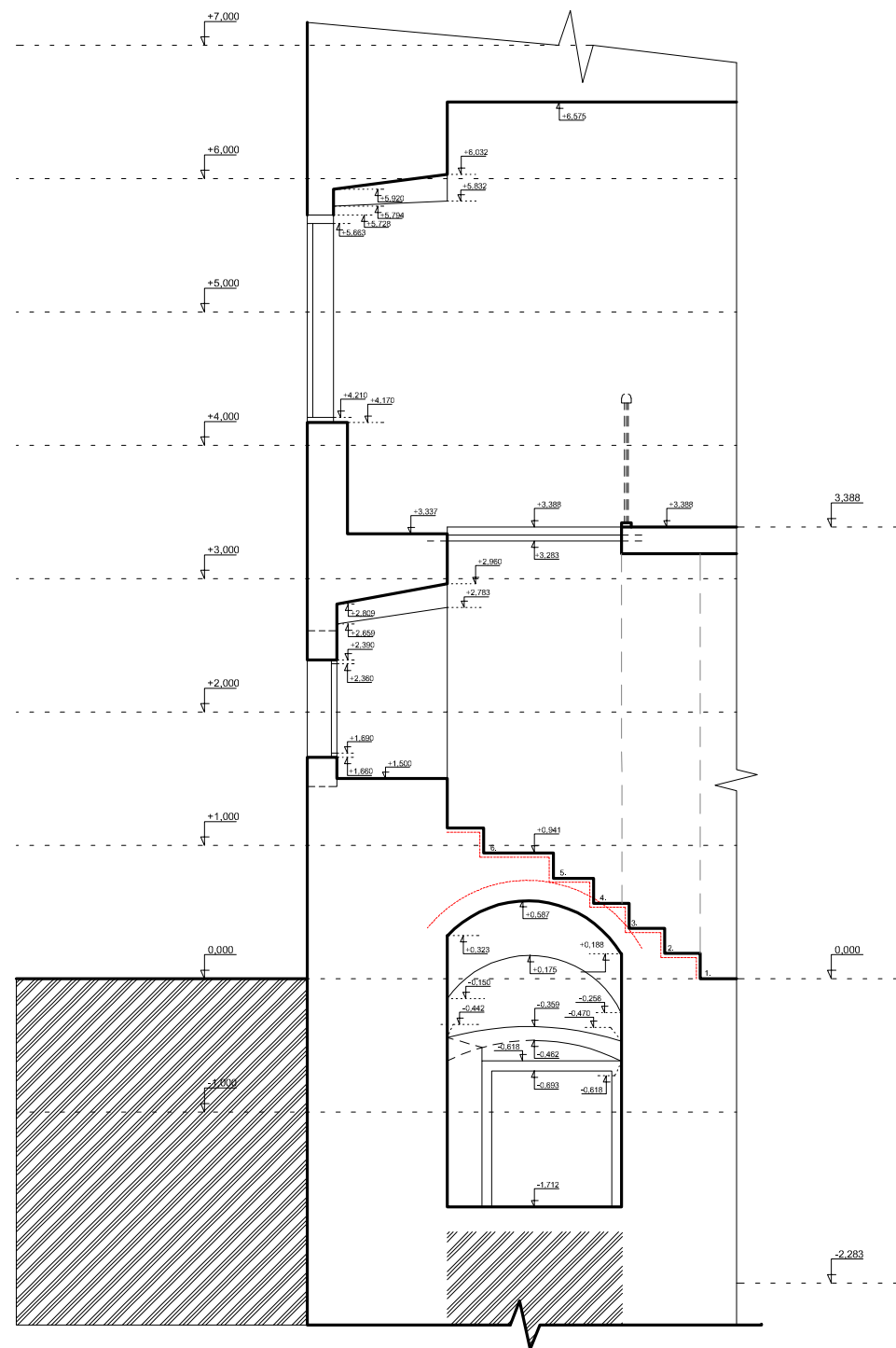
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 1

Varianta 01.01. navrhuje první podstupnici zakřiveného schodiště v rovině s vřetenovou zdí. První stupeň je již tvarován do lichoběžníku a celé schodiště tak rychleji dosáhne rotace 90°. Je tomu tak na úkor rychlosti výstupu. Šířka kosých stupňů je větší, než šířka rovných stupňů stávajícího schodiště (280 mm).

V podélném a především příčném řezu schodištěm je patrné, že tato varianta schodiště nevyhoví potřebným požadavkům na prostor mezi rubem klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra.

Nabízí se možnost nástupu na schodiště rovným stupněm, nebo posunout schodiště do chodby 1.07. Obě varianty jsou dále prověřeny.

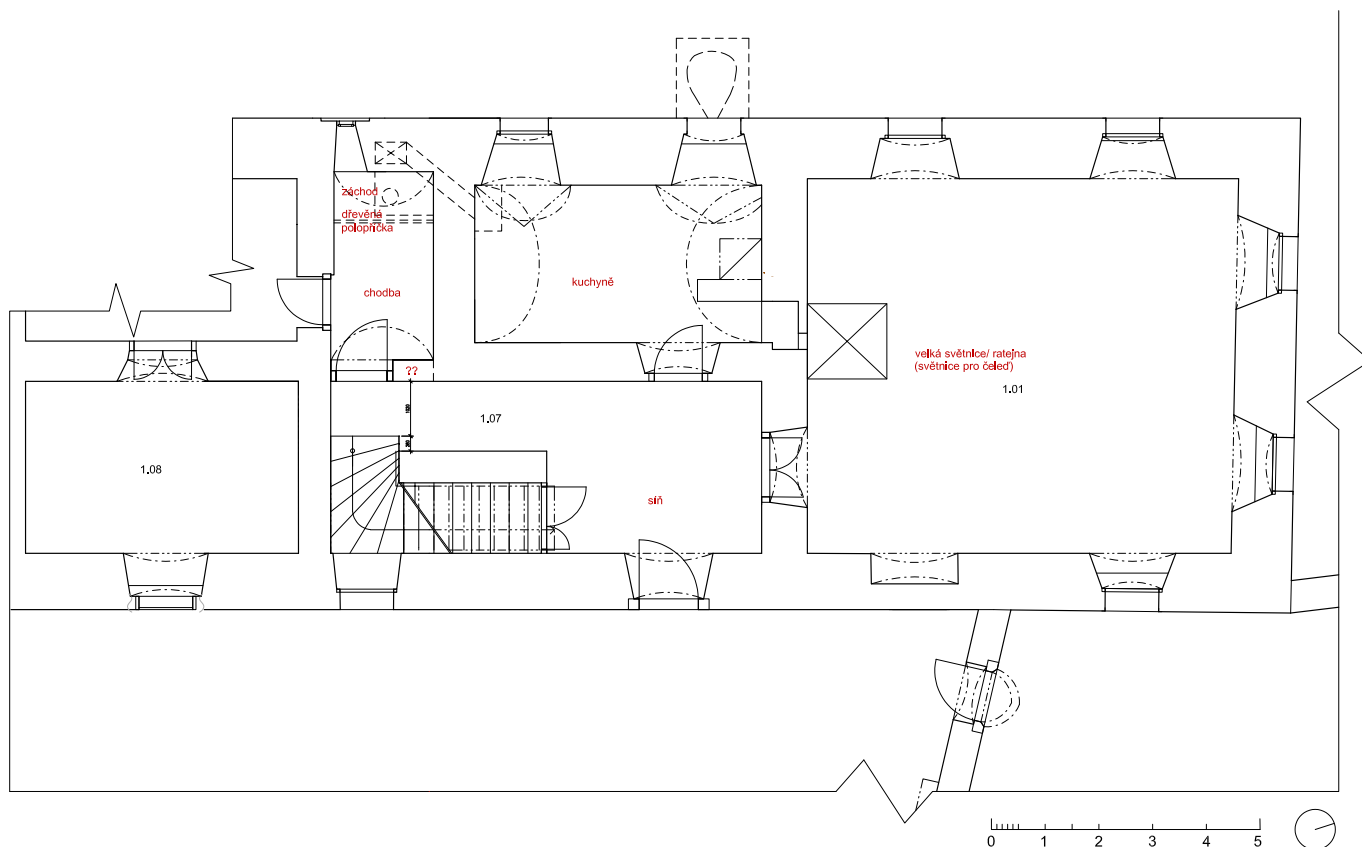

01. kosý první stupeň

02. vysunutí schodiště o šířku 1 stupně do chodby 1.07

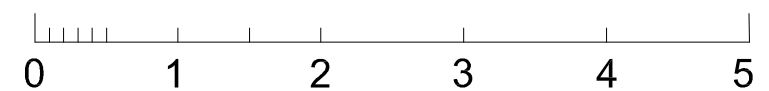
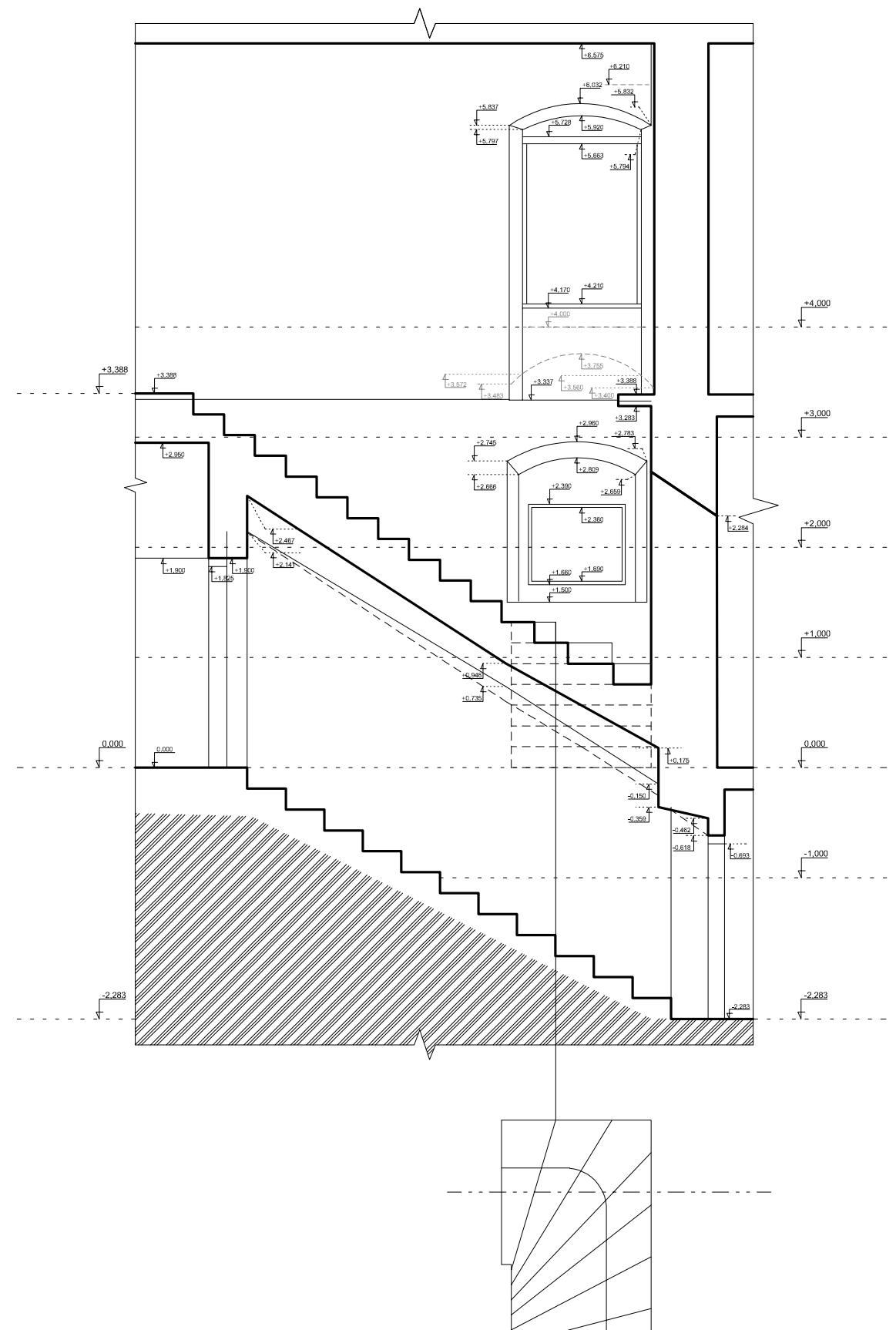
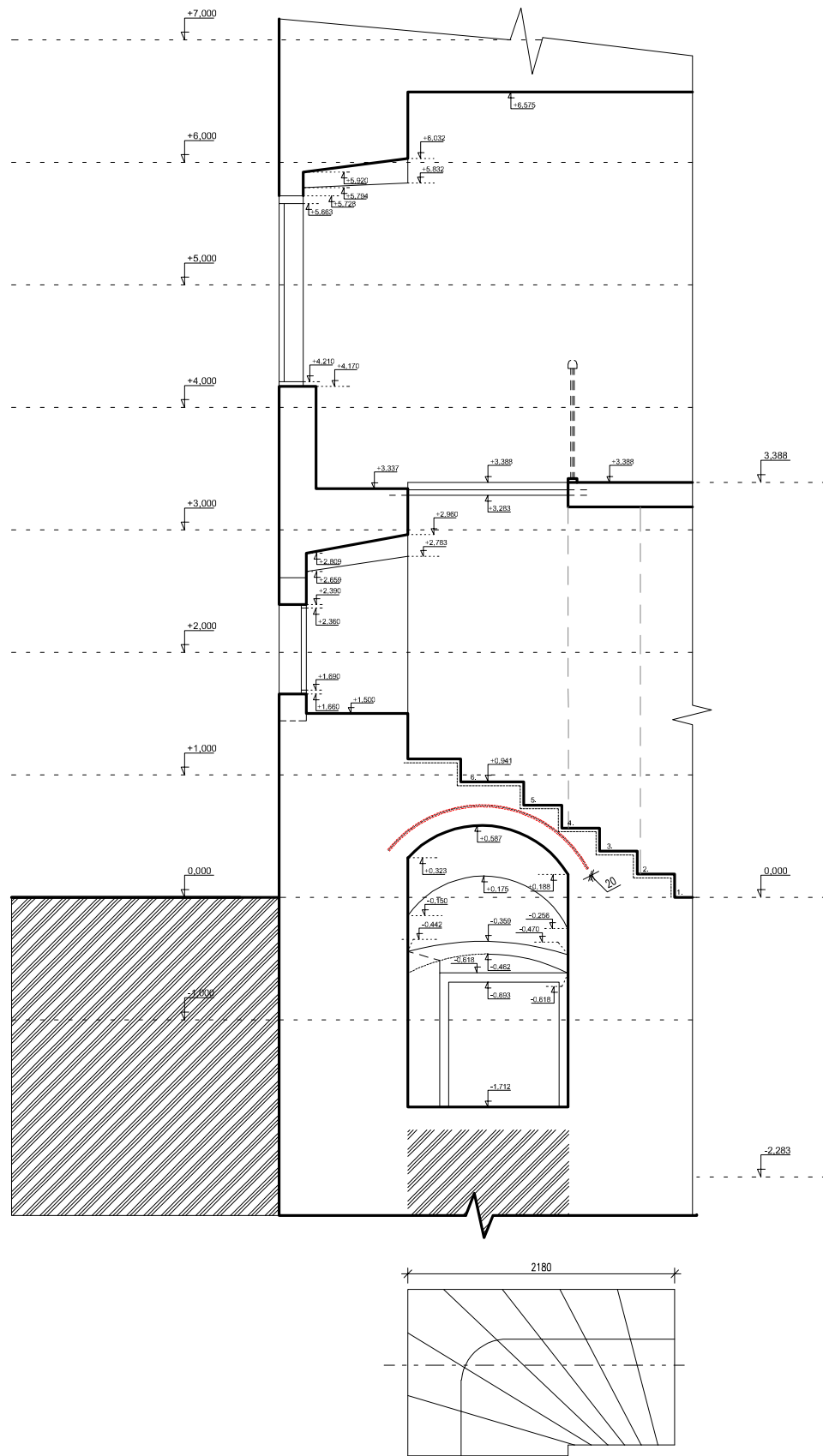
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 1

Varianta 01.02. navrhuje posun nástupní části schodiště na úkor chodby a zachovává kosý první stupeň schodiště. Chodba 1.07 byla zúžena v místě nástupu z původních 1,3 m na 1,02 m.

V podélném a především příčném řezu schodištěm bylo potvrzeno, že posunem o 280 mm by byl získán potřebný prostor mezi rubem valené klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra. V příčném řezu je okótován rozměr mezi hranou konstrukce schodu a rubem klenby. Zde vychází 20mm.

Schodiště je sice konstrukčně funkční, ale zužuje komunikační prostor už tak úzké chodby.

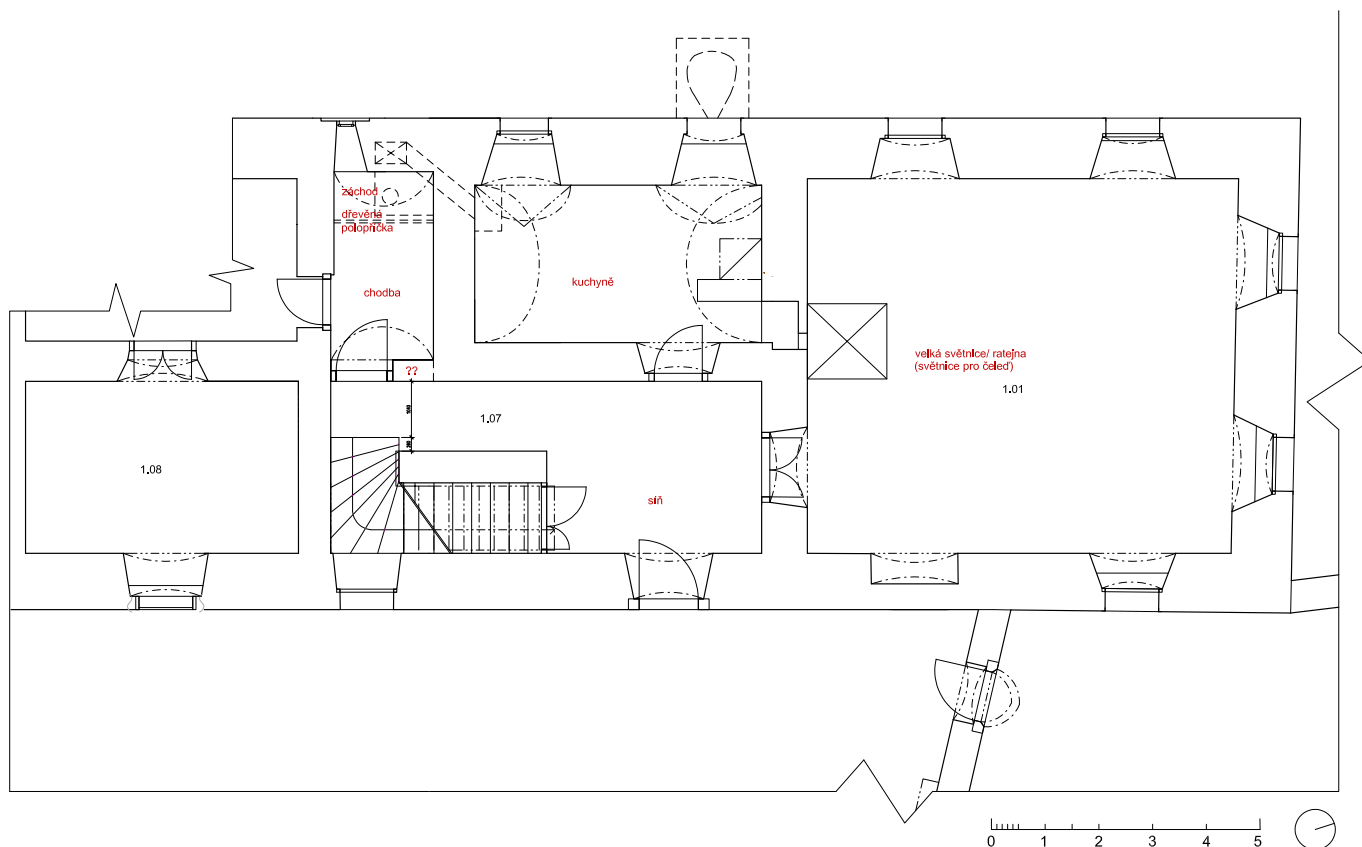

01. kosý první stupeň

03. optimalizace posunu schodiště při zachování konstrukční proveditelnosti

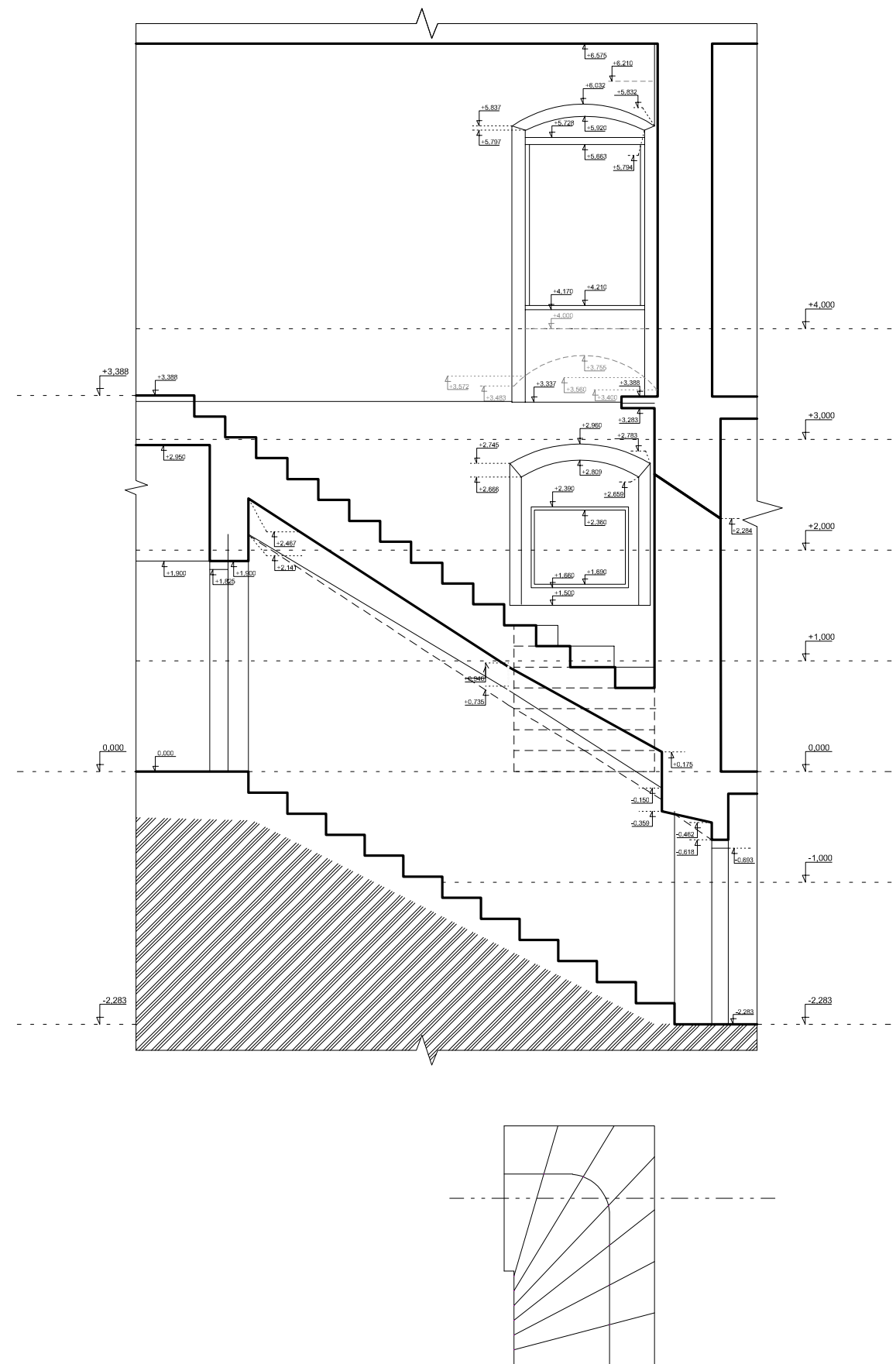
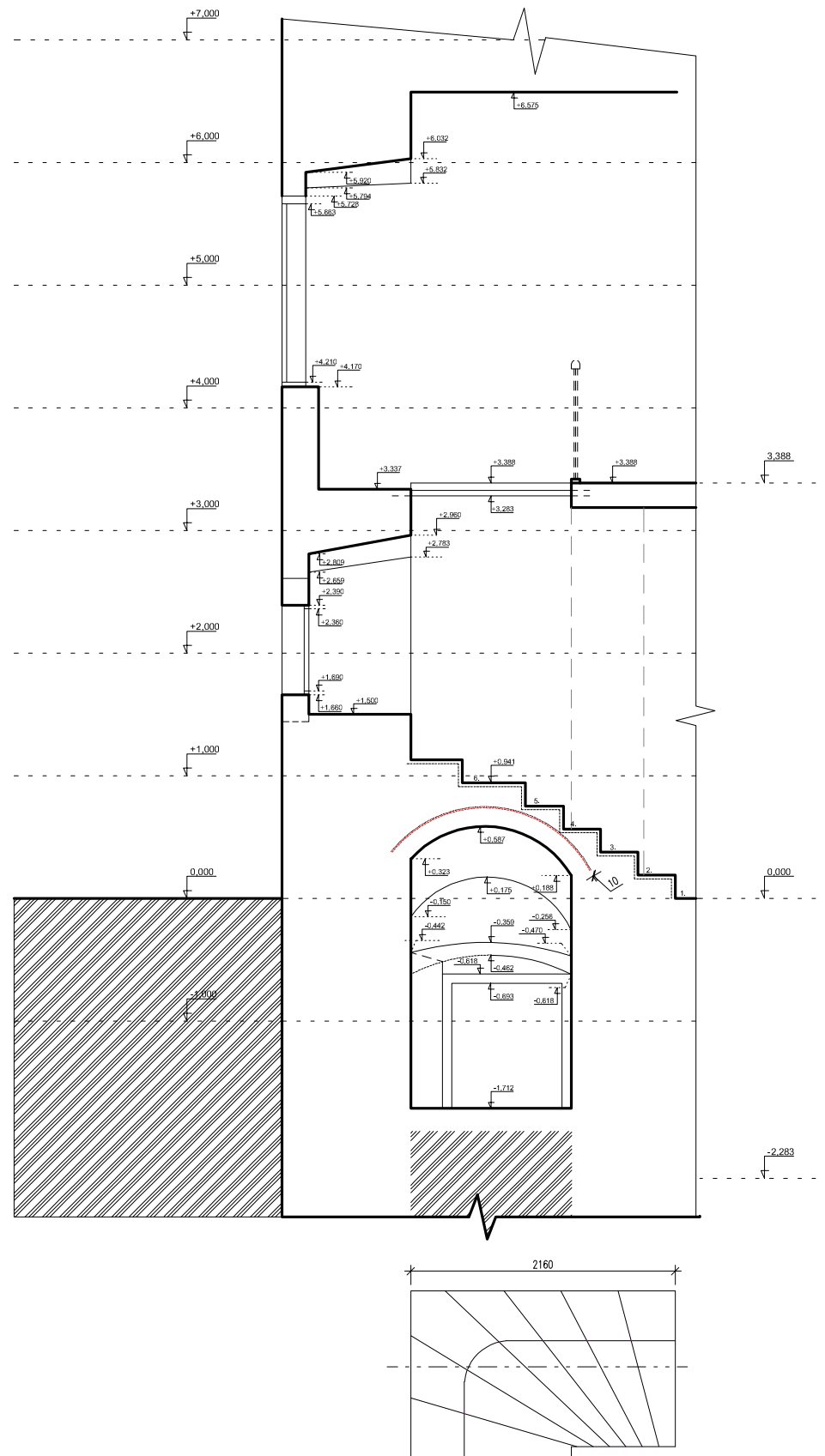
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 1

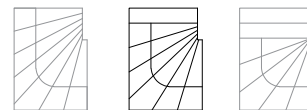
Varianta 01.03. optimalizuje tvar zakřiveného schodiště pro konstrukční proveditelnost při zachování kosého prvního stupně.

Z řezů a půdorysu je patrné, že je varianta s prvním kosým stupněm náročná na prostor, jelikož při okamžitém zakřivení prvního stupně schodiště stoupá pomaleji. Vyžaduje proto minimální vysunutí do chodby 1.07 o 260 mm.

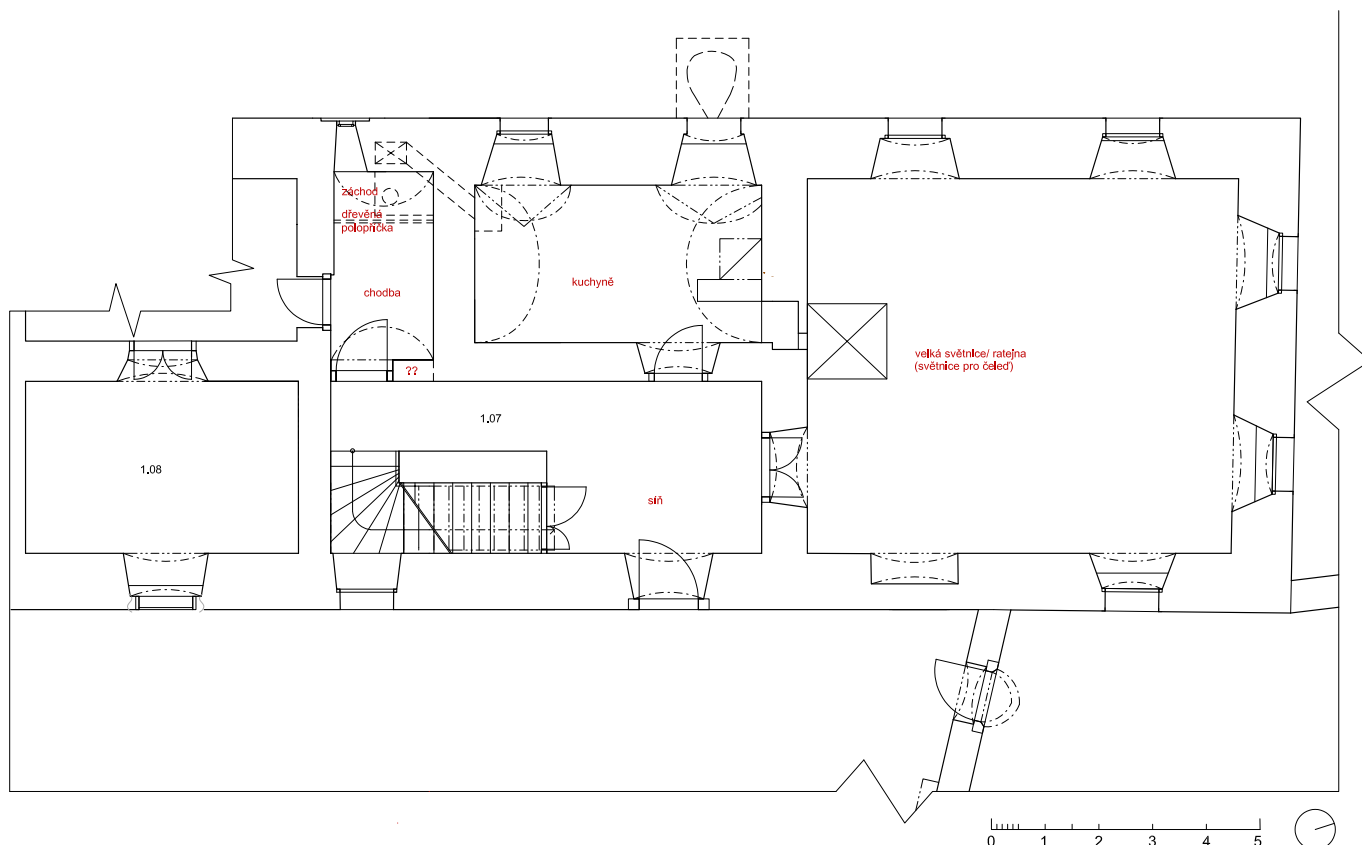
Nejen pro svou prostorovou náročnost, ale i pro pohodlné užívání byla tato varianta prvního kosého stupně zamítnuta.

02. rovný první stupeň, druhý stupeň kosý
01. zarovnání první podstupnice s vřetenovou zdí

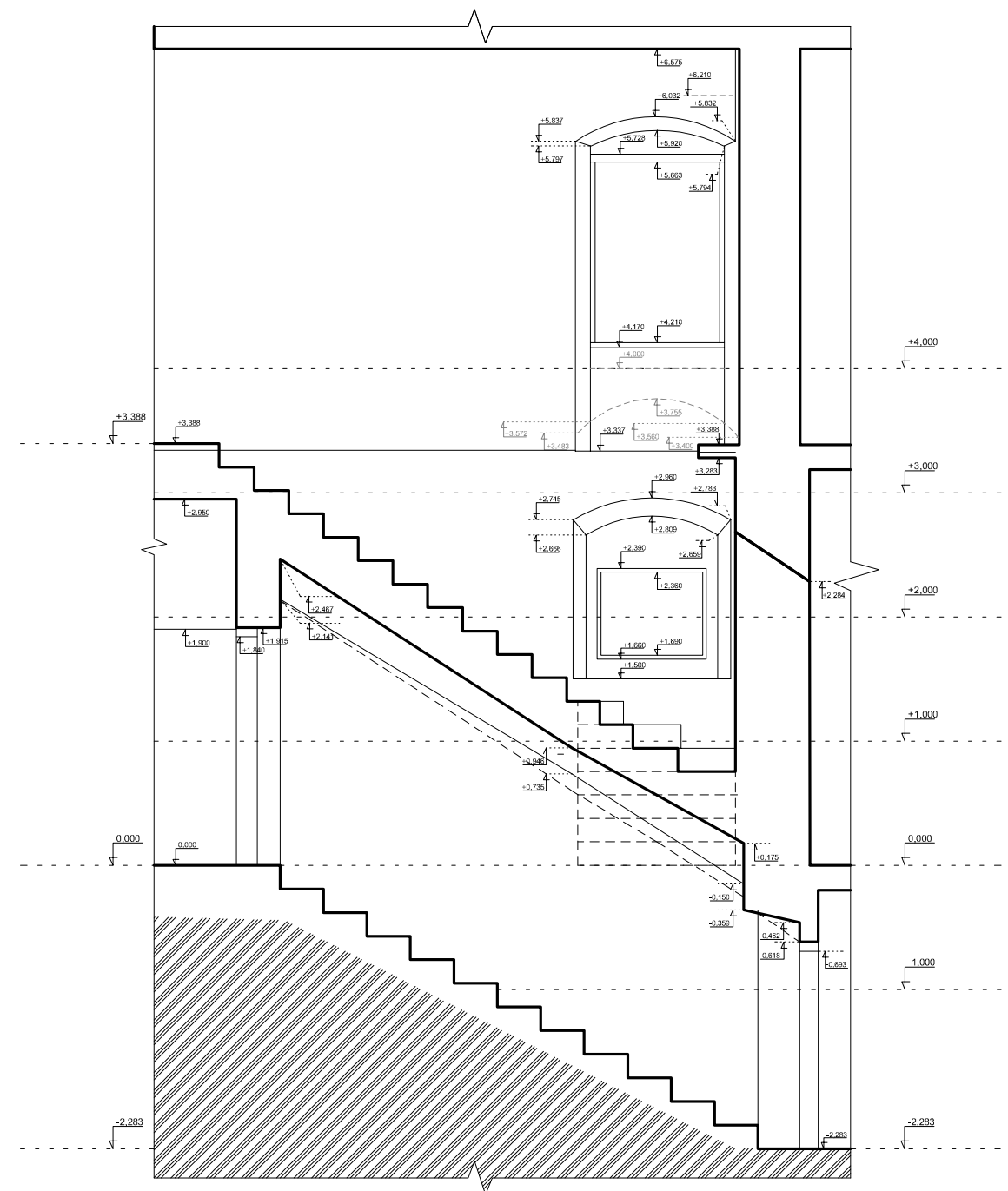
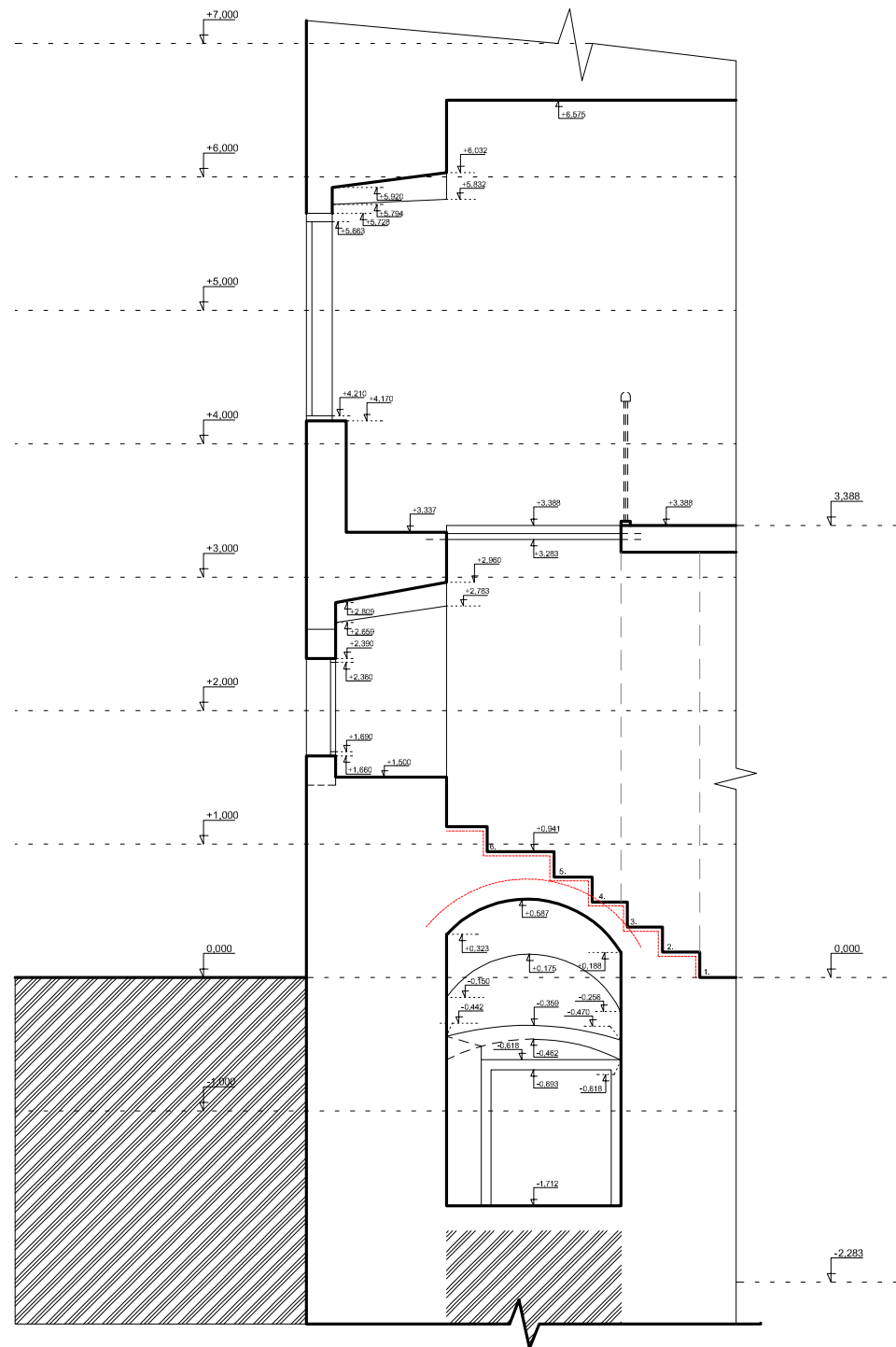

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 2

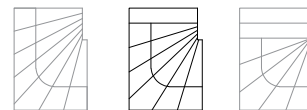
Varianta 02.01. navrhuje nástup na schodiště první přímoú stupnicí, jejíž podstupnice je zarovnána s vřetenovou zdí. Od druhé stupnice po šestou se schodiště zakřivuje o 90° pomocí kosých stupňů. Šířka kosých stupňů je větší, než šířka stupně stávajícího schodiště (280 mm).

V podélném a především příčném řezu schodištěm je patrné, že tato varianta schodiště nevyhoví potřebným požadavkům na prostor mezi rubem klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra.

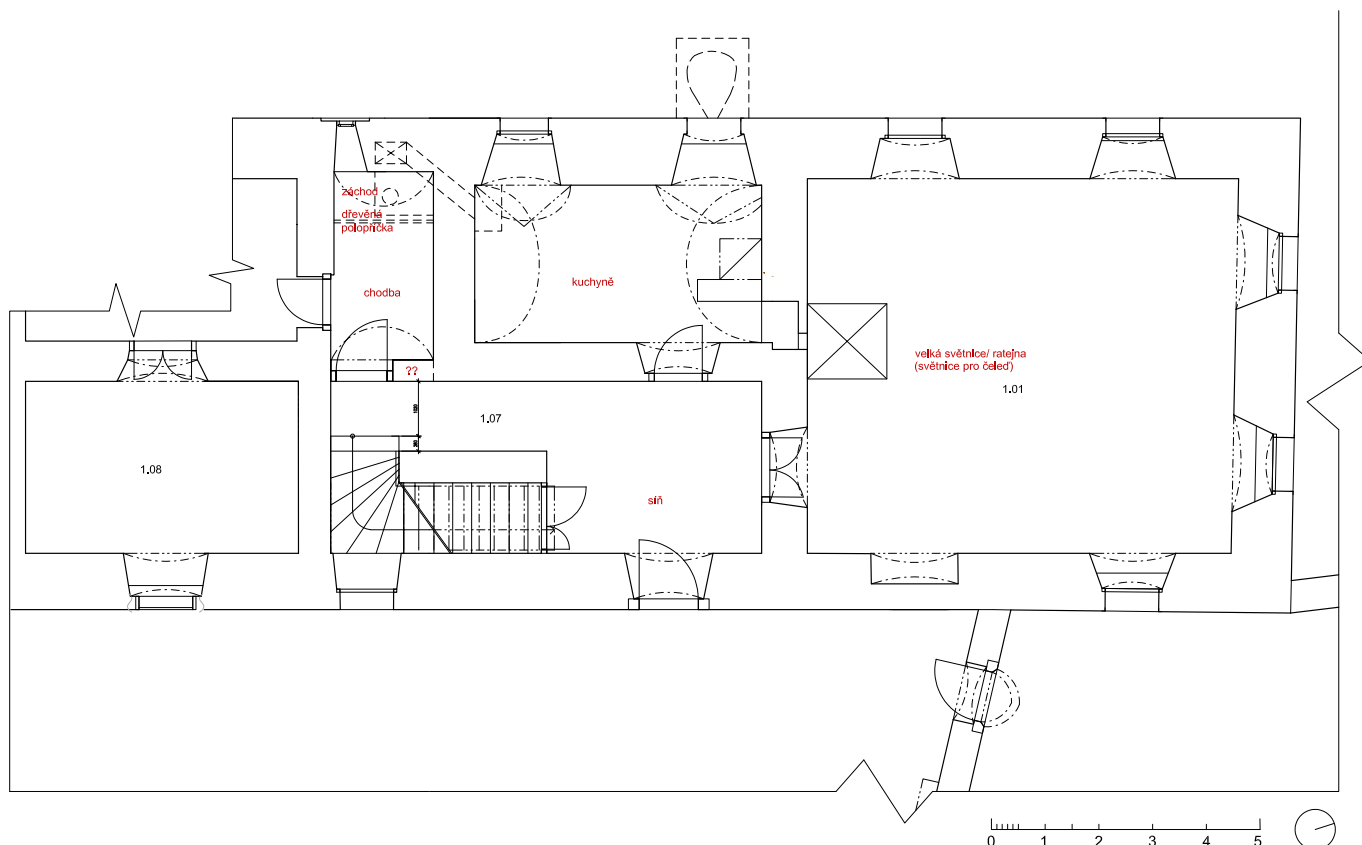

02. rovný první stupeň

02. vysunutí schodiště o šířku 1 stupně do chodby 1.07

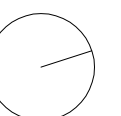
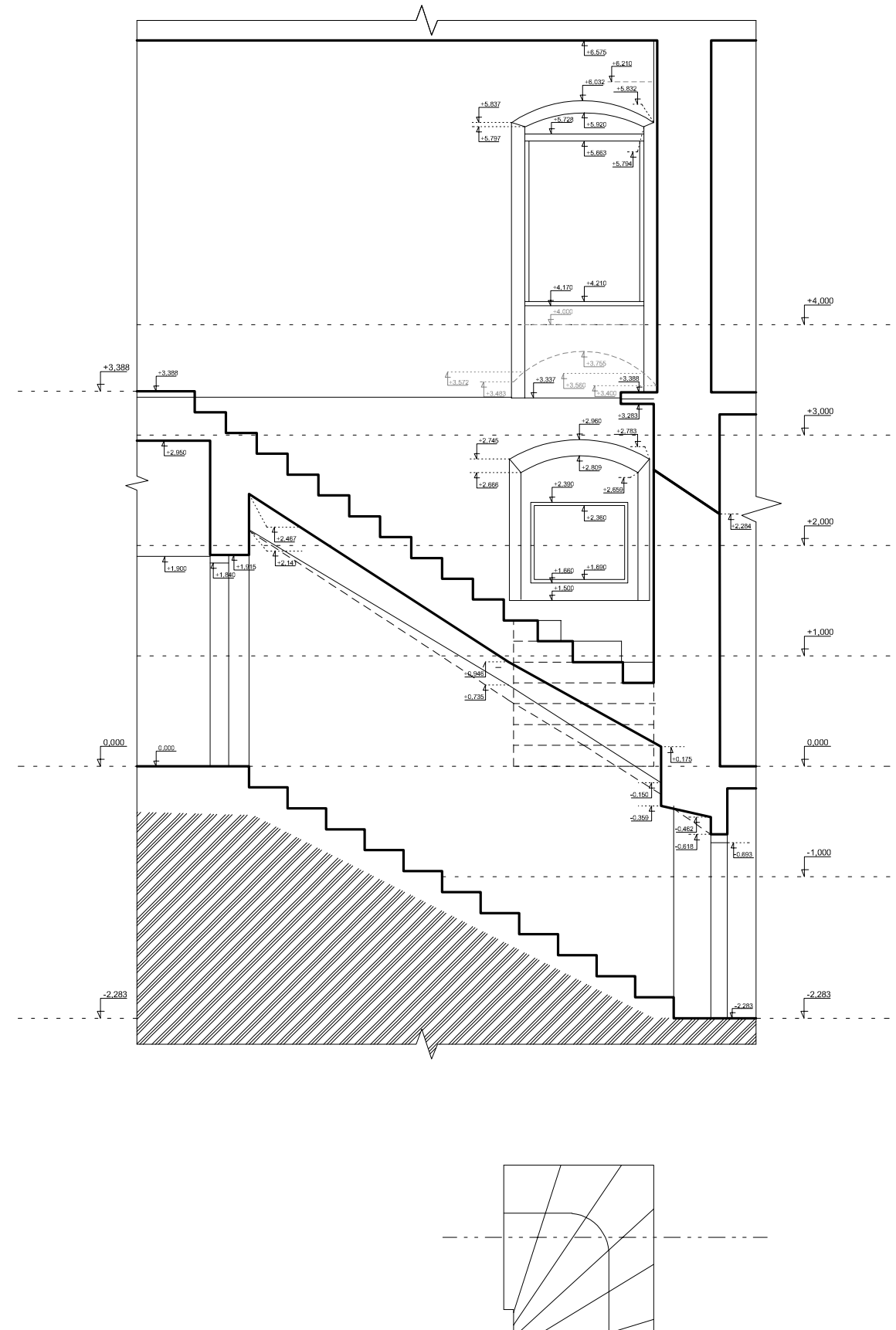
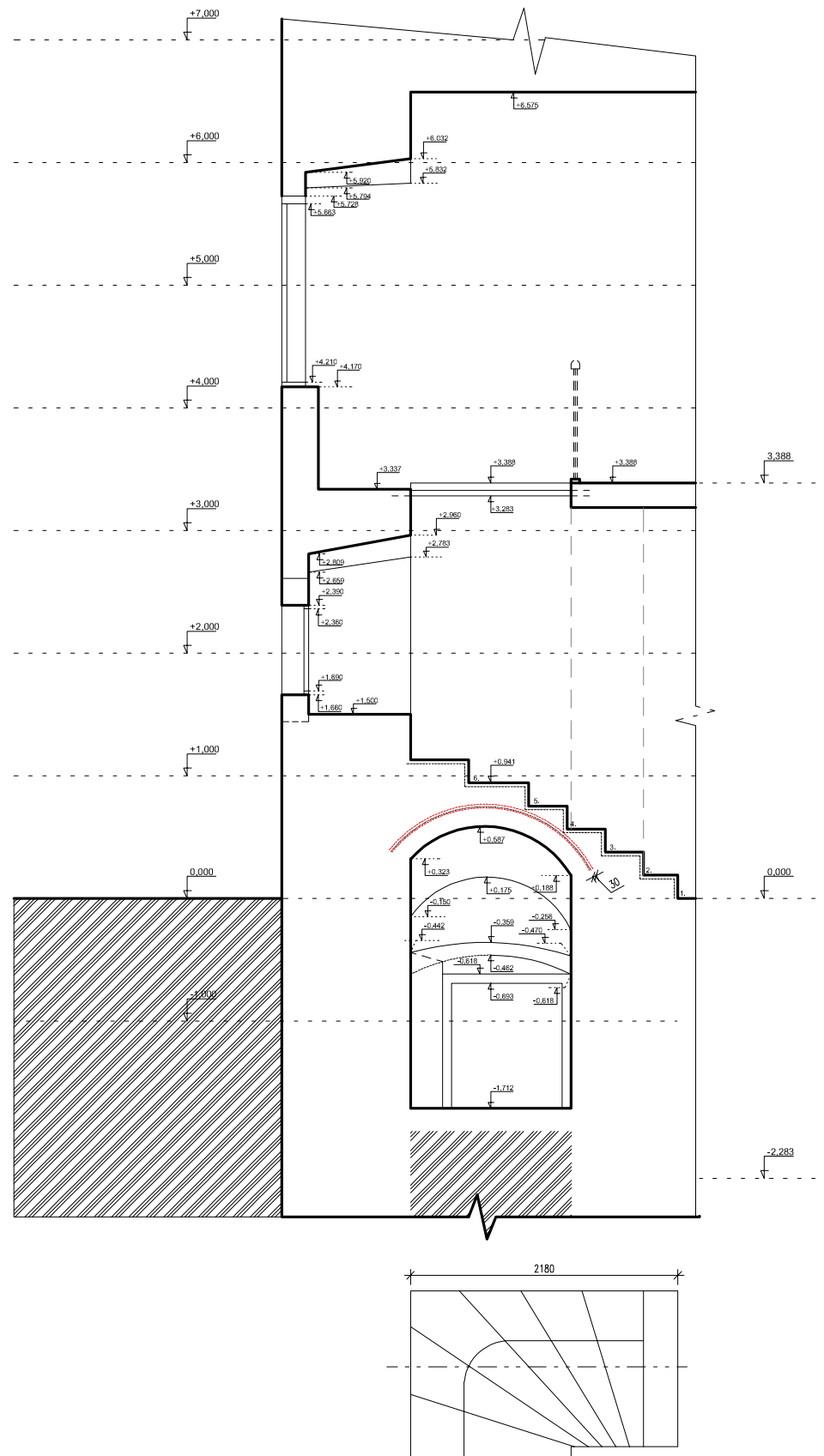
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 2

Varianta 02.02. navrhuje vysunutí prvního rovného stupně před vřetenovou zeď schodiště na úkor chodby 1.07 o 280mm. Chodba 1.07 by byla zúžena v místě nástupu z původních 1,3 m na 1,02 m.

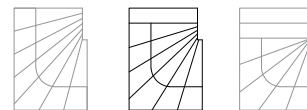
V podélném a především příčném řezu schodištěm bylo potvrzeno, že posunem o 280 mm byl získán potřebný prostor mezi rubem valené klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra. V příčném řezu je okótován rozměr mezi hranou konstrukce schodu a rubem klenby. Zde vychází 30 mm, což variantu 2 s rovným prvním stupněm dělá výhodnější oproti variantě 1 (první stupeň kosý).

Schodiště je sice konstrukčně funkční, ale stále nadbytečně zužuje komunikační prostor chodby. Jsou zde ambice na efektivnější výstupní čáru optimalizací polohy schodiště.

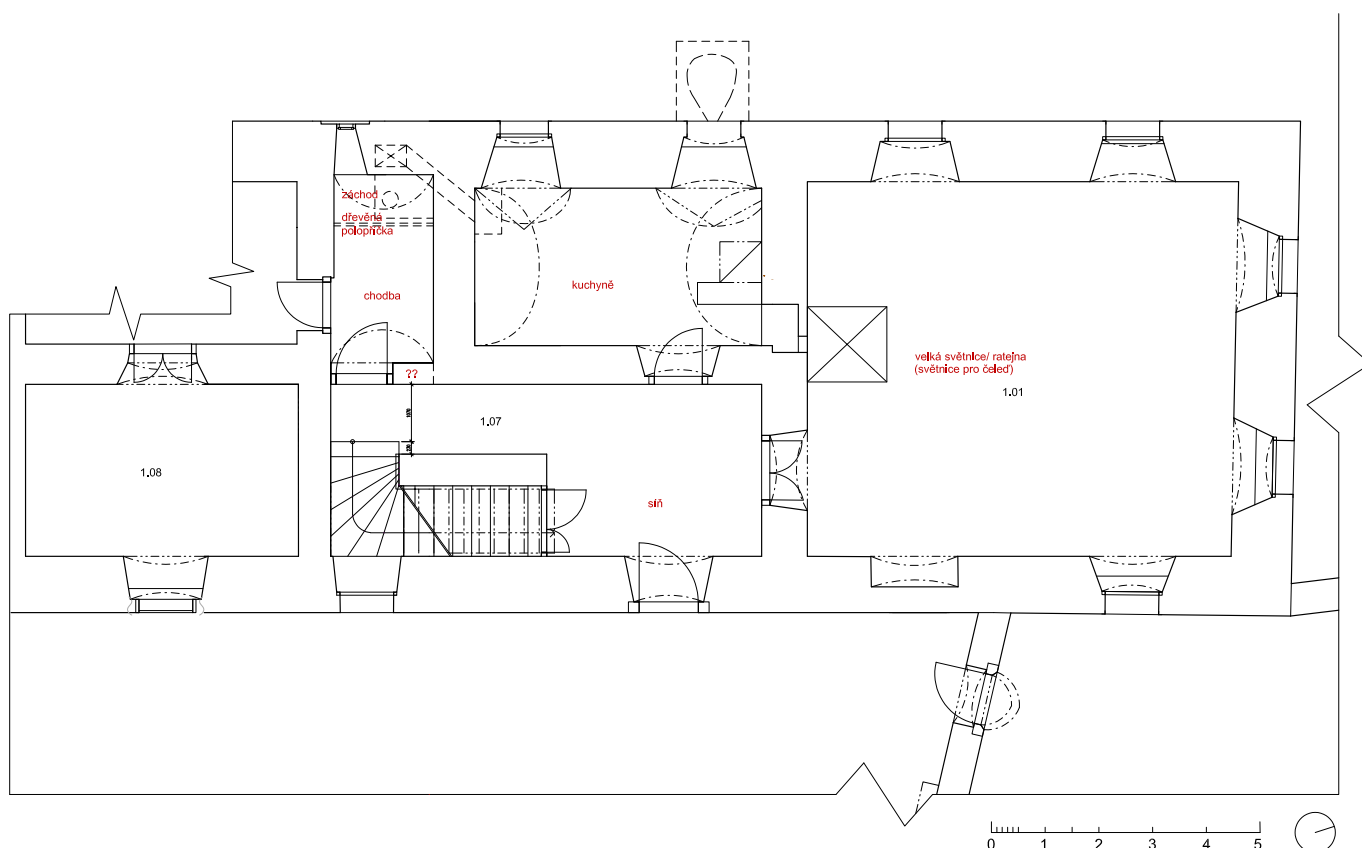

02. rovný první stupeň

03. optimalizace posunu schodiště při zachování konstrukční proveditelnosti

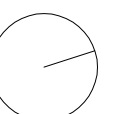
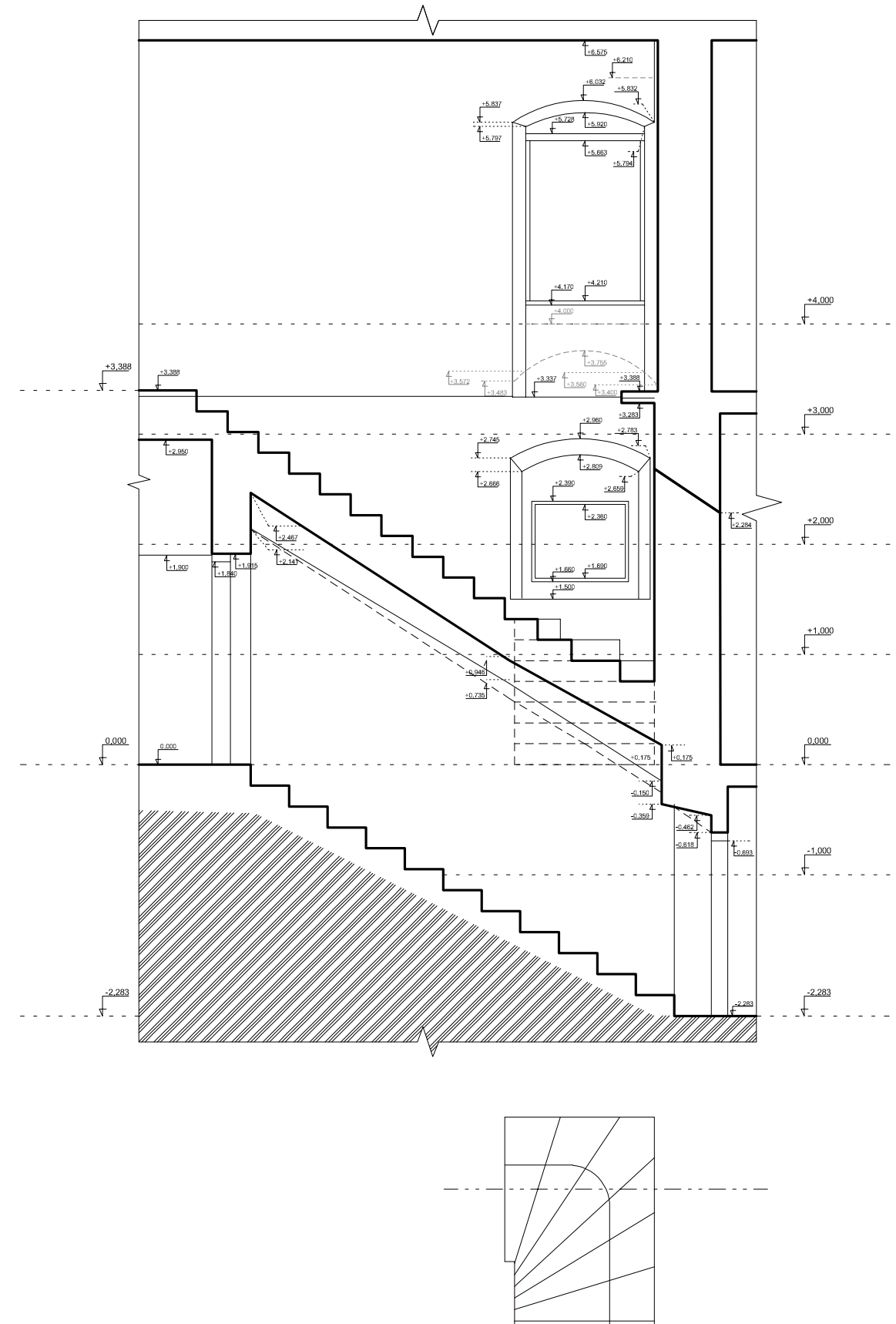
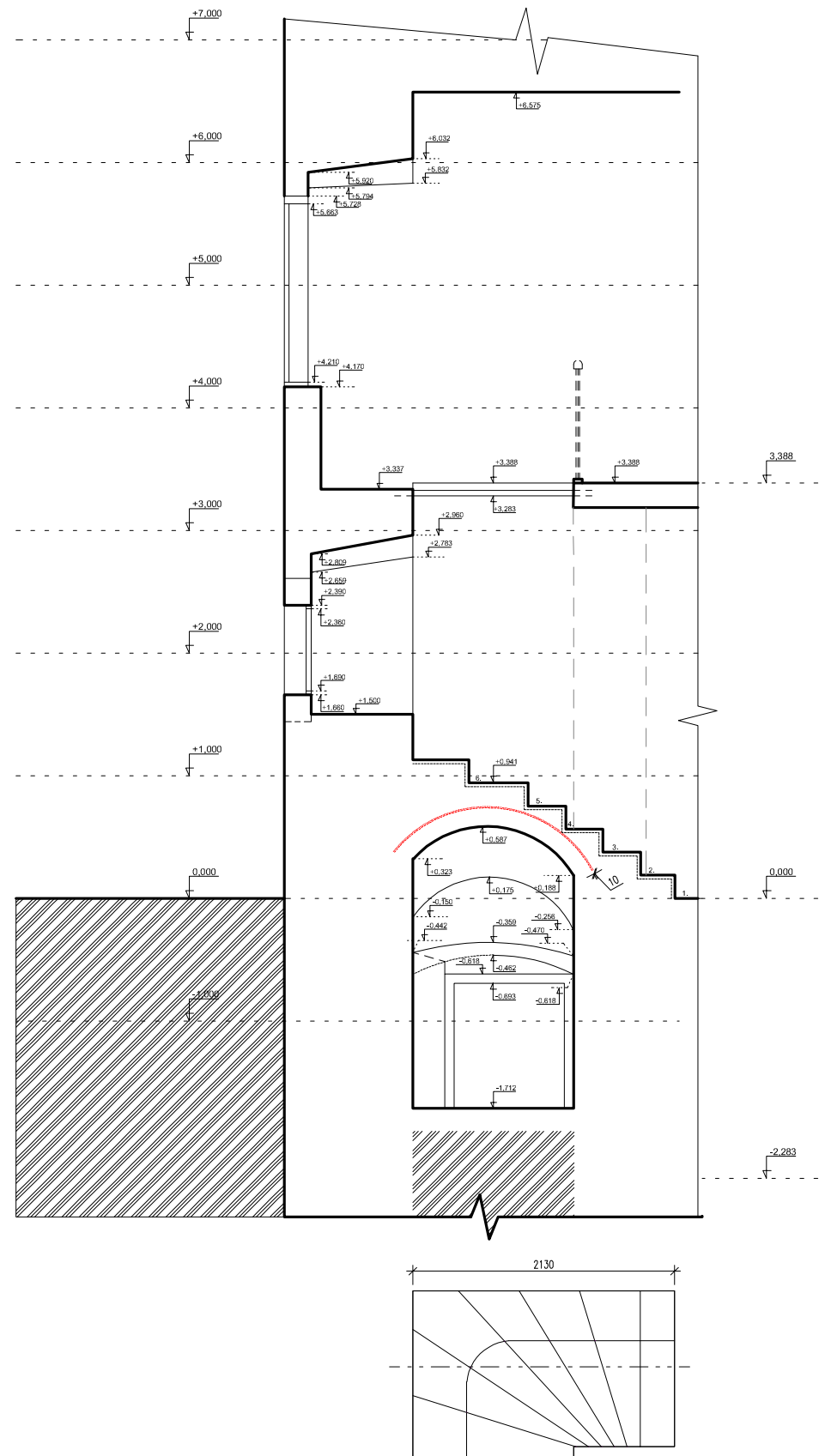

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 2

Varianta 02.03. optimalizuje tvar zakřiveného schodiště pro konstrukční proveditelnost při zachování prvního stupně přímého.

Optimalizací vzdálenosti mezi rubem klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra bylo možné snížit potřebné vysunutí schodiště do chodby 1.07. na 230 mm. Šířka chodby při nástupu na schodiště je tak 1,07 m, což činí z této varianty efektivnější řešení v porovnání s variantou prvního kosého stupně.

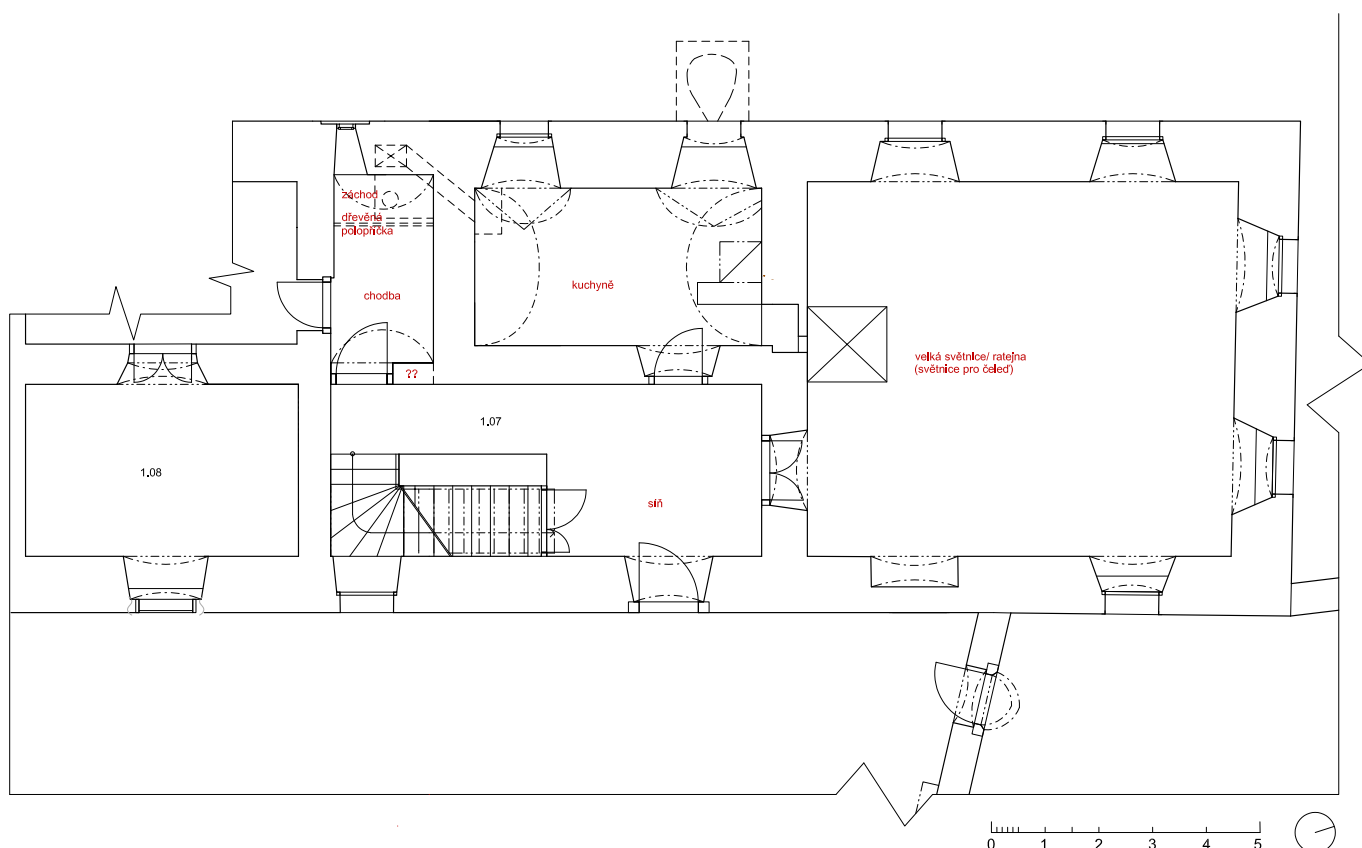

03. rovné první dva stupně

01. zarovnání první podstupnice s vřetenovou zdí

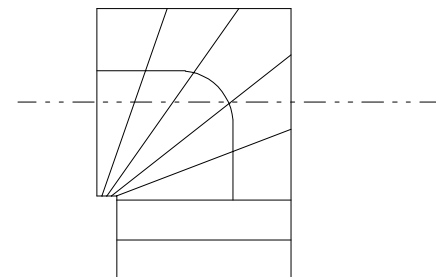
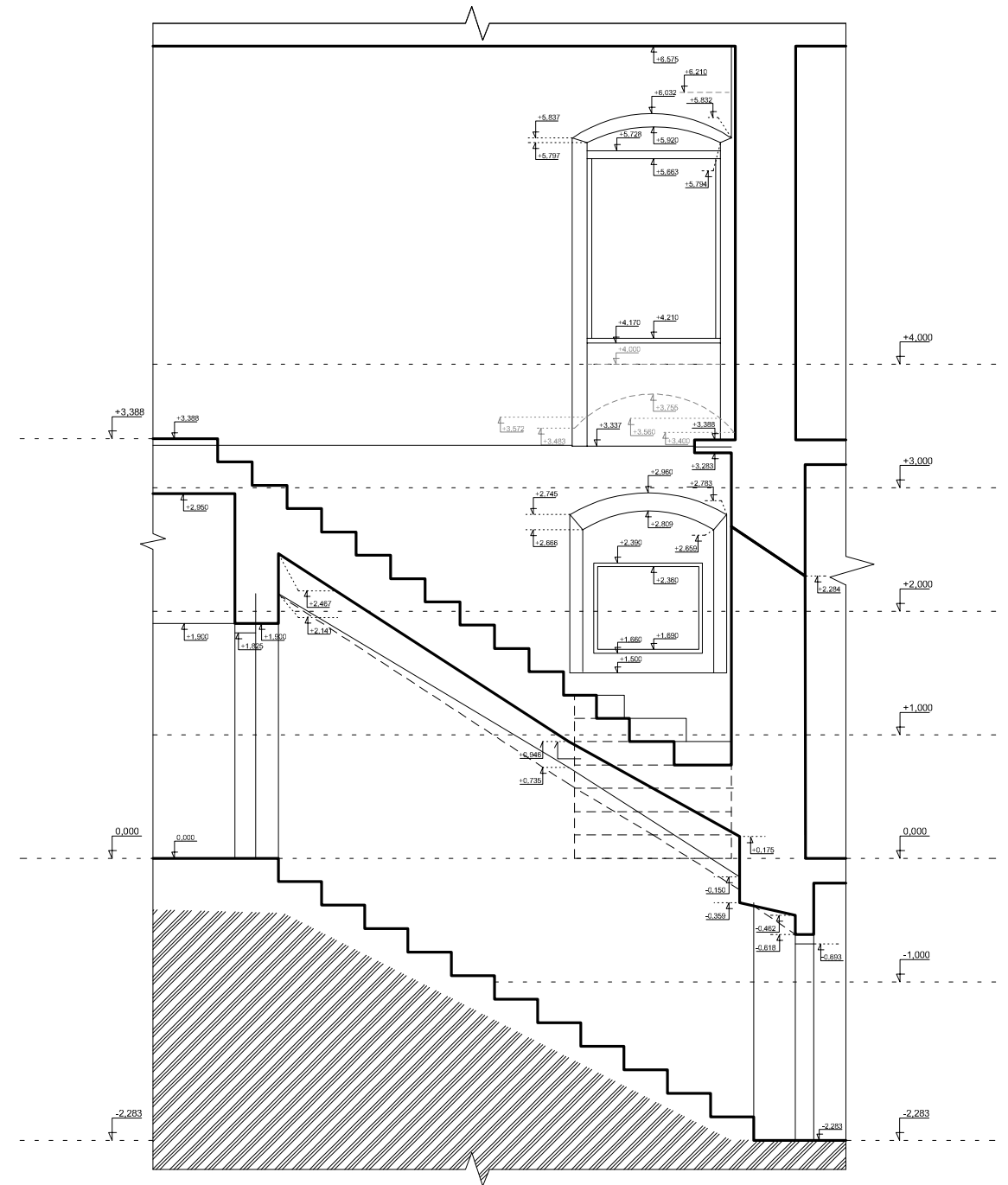
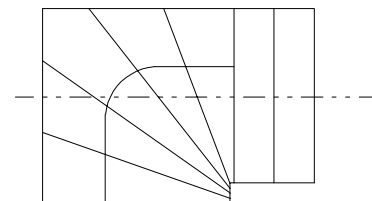
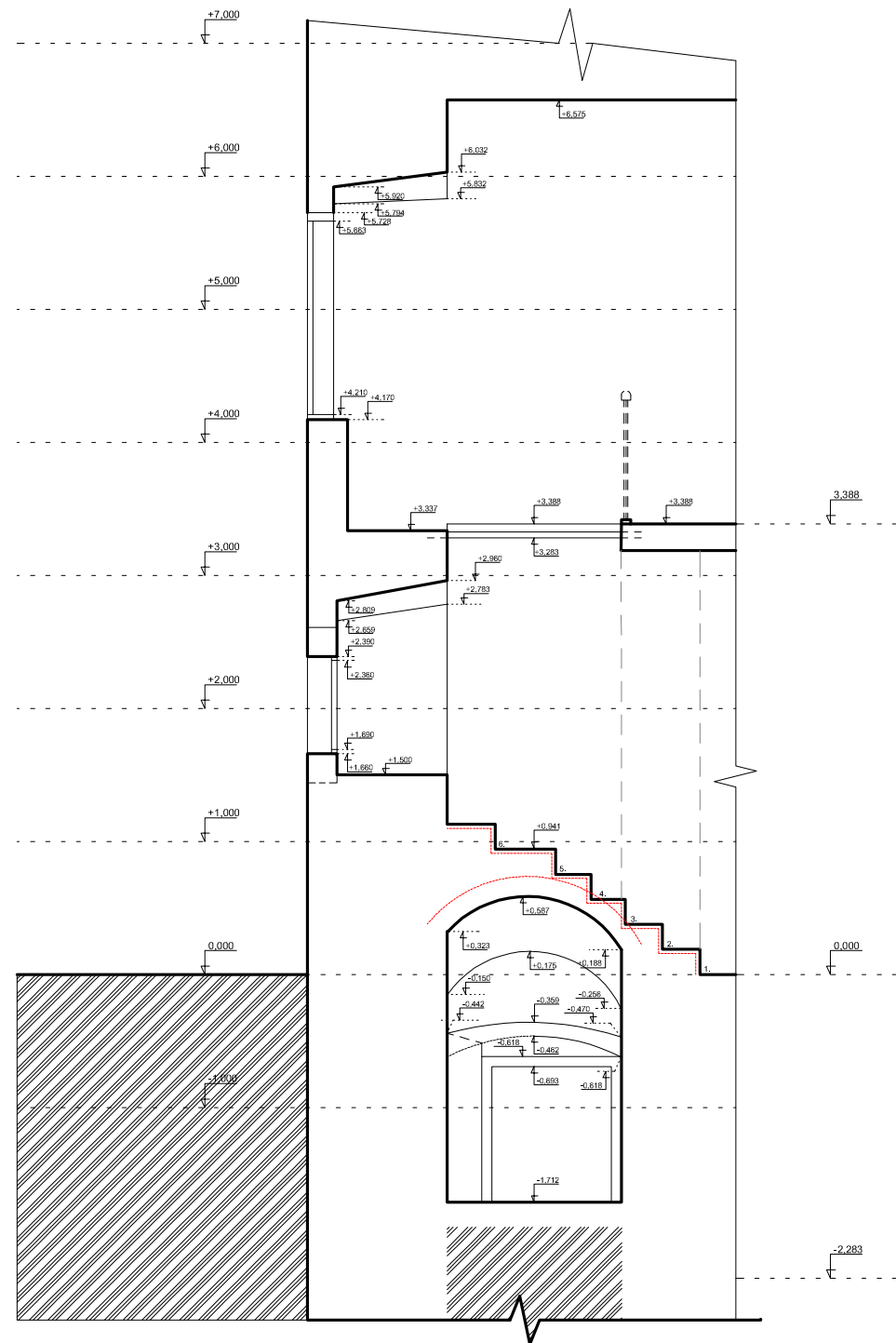

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 3

Varianta 03.01. navrhuje první dva stupně rovné a první podstupnici zarovnanou s vřetenovou zdí. Díky přímému nástupu dvěma stupni je možné nejrychleji dosáhnout požadované výšky. Pro zakřivení o 90°pak zbyde pouze 5 kosých stupňů, což se odrazí na jejich šířce, která bude sice menší než v předchozích variantách, ale stále vyhovující.

V podélném a především příčném řezu schodištěm je patrné, že ani tato varianta schodiště při poloze zarovnané podstupnice s vřetenovou zdí nevyhoví potřebným požadavkům na prostor mezi rubem klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra.

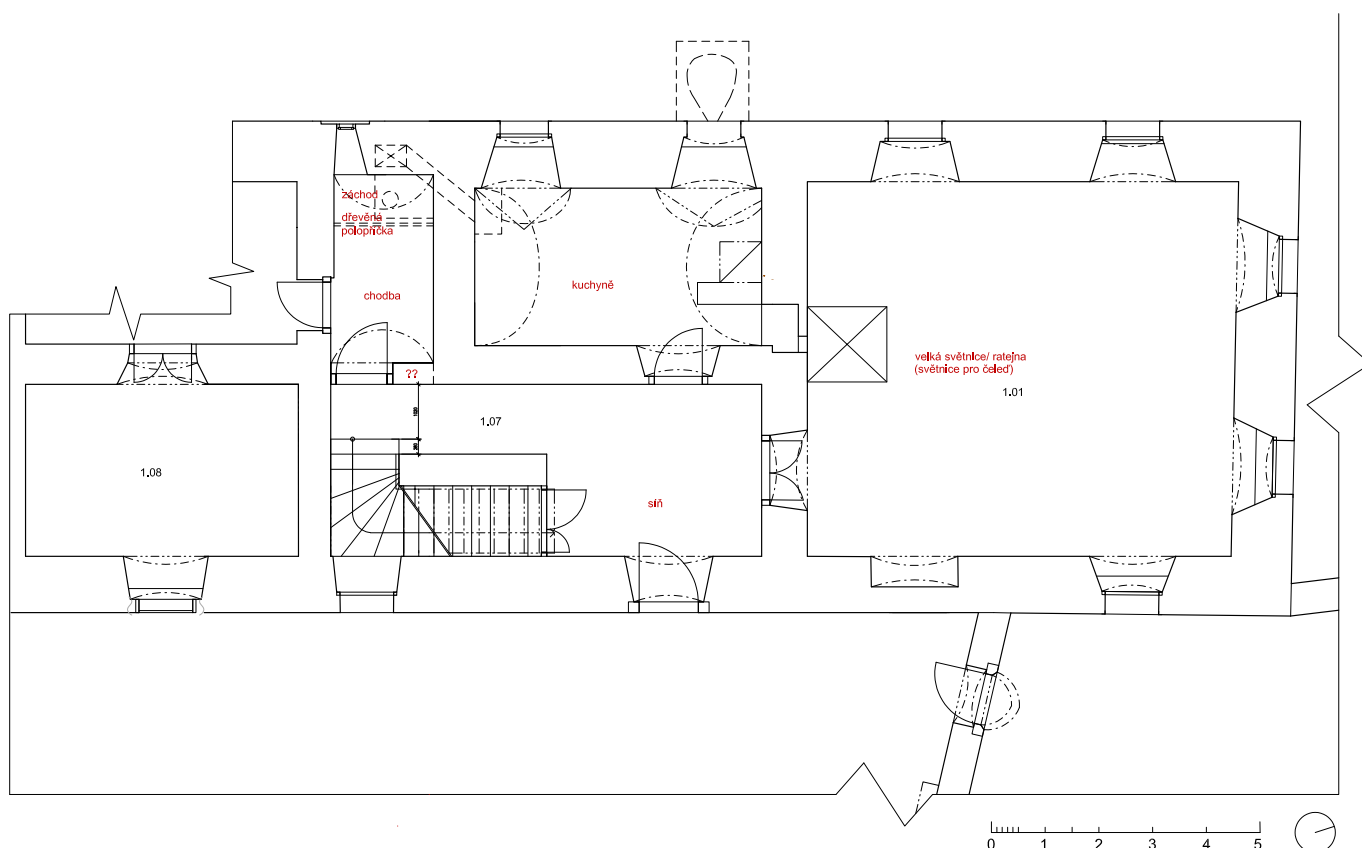

03. rovné první dva stupně

02. vysunutí schodiště o šířku 1 stupně do chodby 1.07

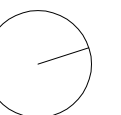
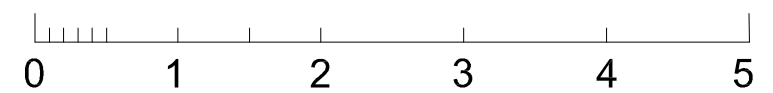
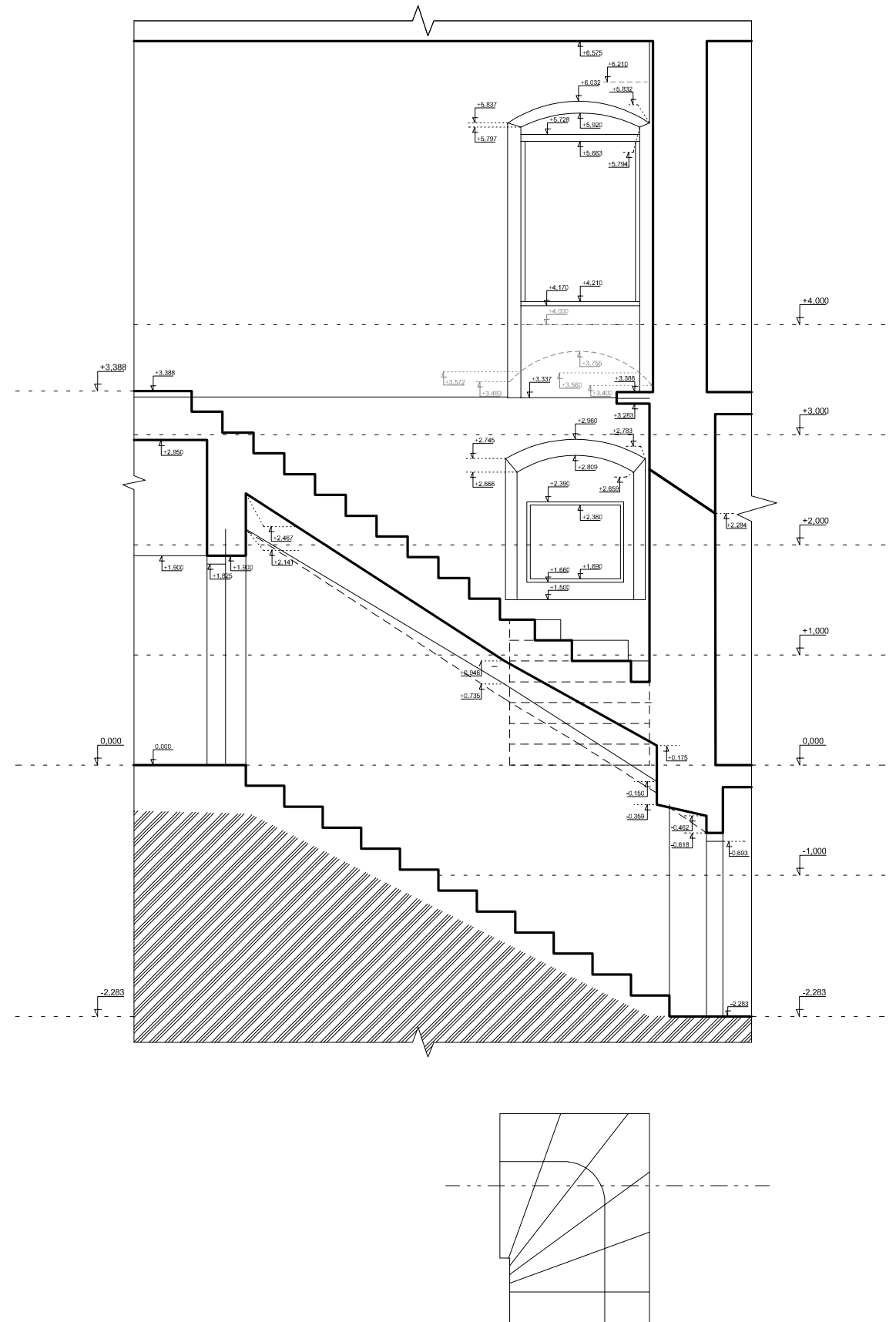
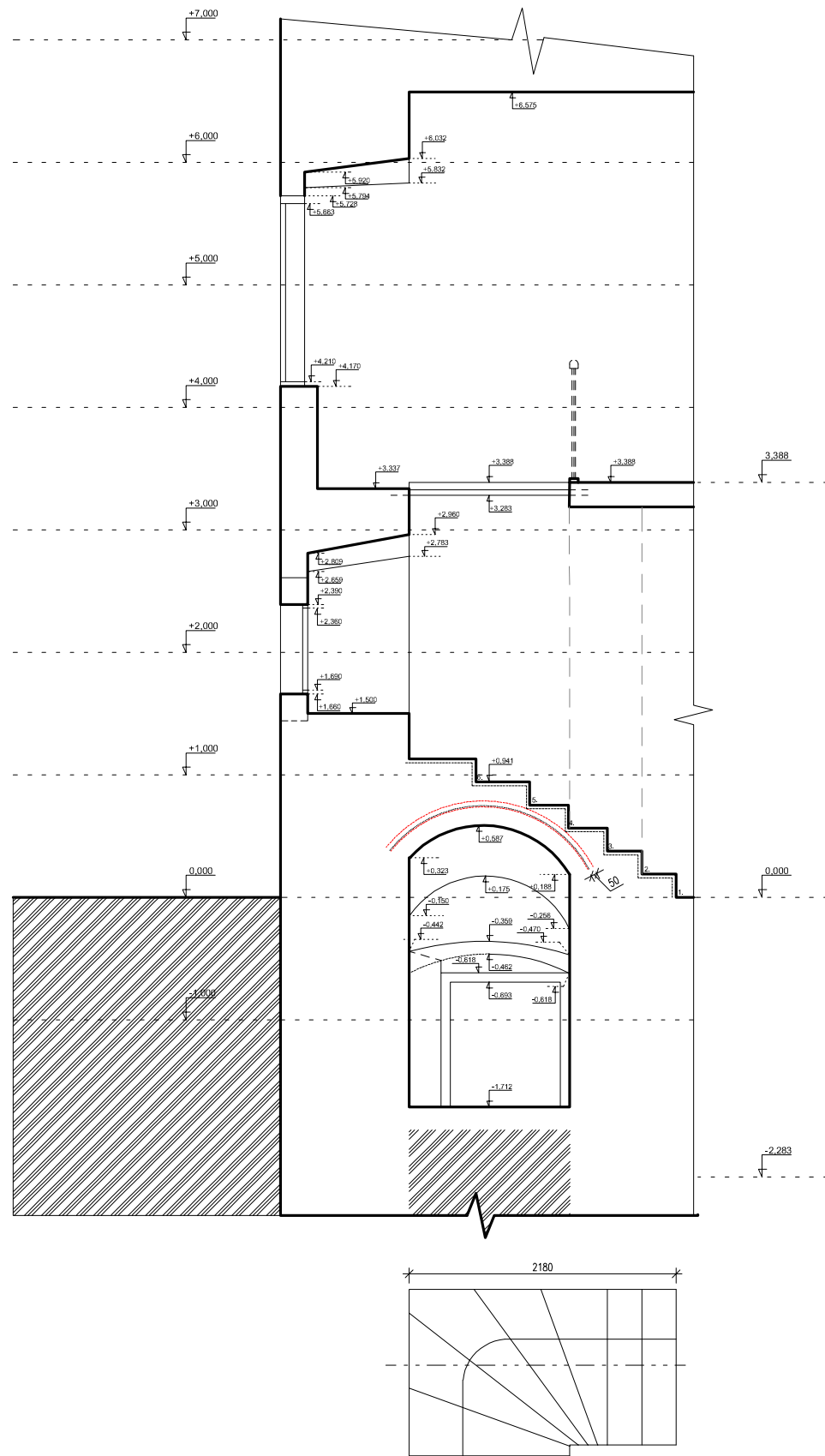
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - schodiště varianta 3

Varianta 03.02. navrhuje vysunutí prvního rovného stupně před vřetenovou zeď schodiště na úkor chodby 1.07. Chodba 1.07. byla zúžena v místě nástupu z původních 1,3 m na 1,02 m.

V podélném a především příčném řezu schodištěm bylo potvrzeno, že posunem o 280 mm byl získán potřebný prostor mezi rubem valené klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra. V příčném řezu je okótován rozměr mezi hranou konstrukce schodu a rubem klenby. Zde vychází 50 mm, což variantu 3 s dvěma rovnými stupni dělá v porovnání s předchozími dvěma variantami nejvýhodnější.

Schodiště je sice konstrukčně funkční, ale zbytečně zužuje komunikační prostor úzké chodby. Jsou zde ambice na efektivnější výstupní čáru optimalizací polohy schodiště, čímž se částečně uvolní prostor chodby.

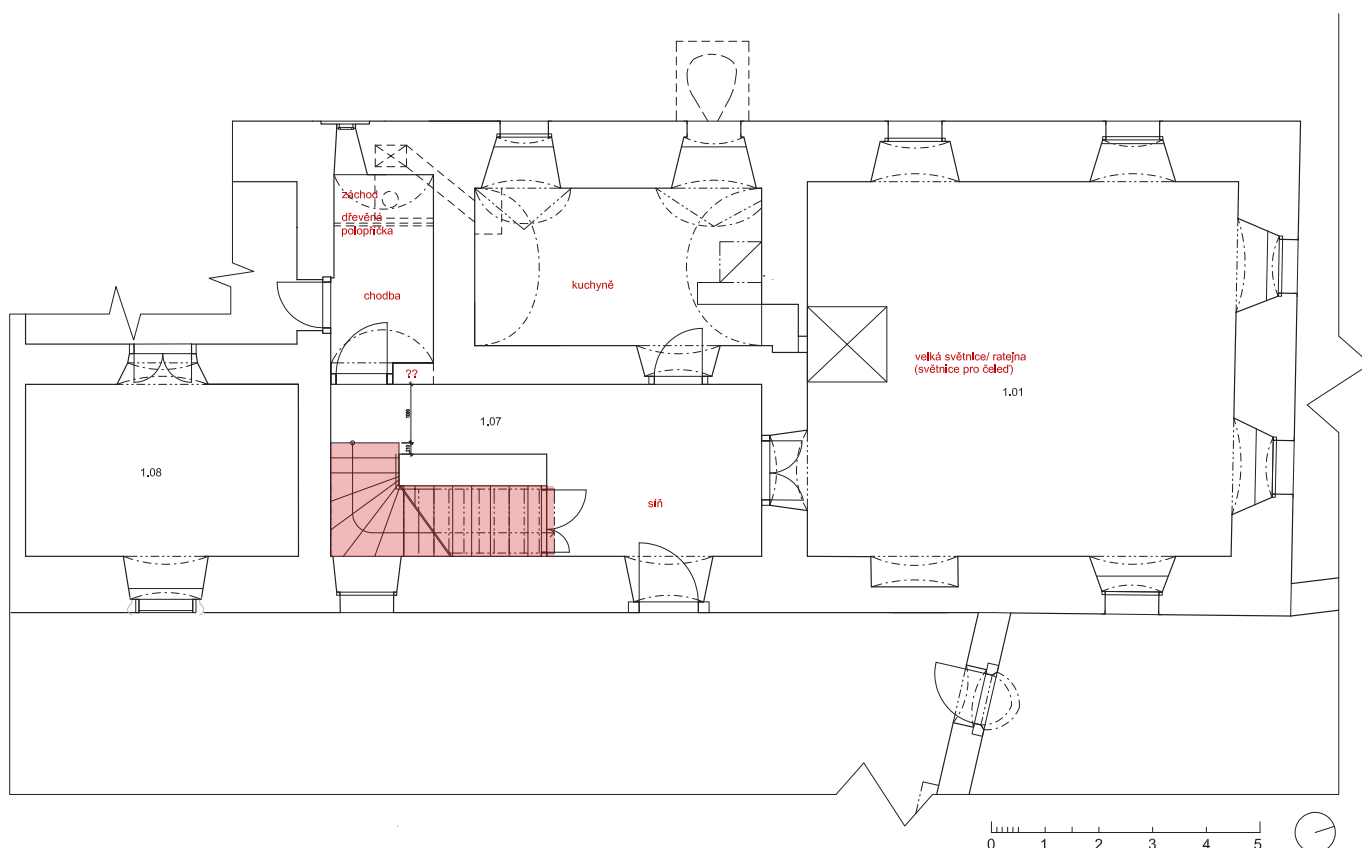

03. rovné první dva stupně

03. optimalizace posunu schodiště při zachování konstrukční proveditelnosti

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) – schodiště varianta 3

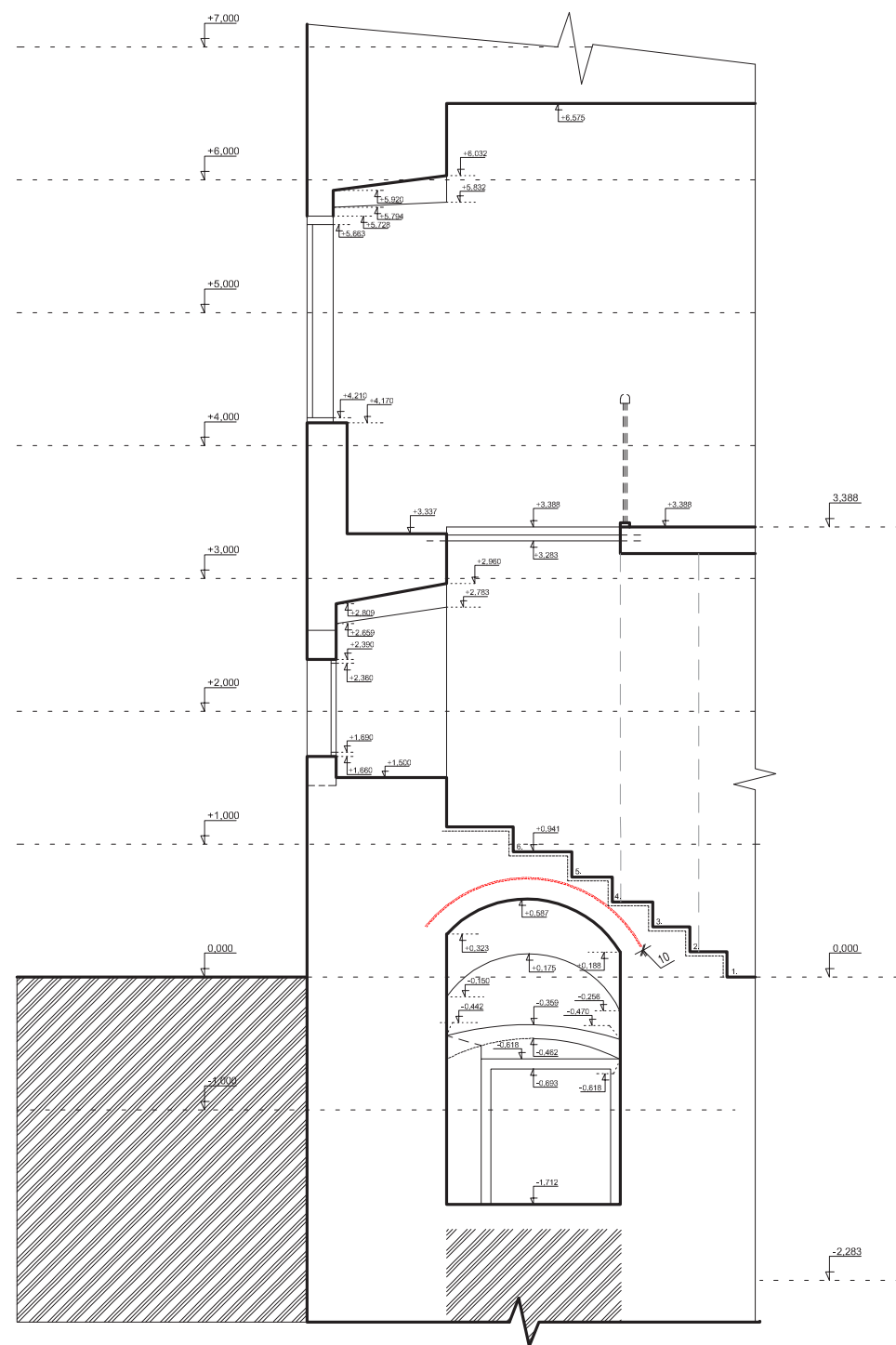

Varianta 03.03. optimalizuje tvar zakřiveného schodiště pro konstrukční proveditelnost při zachování prvních dvou stupňů rovných.

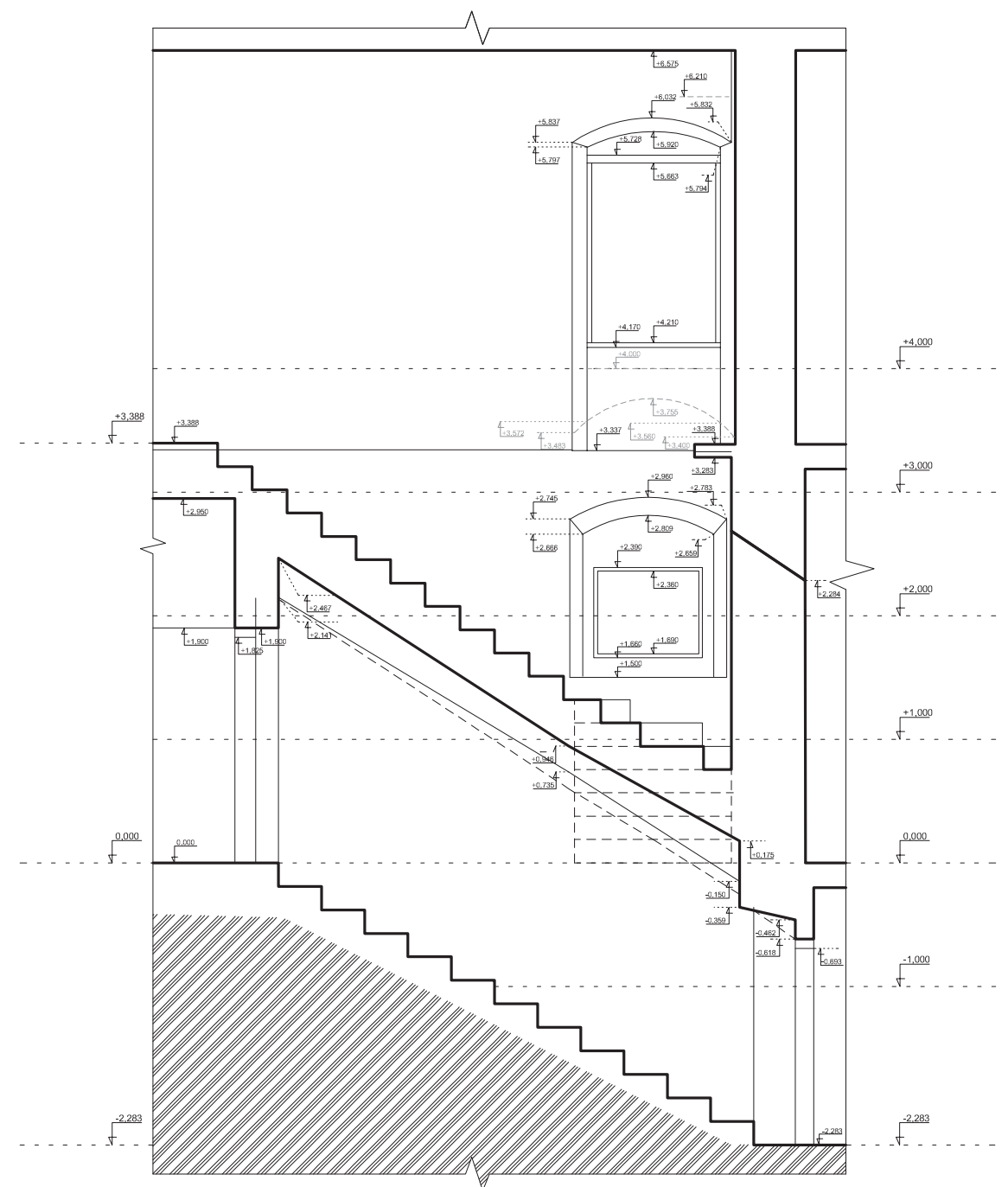
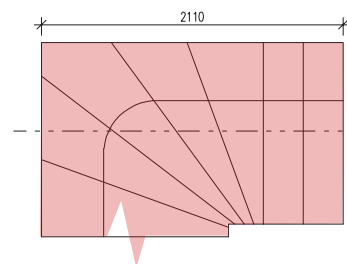
Optimalizací vzdálenosti mezi rubem klenby schodiště do sklepa a konstrukcí schodiště do patra bylo možné snížit potřebné vysunutí schodiště do chodby 1.07 na 210 mm. Šířka chodby při nástupu na schodiště je tak necelých 1,1 m, což činí z této varianty nejefektivnější řešení.

KONSTRUKČNĚ A FUNKČNĚ NEJEFEKTIVNĚJŠÍ VARIANTA

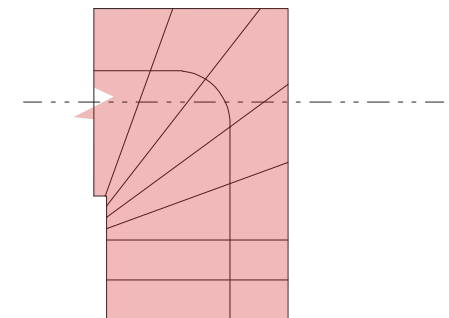
Po prověření tří tvarových a tří polohových variant zakřiveného schodiště a jeho nástupu z chodby 1.07, vyšla v kontextu sklepní schodišťové klenby nejlépe varianta 3.03. Zakřivené schodiště je vysunuto o 21cm do chodby 1.07. Nástup tvoří dva rovné stupně, na něž navazuje 5 kosých stupňů, které schodiště otáčí o 90° a plynule navazují na horní část schodiště, která přímo pokračuje do patra.

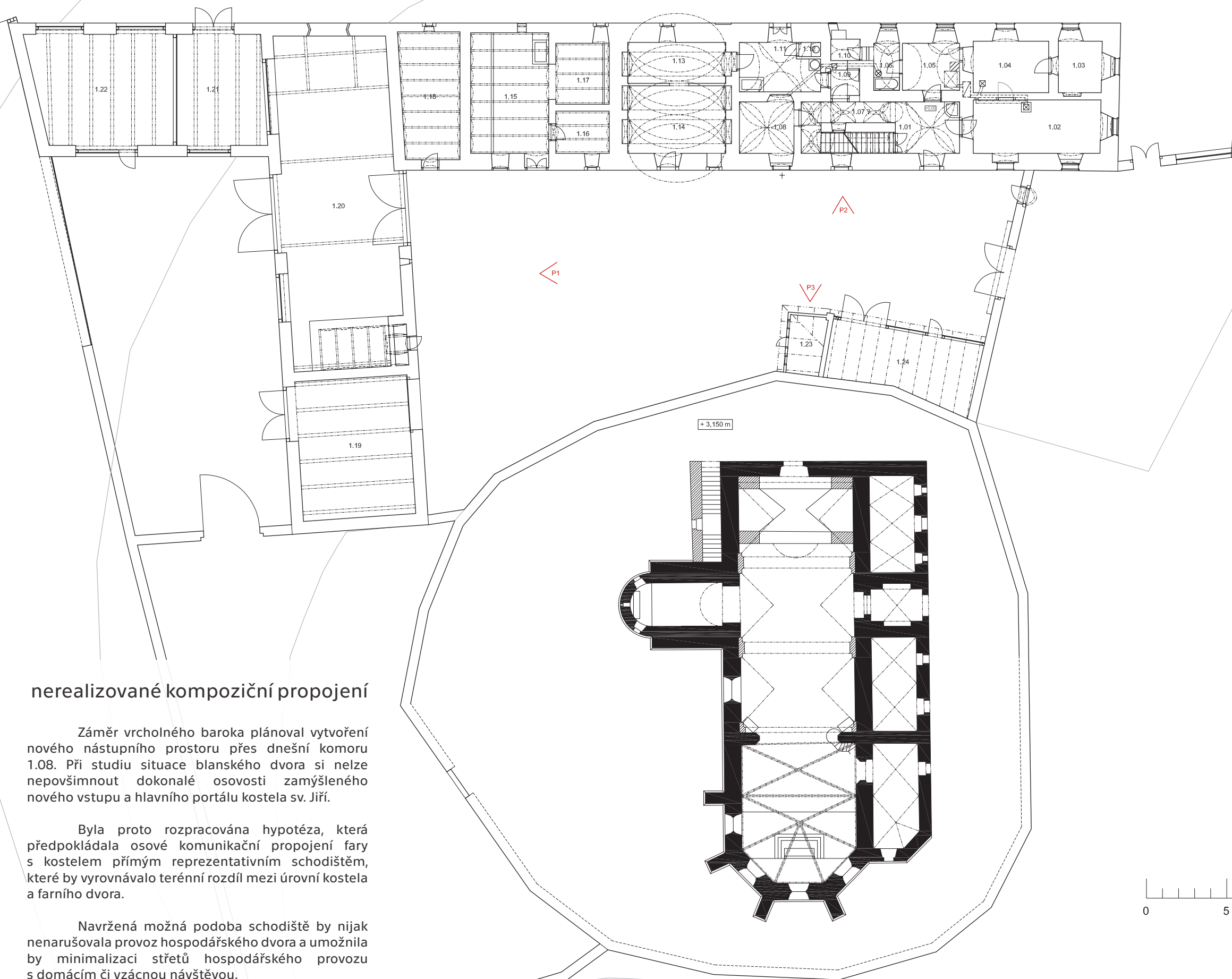
KONSTRUKČNĚ A FUNKČNĚ
NEJEFEKTIVNĚJŠÍ VARIANTA

KONSTRUKČNĚ A FUNKČNĚ
NEJEFEKTIVNĚJŠÍ VARIANTA

nerealizované kompoziční propojení

nerealizované kompoziční propojení

Záměr vrcholného baroka plánoval vytvoření nového nástupního prostoru přes dnešní komoru 1.08. Při studiu situace blanského dvora si nelze nepovšimnout dokonalé osovosti zamýšleného nového vstupu a hlavního portálu kostela sv. Jiří.

Byla proto rozpracována hypotéza, která předpokládala osově komunikační propojení fary s kostelem přímým reprezentativním schodištěm, které by vyrovnávalo terénní rozdíl mezi úrovní kostela a farního dvora.

Navržená možná podoba schodiště by nijak nenarušovala provoz hospodářského dvora a umožnila by minimalizaci střetů hospodářského provozu s domácím či vzácnou návštěvou.

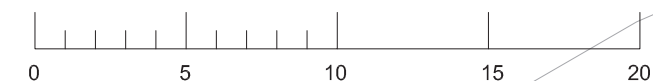
P1 pohled na severní část dvora s naznačením komunikačního propojení stav k roku 2018
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl

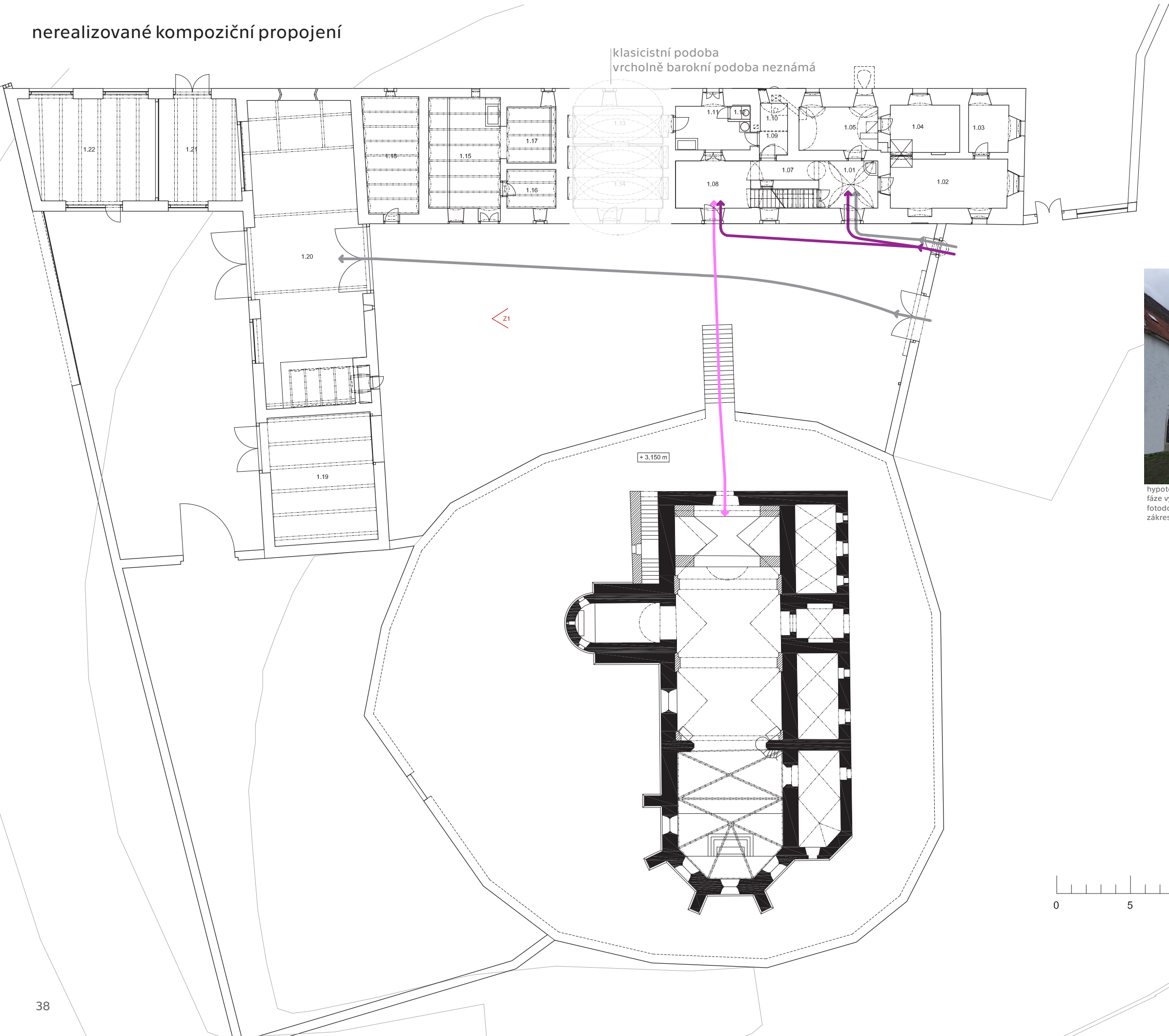
P3 pohled na západní průčelí kostela z patra fary označení polohy portálu stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

P2 pohled na východní fasádu fary s vyznačením pozice hypotetického vstupu stav k roku 2022
autorská fotodokumentace, archiv Bc. Houdová

nerealizované kompoziční propojení

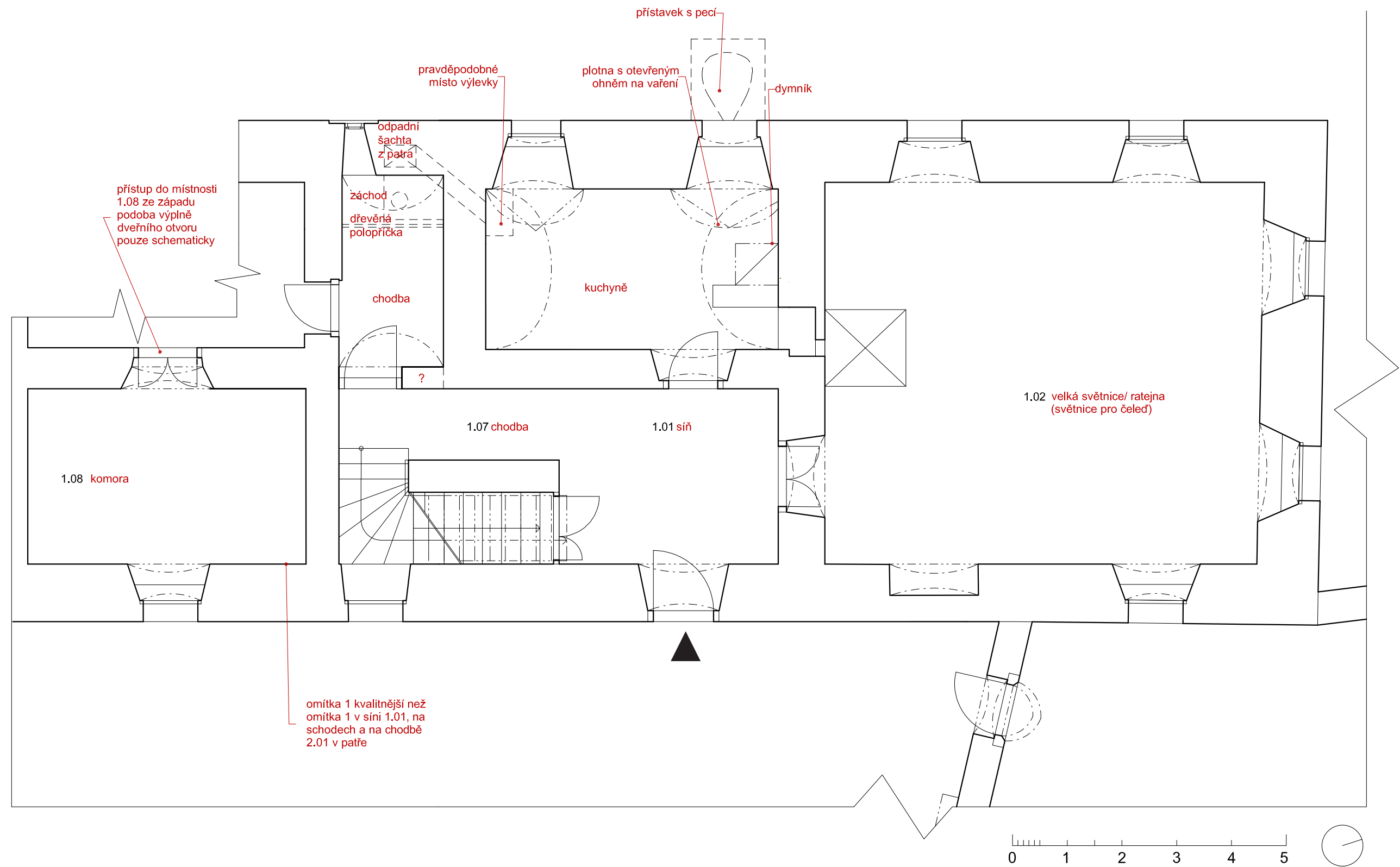
klasicistní podoba
vrcholně barokní podoba neznámá

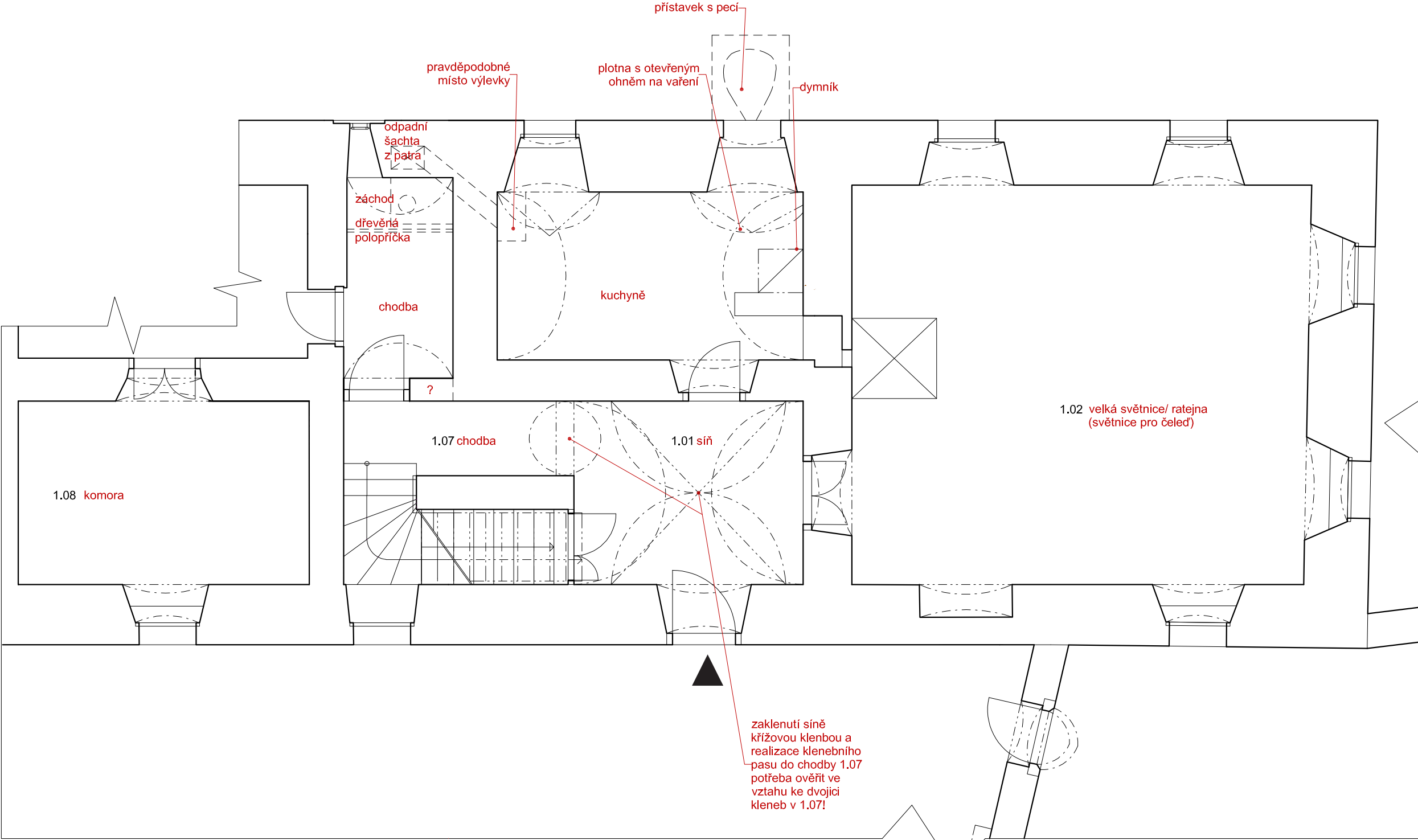
hypotéza: zakres možné podoby komunikační propojení po ose kostelní lodi (Z1)
fáze výstavby: vrcholné baroko, před rokem 1735, nerealizováno
fotodokumentace z předchozích průzkumů, archiv doc. Rykl
zákres do fotografie Bc. Tomášiková

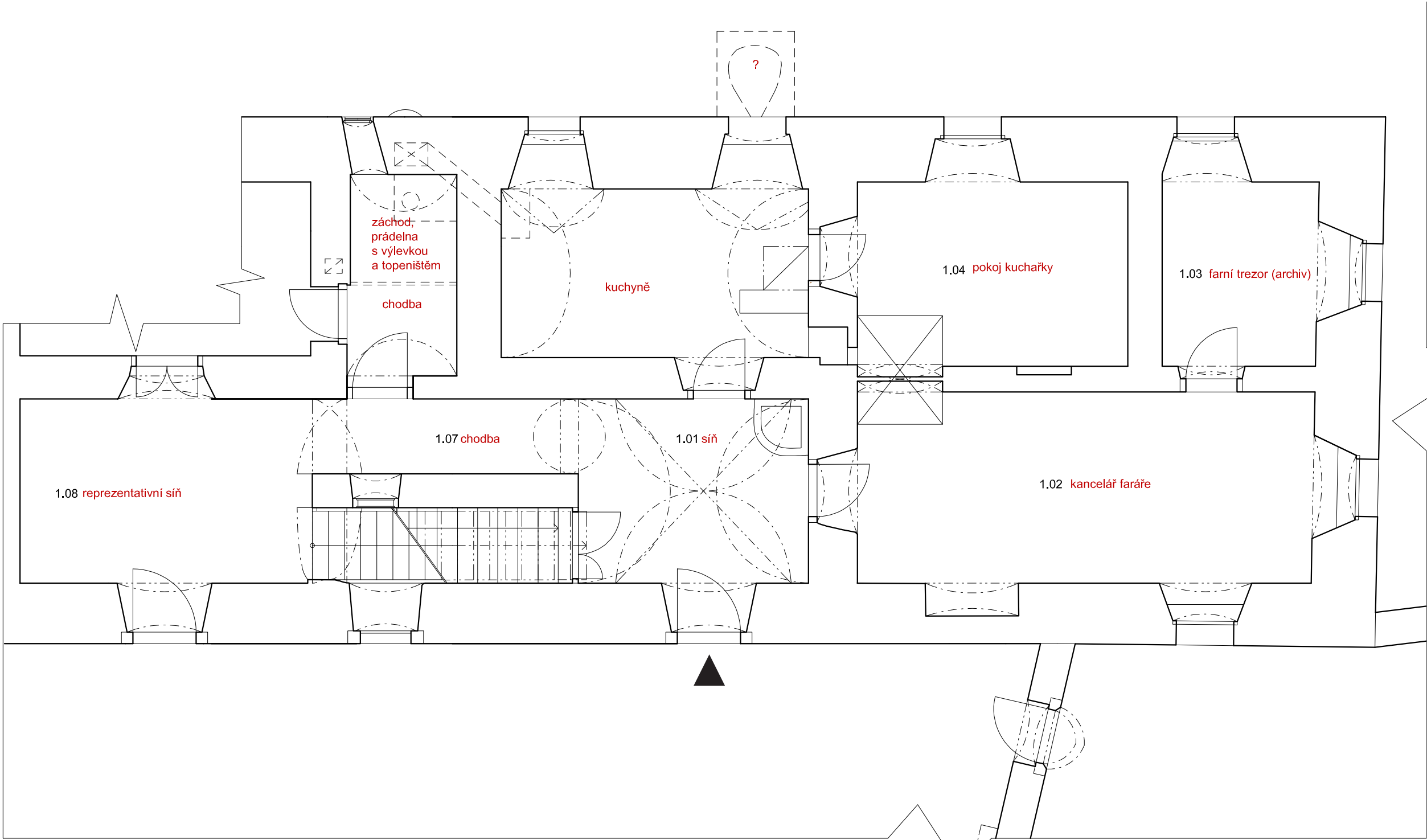
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - SKUTEČNÁ REALIZACE

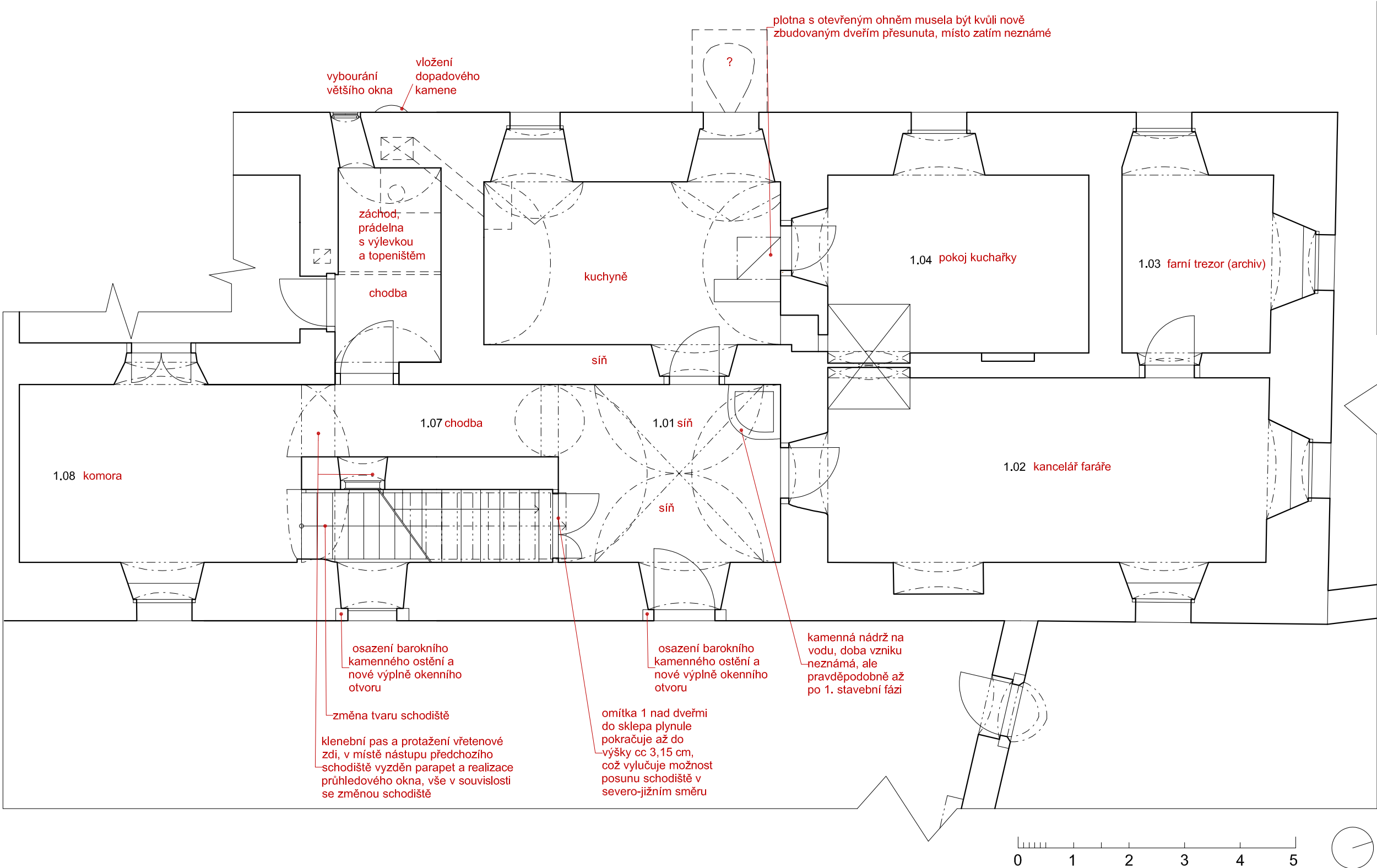
2) RANÉ BAROKO (1a. fáze baroka - dílčí drobné úpravy určené stavebněhistorickou analýzou)

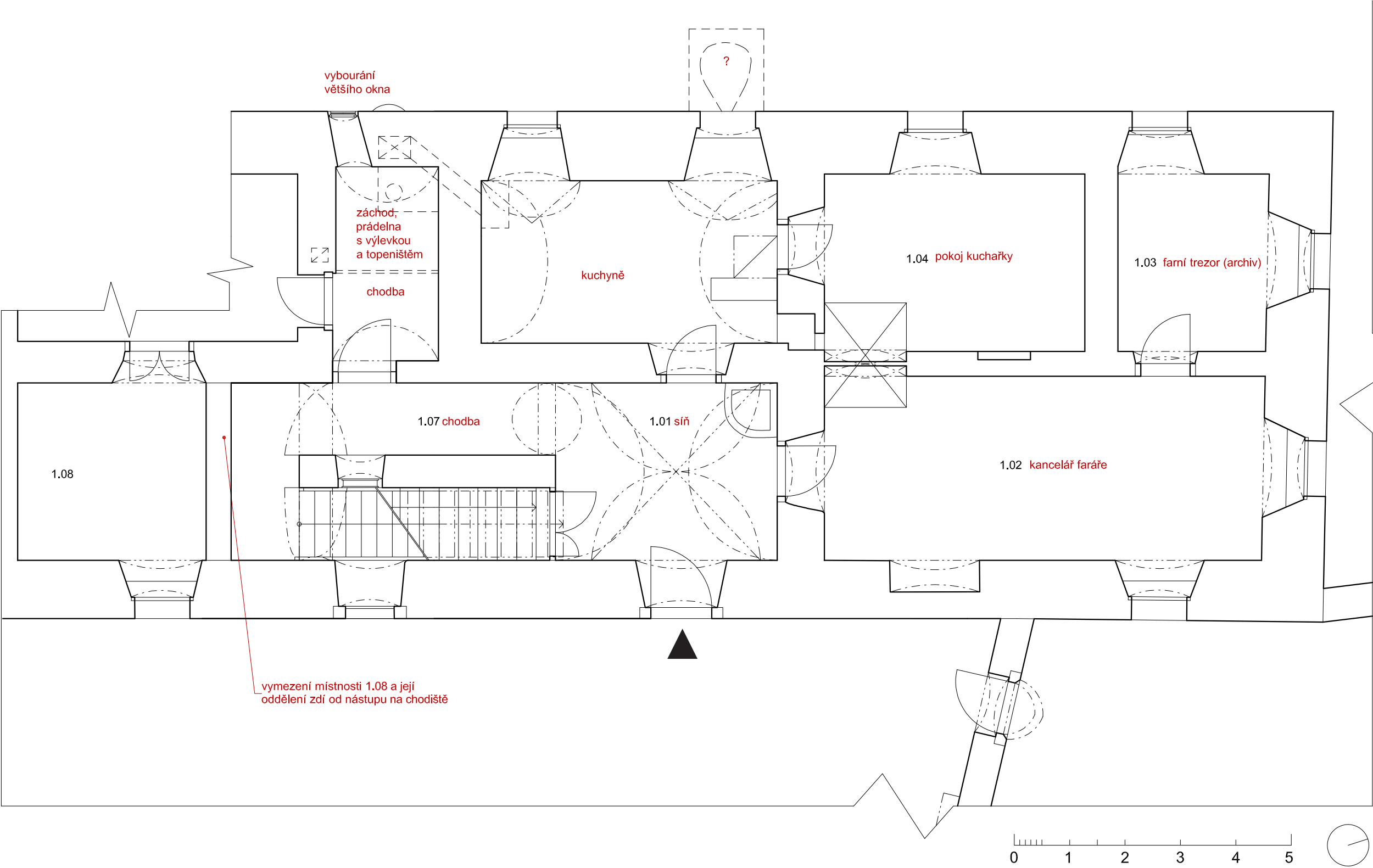
3.0) ZÁMĚR Z OBDOBÍ KOLEM ROKU 1735, KTERÝ NEBYL DOKONČEN

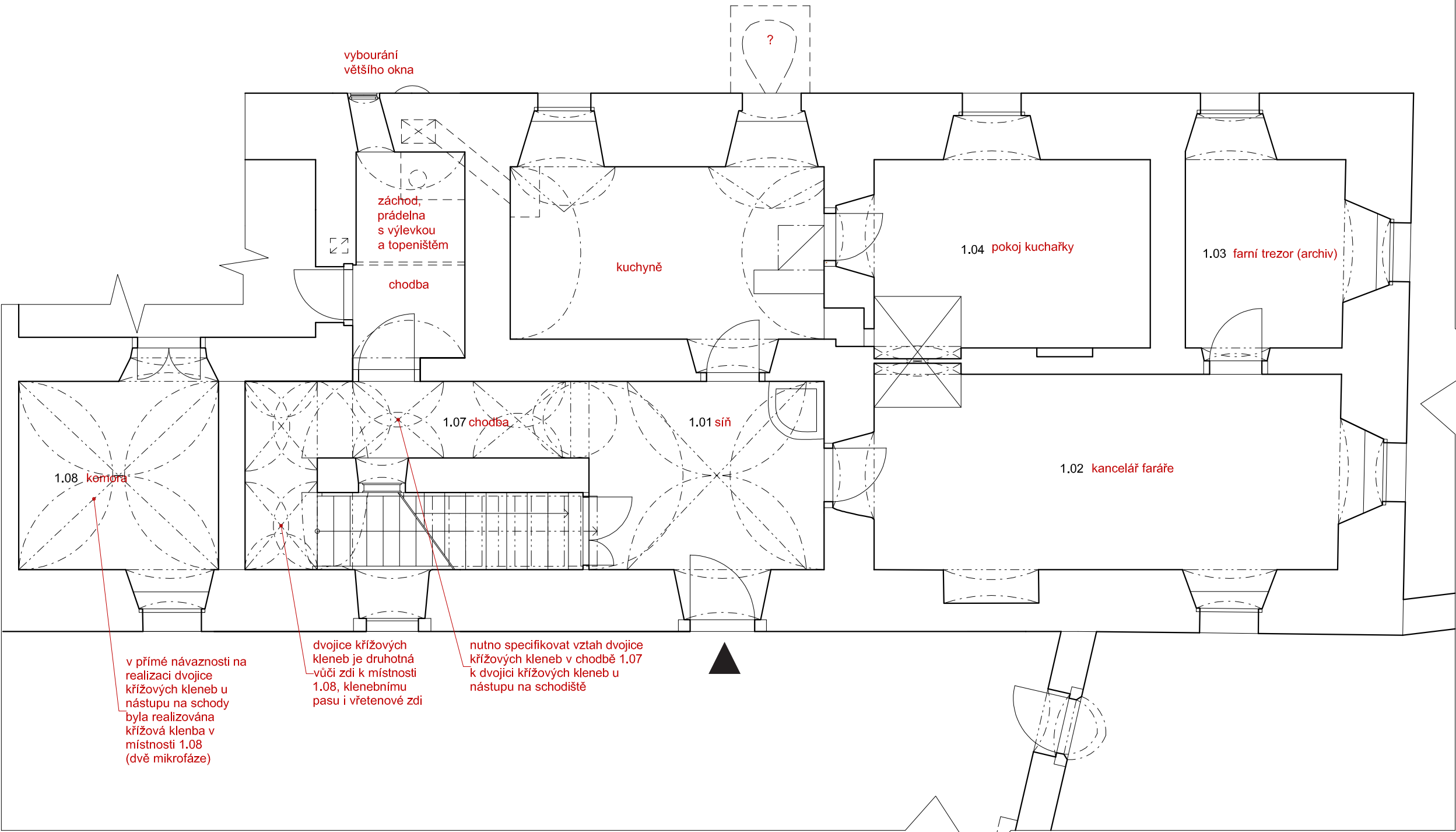
3.1) TO CO BYLO REALIZOVÁNO ZE ZÁMĚRU - VRCHOLNÉ BAROKO

3.2) OPUŠTĚNÍ ZÁMĚRU - VRCHOLNÉ BAROKO

4) VRCHOLNÉ BAROKO
(3. fáze baroka - změna dispozice a změny související s opuštěním
záměru vrcholného baroka 2. fáze, zcela určité po r. 1735)

vybourání
většího okna

záchod,
prádelna
s výlevkou
a topeništěm

chodba

kuchyně

1.04 pokoj kuchařky

1.03 farní trezor (archiv)

1.07 chodba

1.01 síň

1.02 kancelář faráře

1.08 komora

v přímé návaznosti na
realizaci dvojice
křížových kleneb u
nástupu na schody
byla realizována
křížová klenba v
místnosti 1.08
(dvě mikrofáze)

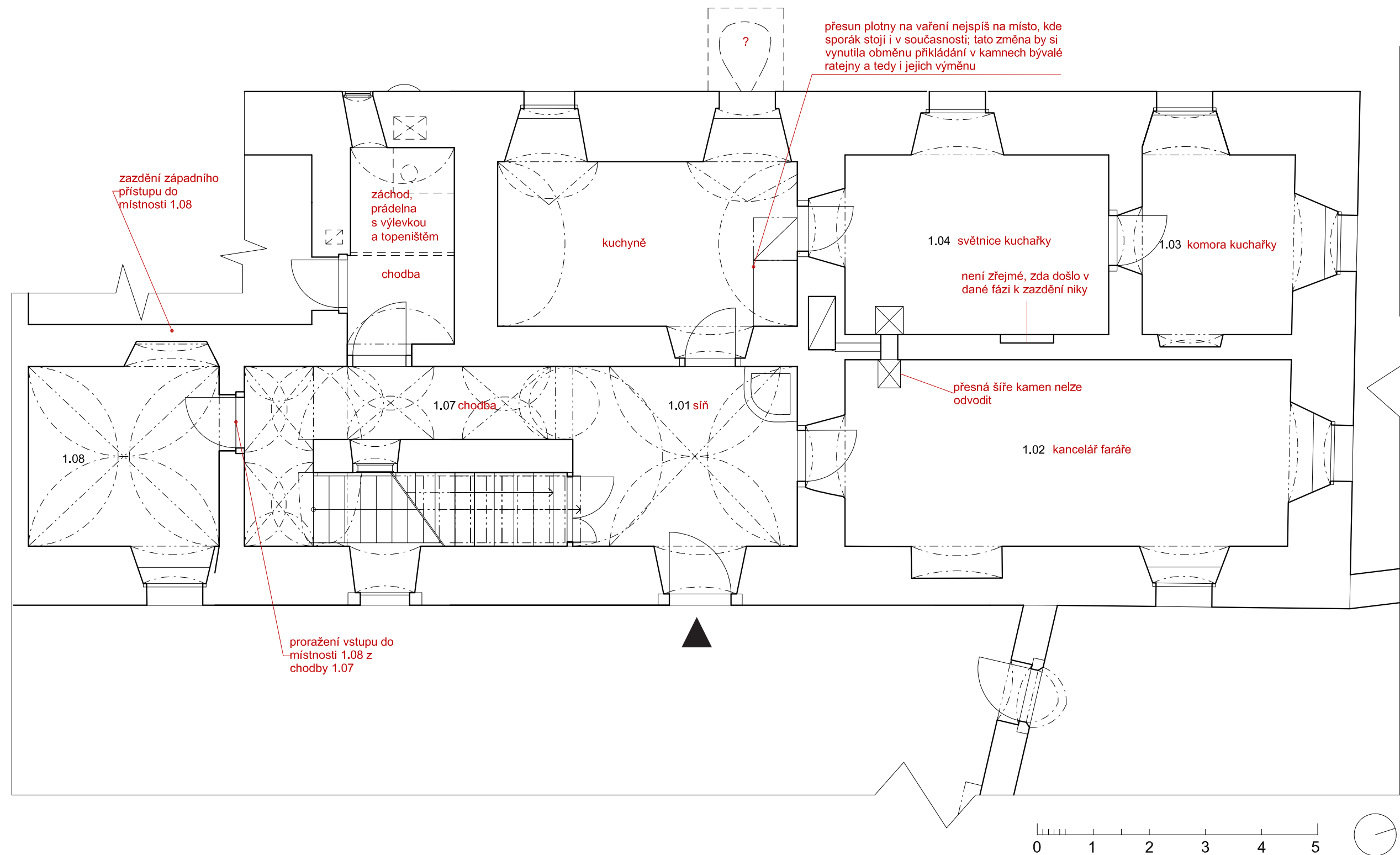
dvojice křížových
kleneb je druhotná
vůči zdi k místnosti
1.08, klenebnímu
pasu i vřetenové zdi

nutno specifikovat vztah dvojice
křížových kleneb v chodbě 1.07
k dvojici křížových kleneb u
nástupu na schodiště

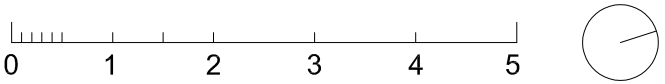
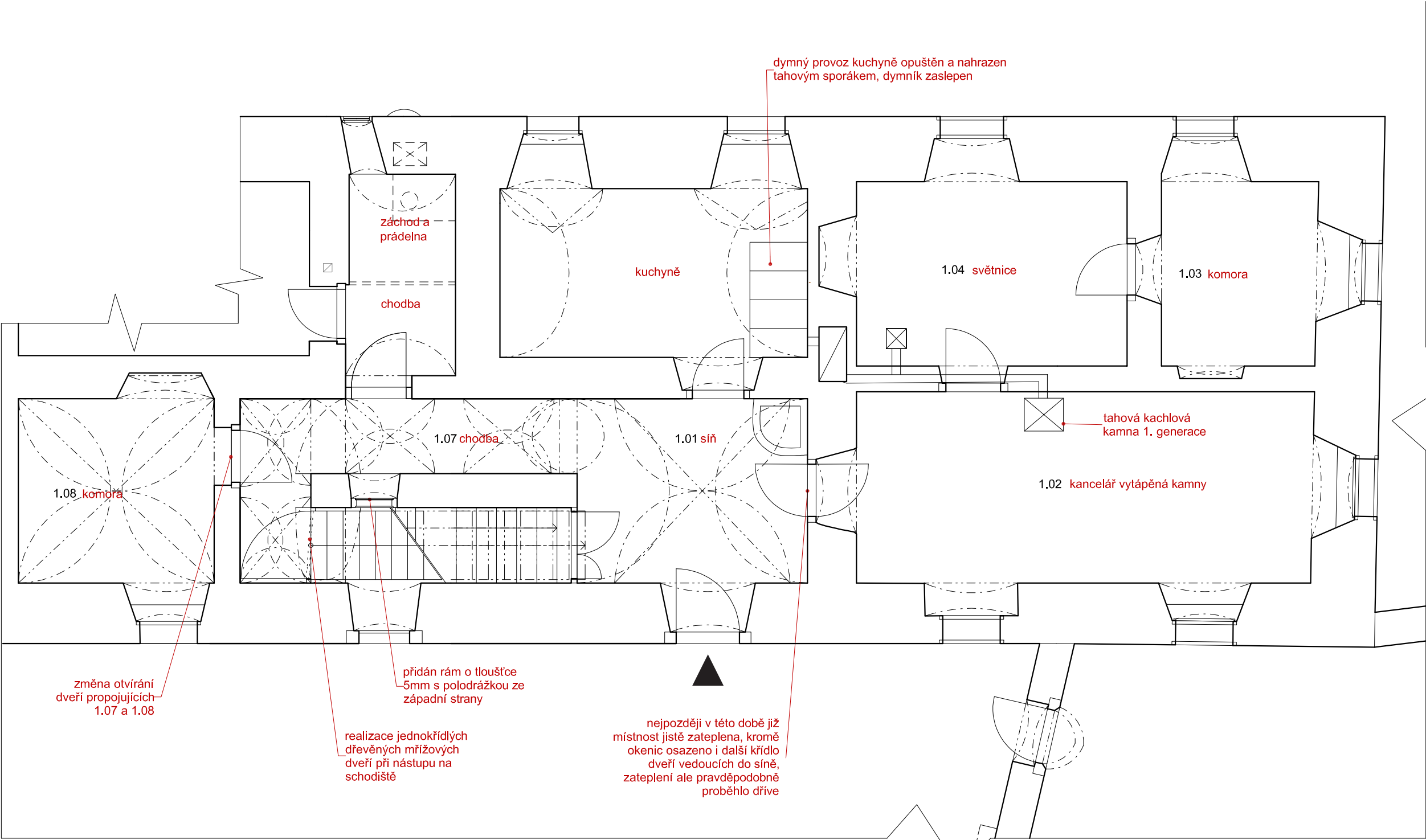
0 1 2 3 4 5

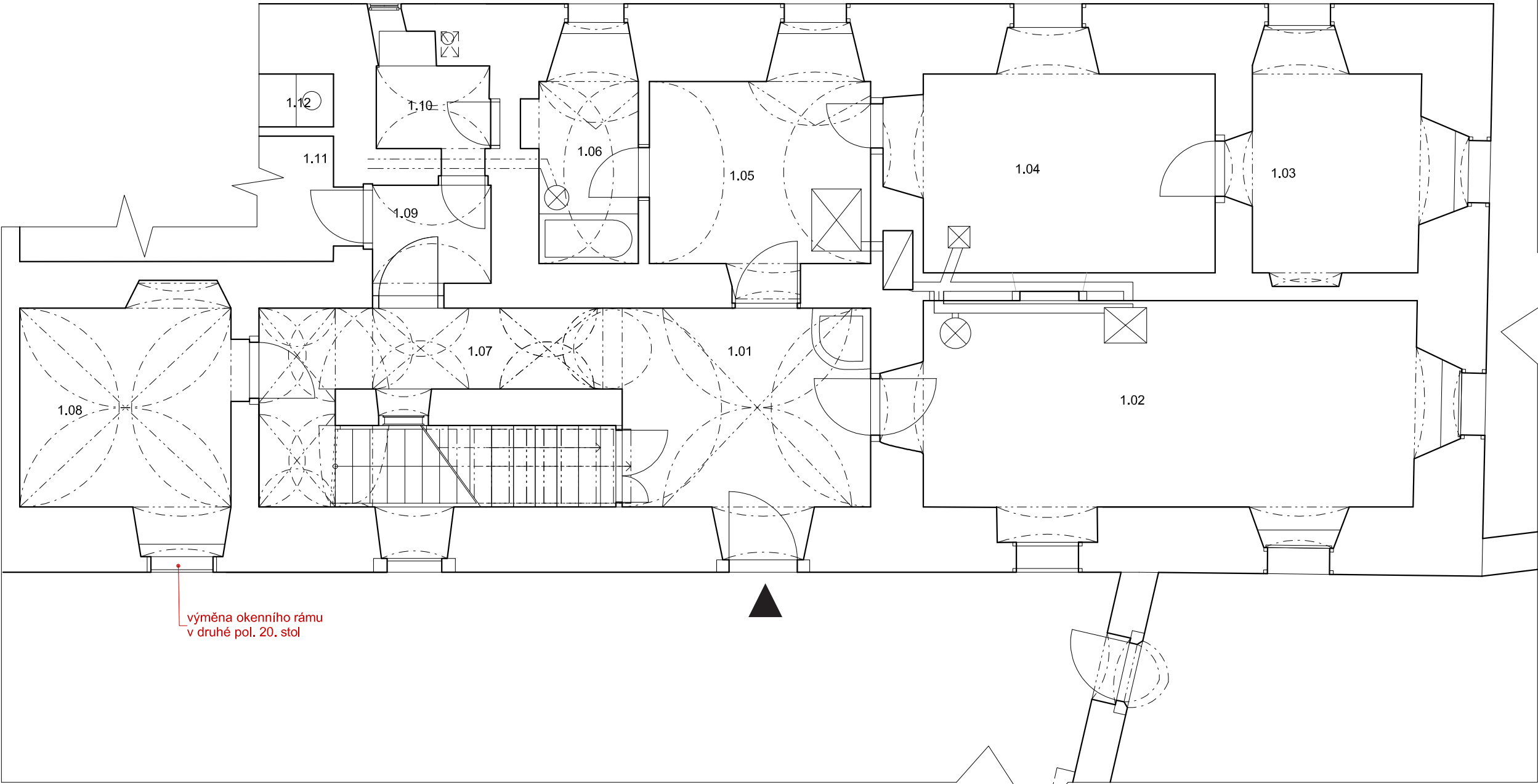
5) KLASICISMUS (1. pol. 19. stol.)

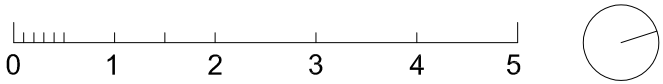
6) 2. pol. 19. století & PŘELOM 19. - 20. století

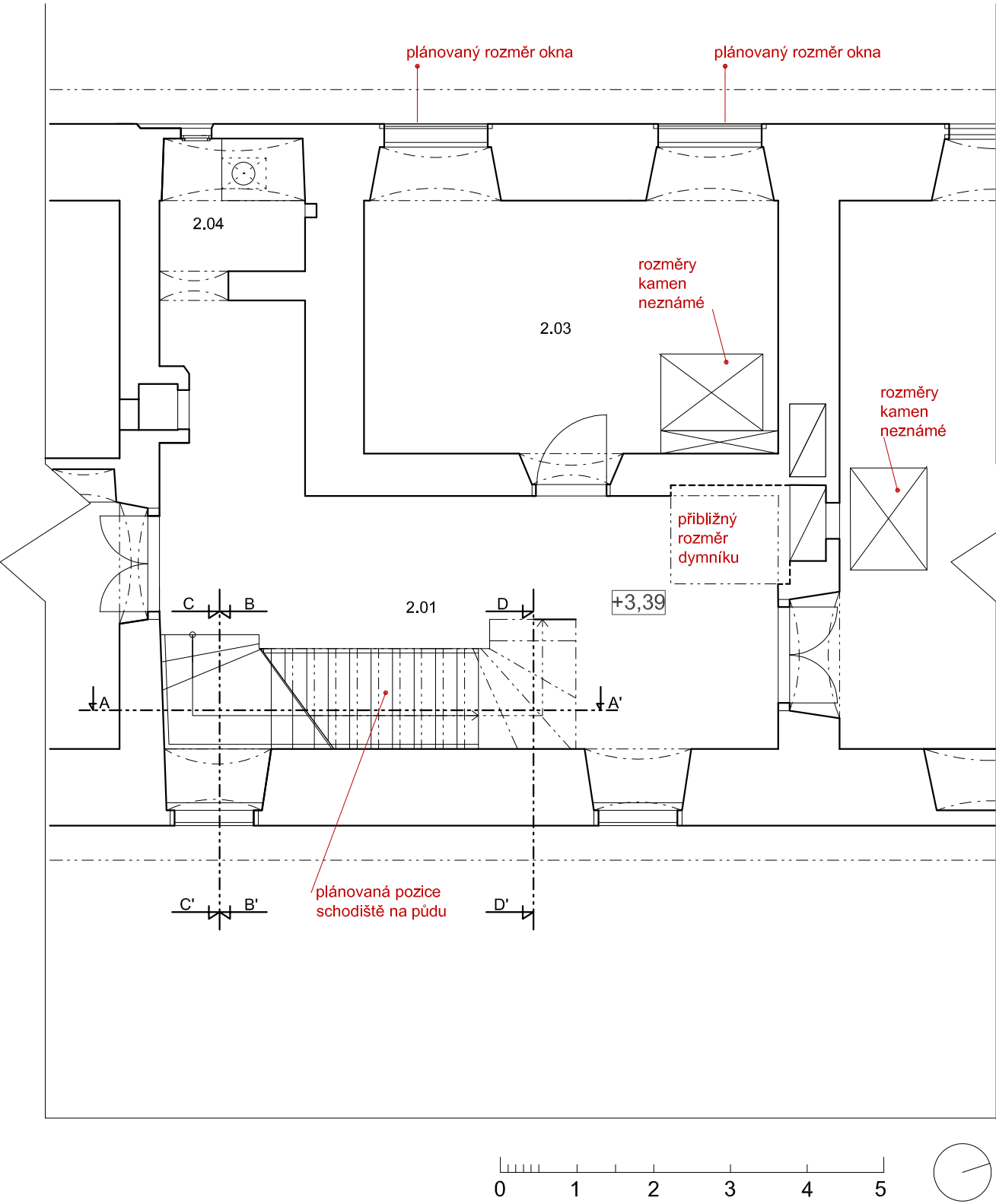
7) AKTUÁLNÍ STAV (březen 2022)

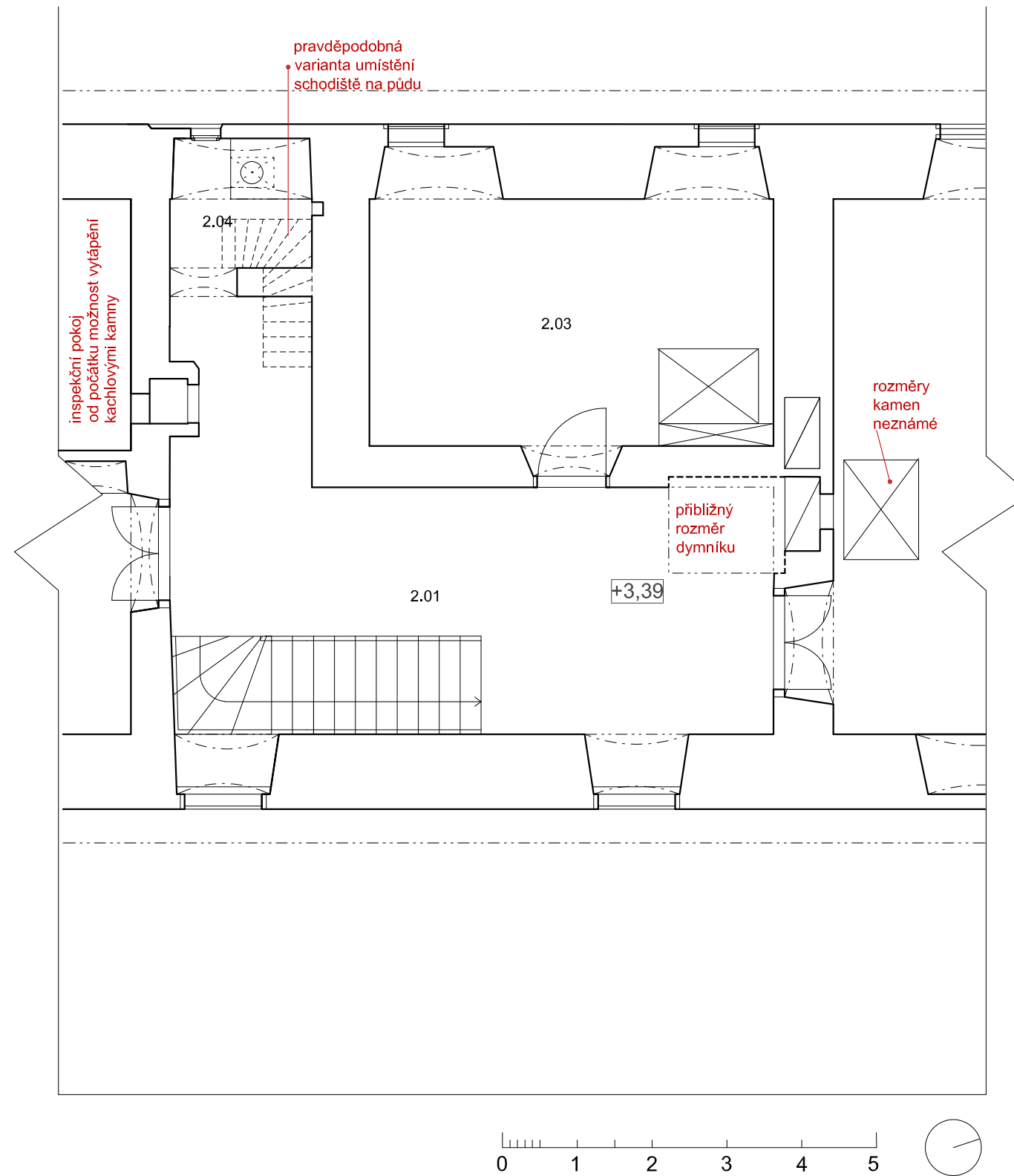
výměna okenního rámu
v druhé pol. 20. stol

0) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - PLÁNOVANÝ ZÁMĚR

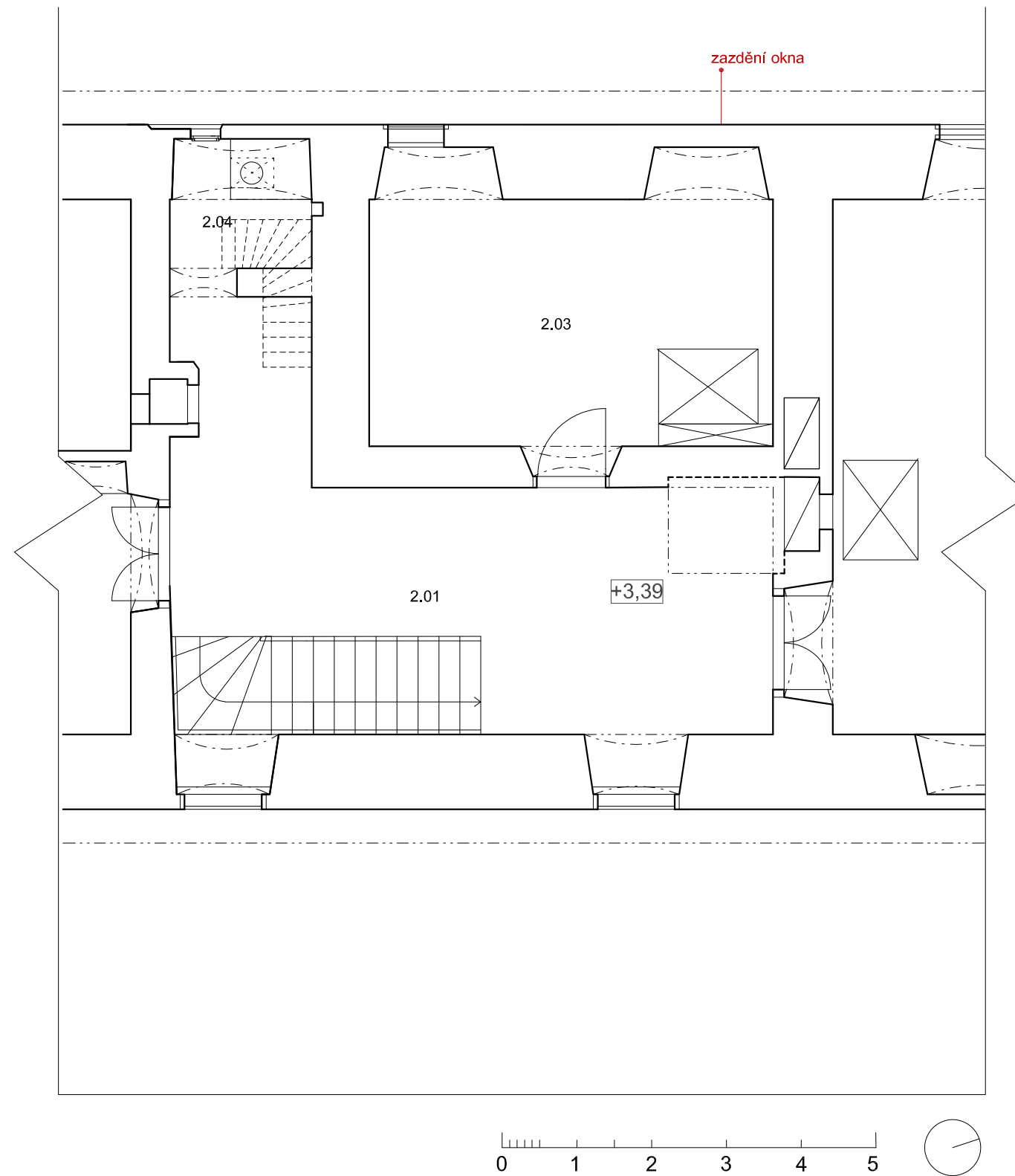

1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - SKUTEČNÁ REALIZACE

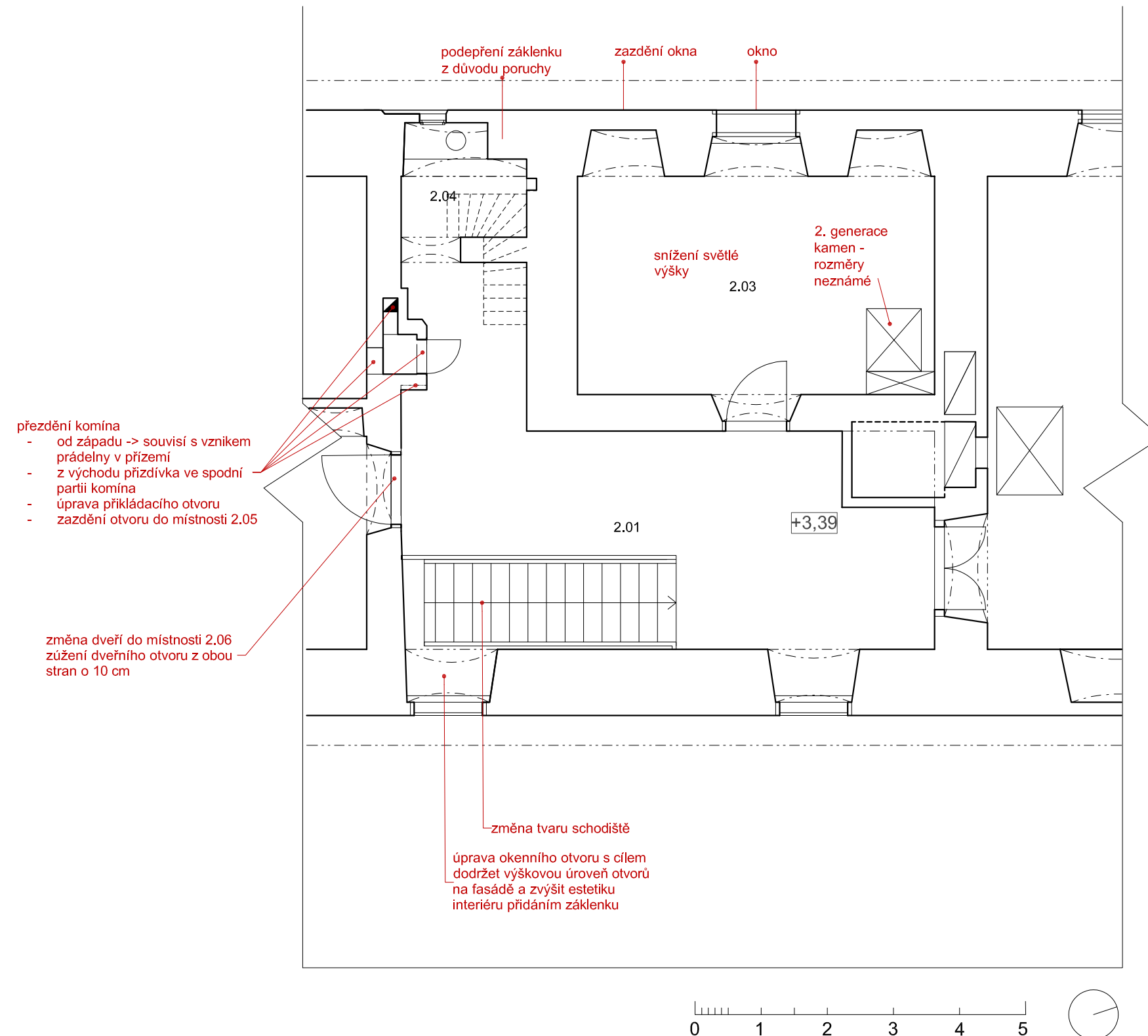

chodba 2.01 v patře

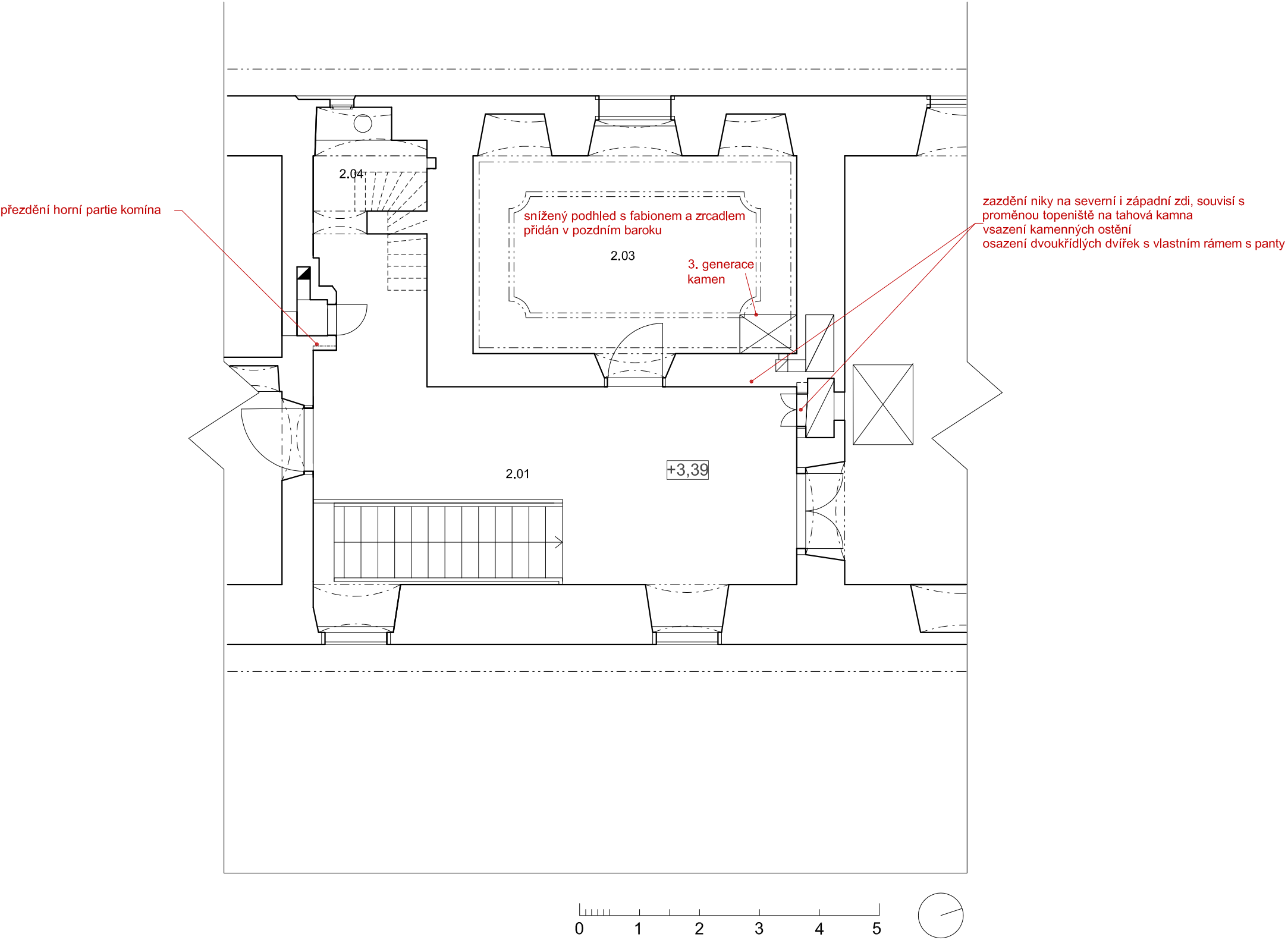
2) RANÉ BAROKO (1a. fáze baroka - dílčí drobné úpravy určené stavebněhistorickou analýzou)

3) VRCHOLNÉ BAROKO (2. fáze baroka - menší stavební úpravy, změny dispozic určené stavebně-historickou analýzou a odpovídající časově období mezi 1/3 a 2/3 18. stol. do roku 1735, kdy probíhaly úpravy i na kostele

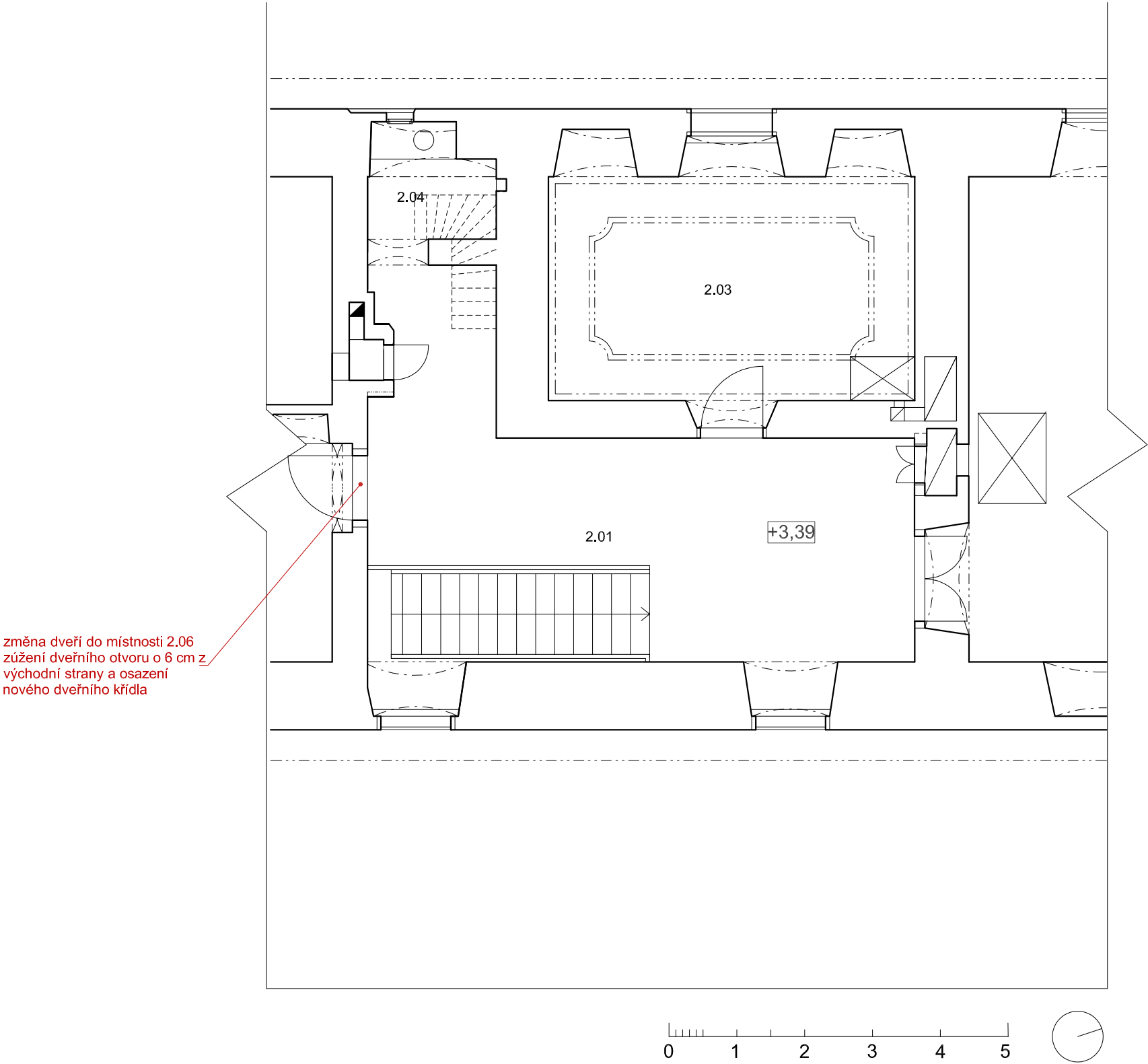

4) KLASICISMUS (1. pol. 19. stol.)

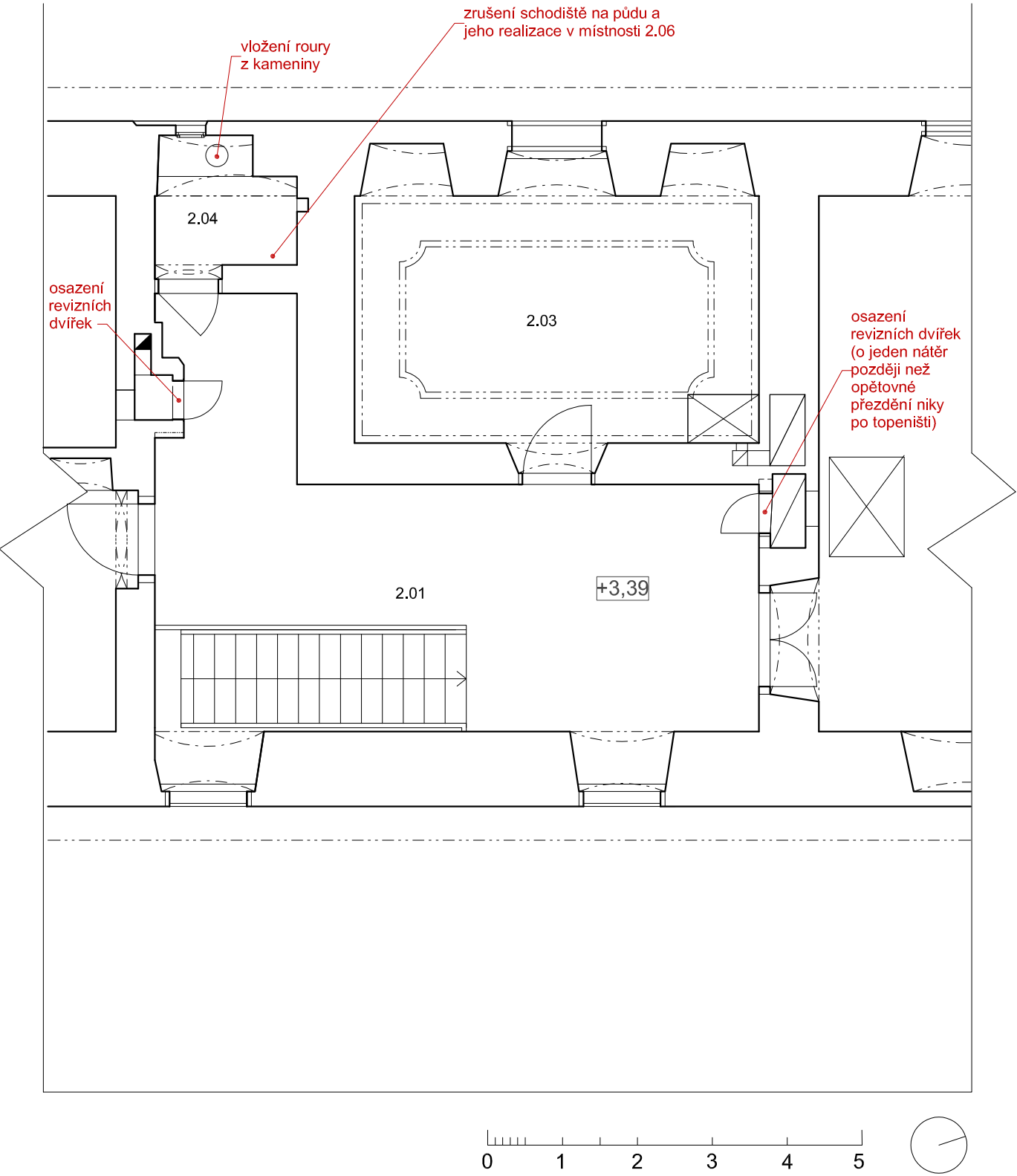

chodba 2.01 v patře

5) KONEC 19. století

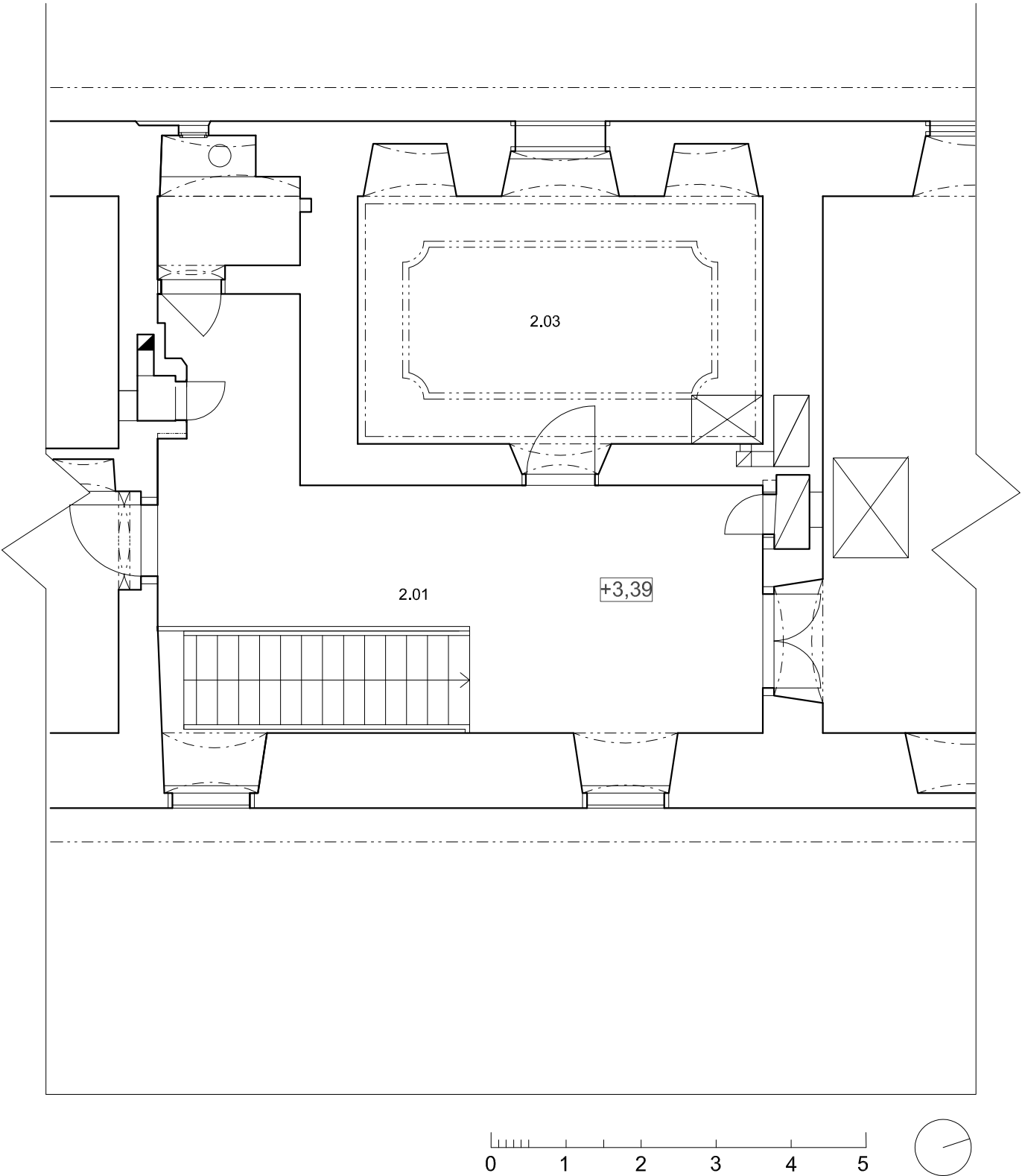

6) 1. POL. 20. STOL. (úpravy sýpky a oken fary, úpravy střechy nad farou a sýpkou)

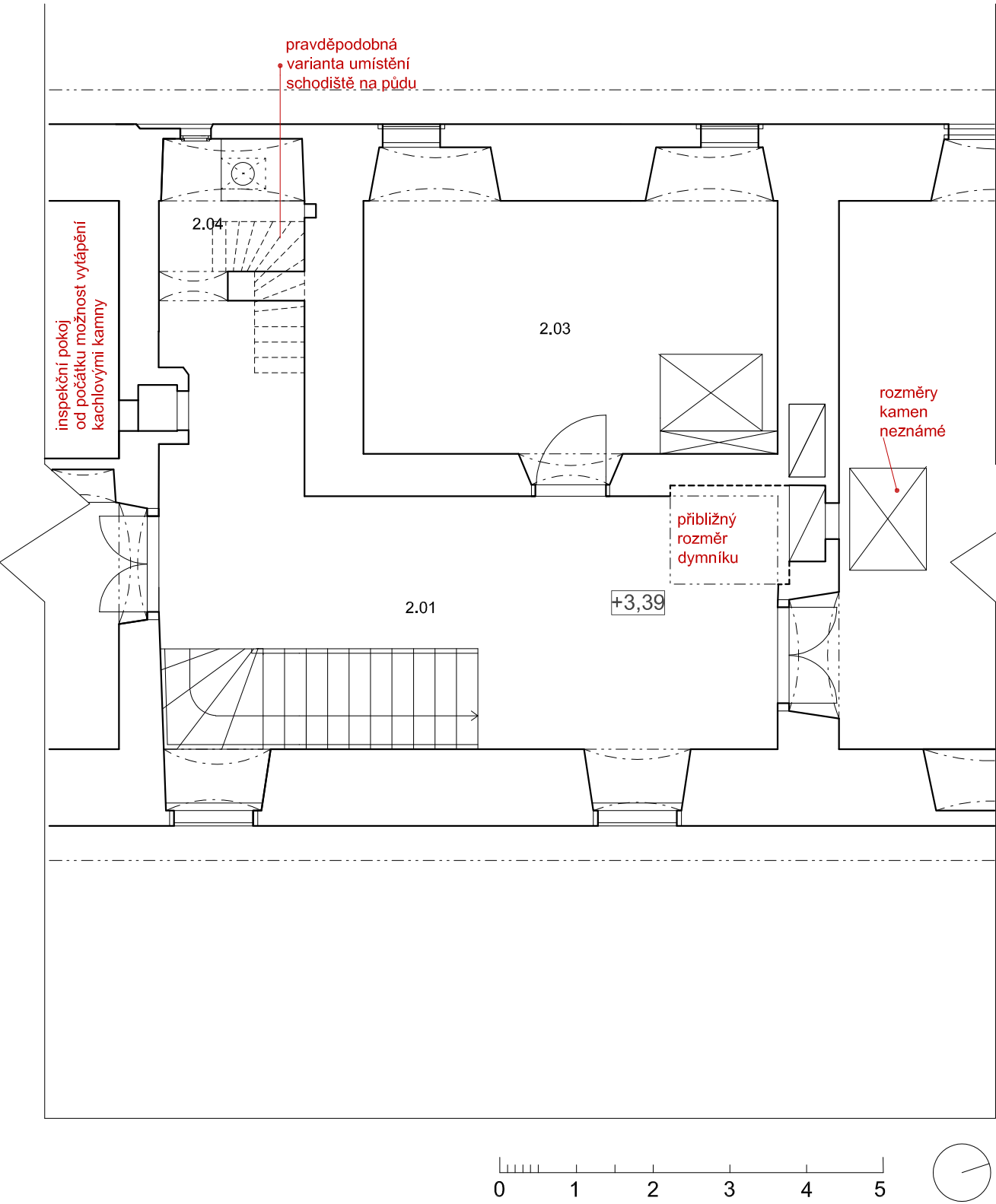

chodba 2.01 v patře

7) AKTUÁLNÍ STAV (březen 2022)

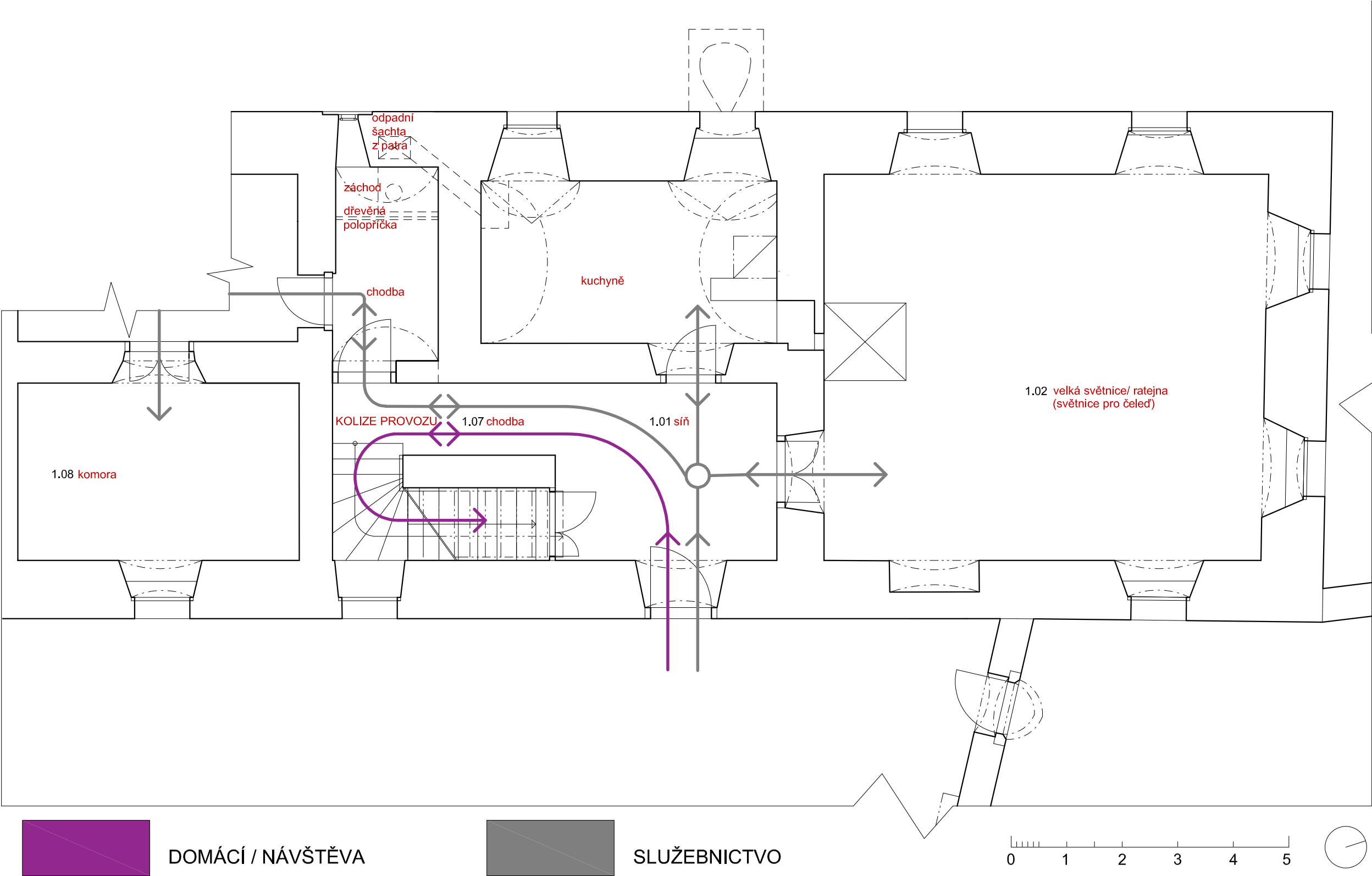
1) RANÉ BAROKO (kolem r. 1671) - SKUTEČNÁ REALIZACE

PROVOZNÍ SCHÉMATA

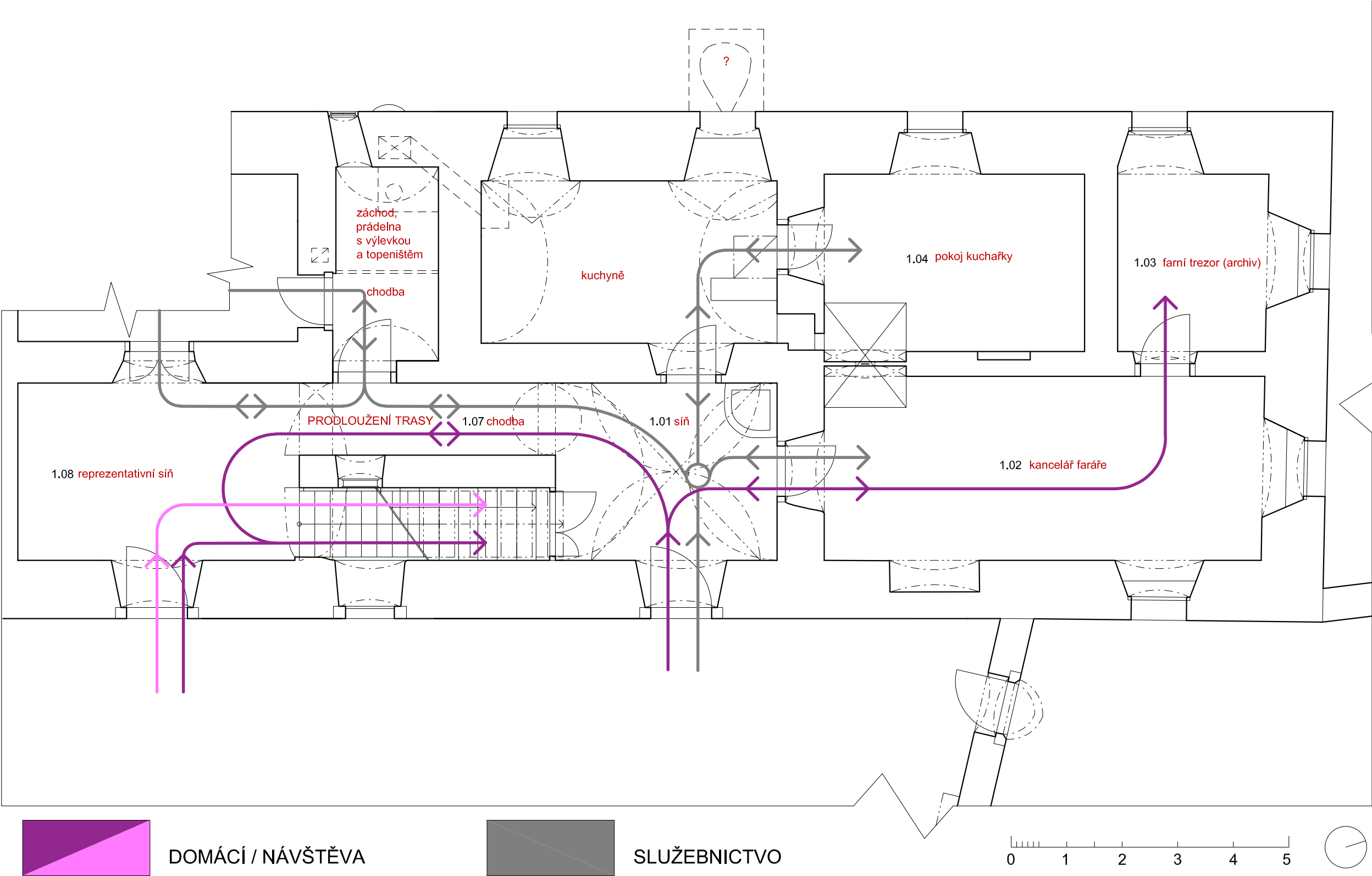
provozní schéma schodišťového prostoru v přízemí

PROVOZNÍ SCHÉMA - RANÉ BAROKO

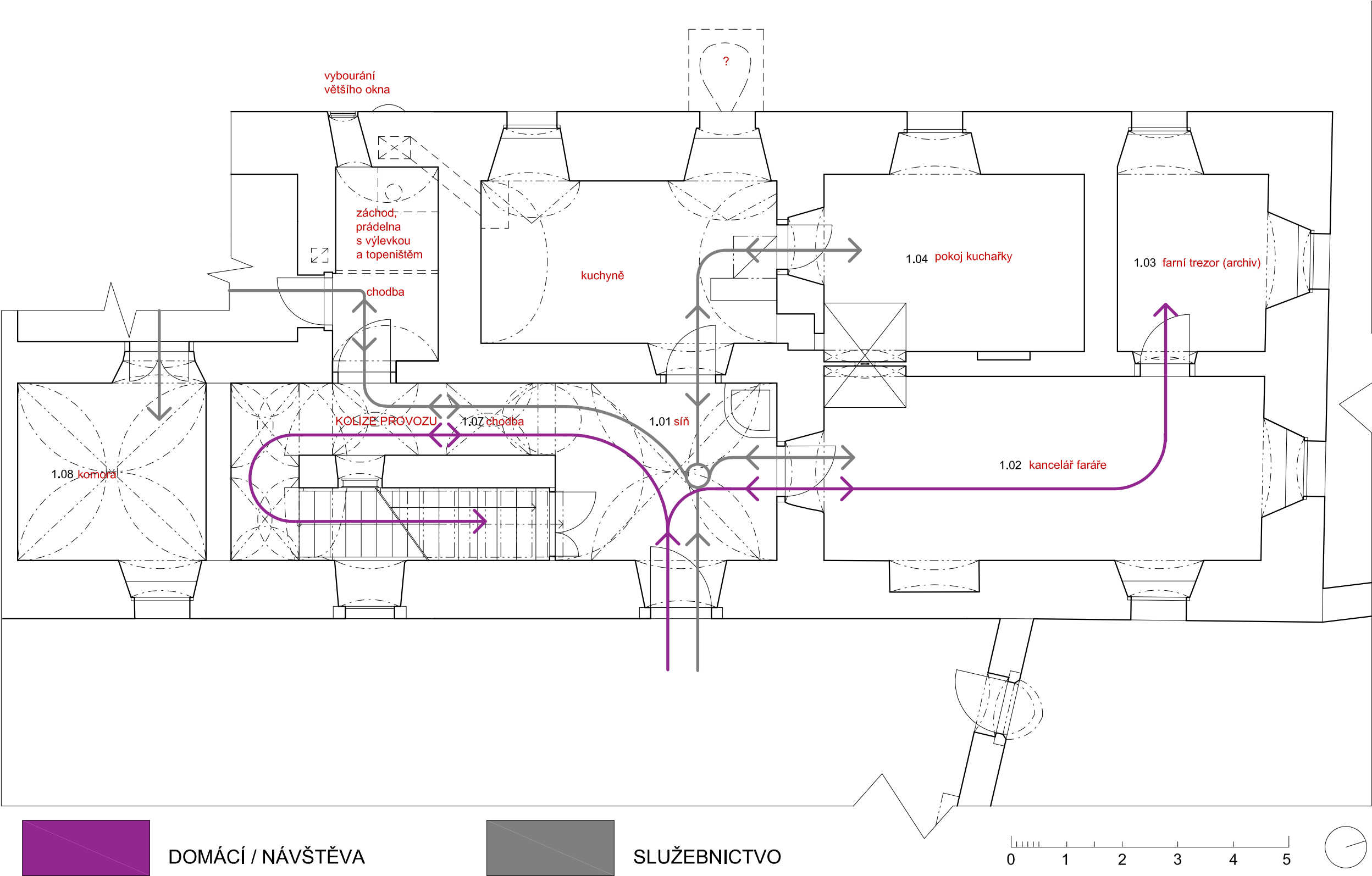
provozní schéma schodišťového prostoru v přízemí

PROVOZNÍ SCHÉMA - VRCHOLNÉ BAROKO - VELKOLEPÝ ZÁMĚR (NEDOKONČEN)

provozní schéma schodišťového prostoru v přízemí

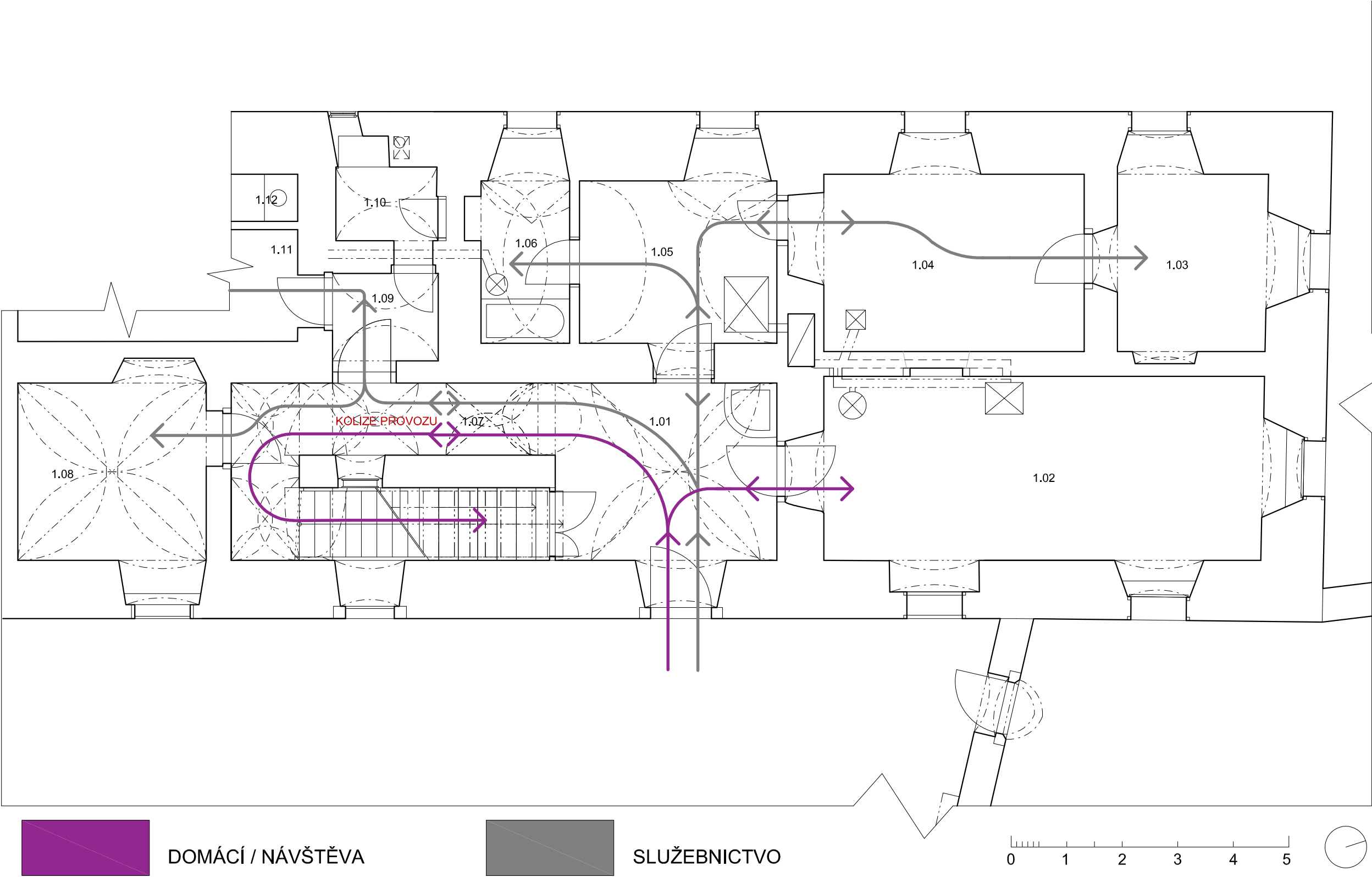
PROVOZNÍ SCHÉMA - VRCHOLNÉ BAROKO PO OPUŠTĚNÍ ZÁMĚRU

PROVOZNÍ SCHÉMATA

provozní schéma schodišťového prostoru v přízemí

PROVOZNÍ SCHÉMA - Aktuální stav (březen 2022)

zdroje

CECHNER, Antonín. Soupis památek historických a uměleckých v Čechách: od pravěku do polovice XIX. století. XLII. Politický okres Kaplický. Praha: Archeologická komise při České akademii věd a umění, 1921, s. 1-3

BENEŠ, Tomáš a Dominika BLÁHOVÁ. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Východní a severní fasáda obytného stavení. 2020. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

JÍLKOVÁ, Petra. Konverze fary č.p. 33 v Blansku u Kaplice. Praha, 2018. Diplomní projekt. FA ČVUT. Vedoucí práce Prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá.

KOCOUREK, Filip a Michal KOCOUREK. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Západní fasáda obytného stavení a vývoj místností 110,109,203,204. 2020. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

PISKÁČKOVÁ, Anna. Revitalizace fary v Blansku u Kaplice. Praha, 2018. Diplomová práce. FA ČVUT. Vedoucí práce Prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá.

RAJN, Tomáš a Veronika TICHÁ. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Dílčí stavebně-historický průzkum. 2019. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

TOPINKA, Antonín. Fara u kostela sv. Jiří, Blansko u Kaplice – okres Český Krumlov: Dílčí stavebně-historický průzkum. 2018. Stavebně historický průzkum. FA ČVUT. Vedoucí práce Doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

0262-1 Blanskou Kaplice - dříve Pflanz: Císařské povinné otisk stabilního katastru 1:2880 - Čechy. 1:2880. 1826. ČÚZK. Dostupné také z: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=cioc&idrastru=B2_a_6C_262-1_3

Blansko u Kaplice: Ortofoto ČR (současné). 2022. ČÚZK. Dostupné také z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

zdroje plánové dokumentace

dwg podklady

JÍLKOVÁ, Petra a Anna PISKÁČKOVÁ. zaměření objektu č.p. 33 fara u kostela sv. Jiří v Blansku u Kaplice aktualizované v průběhu navazujících stavebně historických průzkumů. archiv doc. Rykl

plán přízemí kostela sv. Jiří v Blansku u Kaplice

CECHNER, Antonín. Soupis památek historických a uměleckých v Čechách: od pravěku do polovice XIX. století. XLII. Politický okres Kaplický. Praha: Archeologická komise při České akademii věd a umění, 1921, s. 2. Obr. 1. Blansko. Půdorys farního kostela - Plan de l'église paroissiale

PŘÍLOHY

FA ČVUT PRAHA

Eliška Houdová
Katarína Tomášiková

NÁLEZOVÉ SITUACE

MÍSTNOST 2.01 A PROSTOR SCHODIŠTĚ DO PATRA
FARA ČP. 33, BLANSKO U KAPLICE

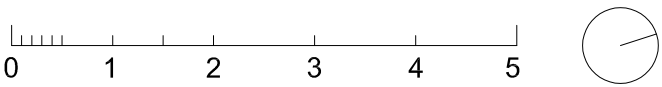
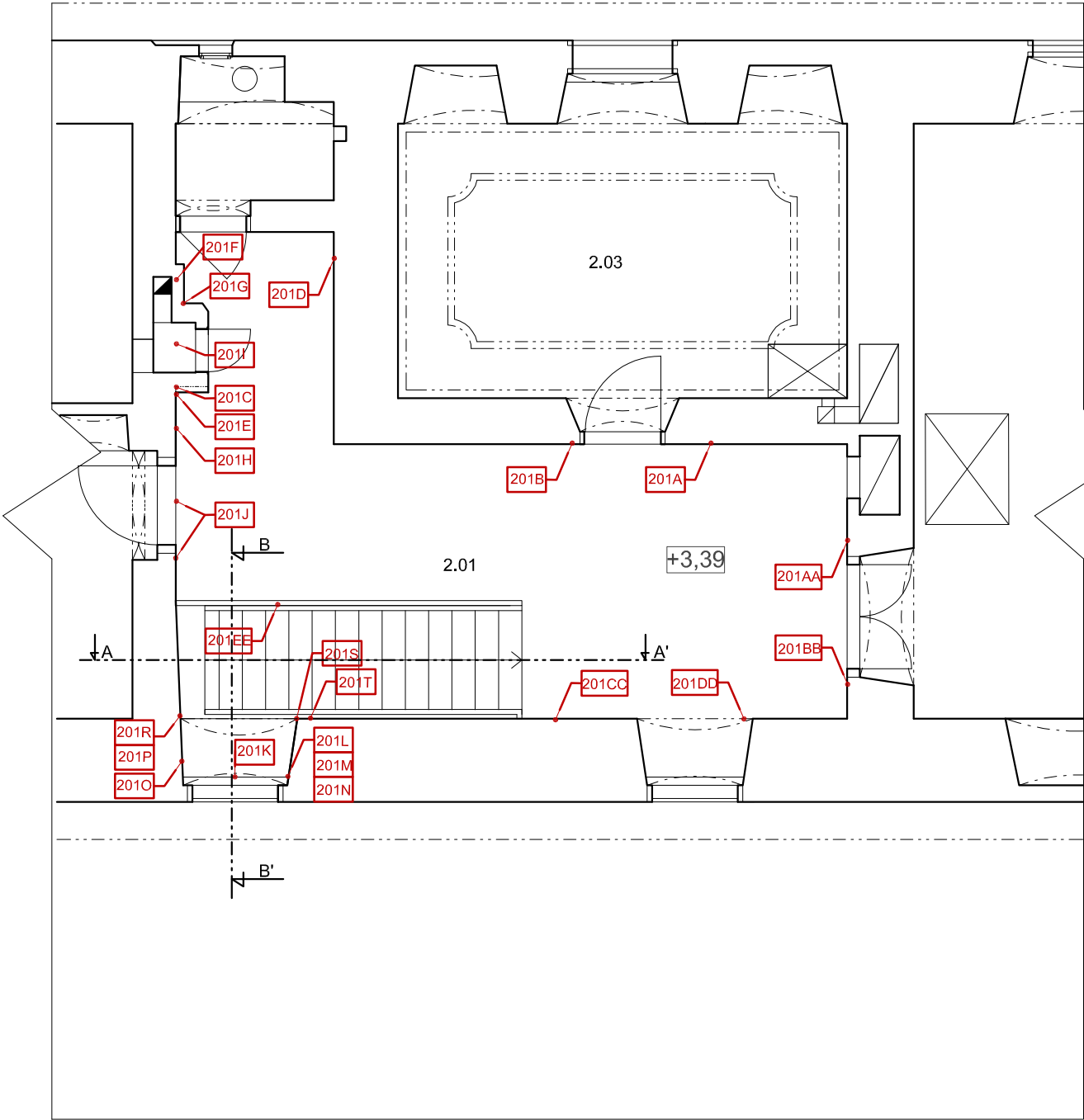
FA ČVUT PRAHA

Eliška Houdová
Katarína Tomášiková

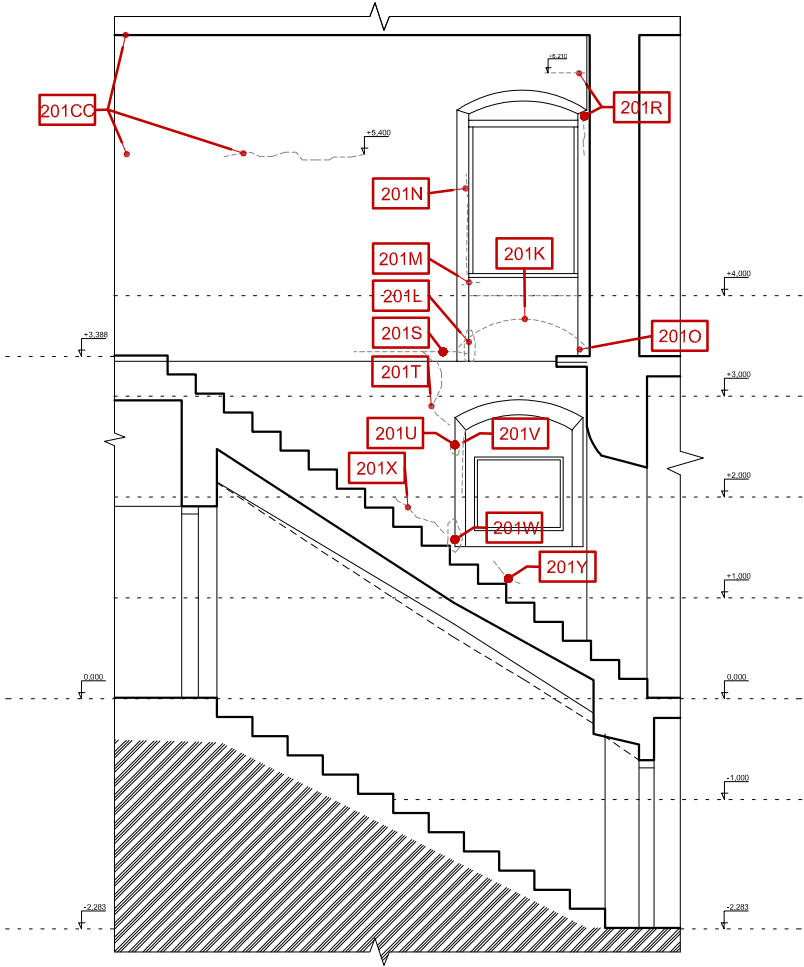
PŮDORYS PŘÍZEMÍ S VYZNAČENÍM POLOHY SOND

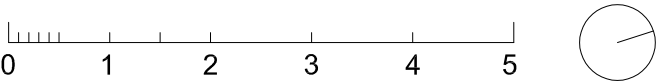
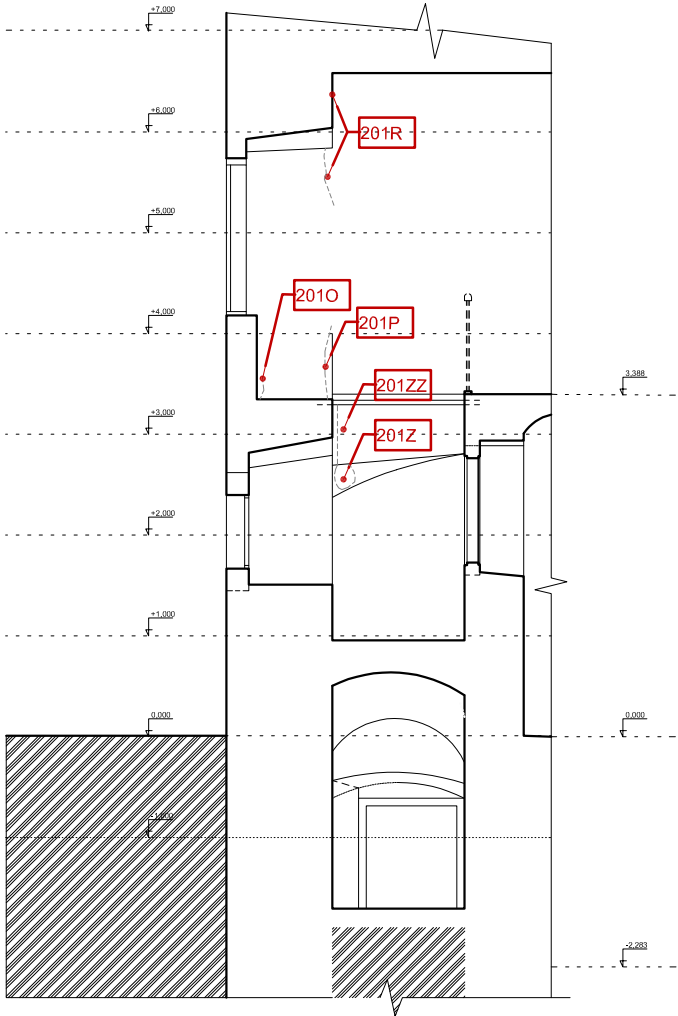
PŮDORYS PATRA S VYZNAČENÍM POLOHY SOND

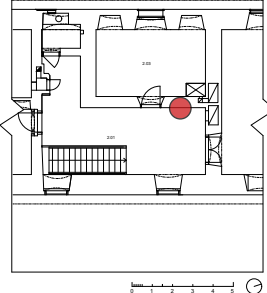

PODÉLNÝ ŘEZ A-A' STÁVAJÍCÍM SCHODIŠTĚM

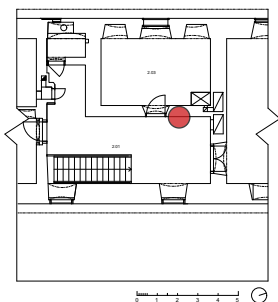
PŘÍČNÝ ŘEZ B-B' STÁVAJÍCÍM SCHODIŠTĚM

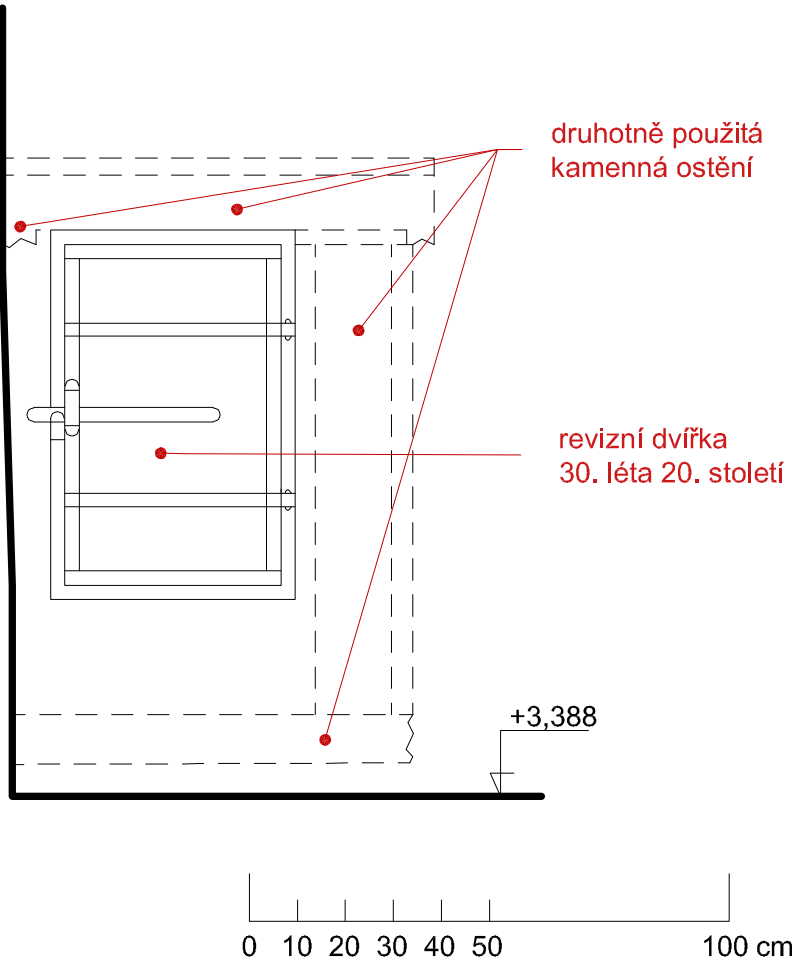
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201A Stopa po topenišťovém prostoru v SZ koutě místnosti 2.01
Popis situace:	Stopa po topenišťovém prostoru pro obsluhu kachlových kamen v jídelně (místnost 2.02) a v pokojíku (místnost 2.03). Náběh omítky 1 ke stopě po "kupoli" topeniště je ve výšce max. + 6,058 m (+ 267 cm nad podlahou patra). Otisk "kupole" je čitelný v náběhu hlíněné omítky 1 a je respektován jejími opravami omítkou 1a i dalšími vrstvami nátěrů. Nápadné vyboulení způsobené vylomením nosníku je viditelné v rozsahu 115 - 130 cm, nejspíše zde byl osazen rám pod "kupoli" dymníku. Pod otiskem kupolové plochy byla na severní i západní zdi nika, která byla v pozdějších stavebních úpravách zazděna. Zazdívka byla provedena z cihel na jemnou okrovou vápennou maltu, a časově souvisí s proměnou topeniště na tahová kamna, obecně datováno do 1. poloviny 19. století. Výplň po bývalém topeništi byla nejprve klasicistní se zlatomodrou výmalbou (1900 – 1915). Poté byla výplň přezděna v 20. letech 20. století - stalo se tak o jeden nátěr dříve než realizace osazení revizních dvířek Úprava ve stavební fázi baroko 2 znamenala uzavření prostoru příčkou nejméně na západní straně. Na západní zdi, 140 cm od severozápadního kouta, se dochoval do výšky + 4,538 m (+ 115 cm od podlahy patra) náběh omítky 2, který navazoval na nosník "kupole" topeniště. Znamená to, že ve stavební fázi baroko 2 topeniště uzavřeli po celém obvodu podezděním pod nosníky.
Fotodokumentace:	
201A	

NÁLEZOVÁ SITUACE:

Fotodokumentace:

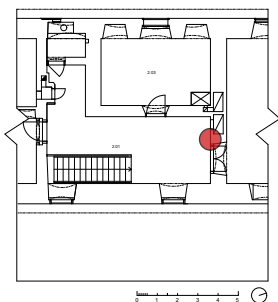
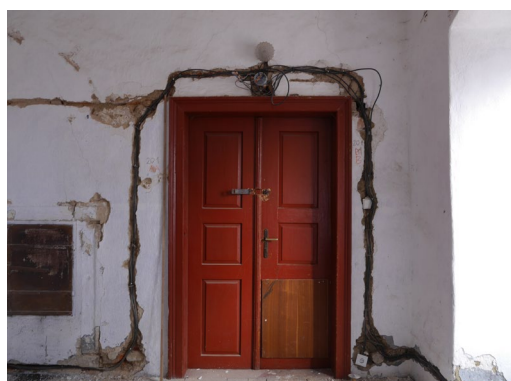

201A

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201AA Omítková situace mezi topeništěm a dveřmi do jídelny (místnost 2.02)
Popis situace:	Hliněná omítka 1 s opravou 1a dobíhá na severní zdi až do vzdálenosti 118 cm od severozápadního kouta - porušení elektroinstalací a následně jsou omítka 1 a opravy 1a viditelné mezi porušením elektroinstalací a západní zárubní. Hliněná omítka 1, stejně jako její mladší nátěry, zabíhá až pod dveřní obložkovou zárubeň z konce 19. století. Zdá se, že barevný zlatě žlutý nátěr s modrými skvrnami náleží k úpravě obložkových dveřních zárubní kolem roku 1900. Příkládací revizní dvířka do komína měla nejprve podobu příkládacího otvoru s prahem ve výšce + 3,568 m (+ 18 cm nad podlahou). Je pravděpodobné, že někdy v 1. polovině 19. století byla v pokojíku (místnost 2.03) již kamna tahová, ale v jídelně (místnost 2.02) ještě stále kamna nepřímou obsluhovaná. Příkládací otvor byl sestaven z nesourodých kusů barokních ostění (jde o formát komína ze stavební fáze baroko 1, do nějž je druhotně vsazeno kamenné ostění). Nejprve byla revizní dvířka dvoukřídlá (rozměr jednoho křídla 27 cm). Chybí zde stopy po pantech tudíž dvířka měla svůj rám. Dnešní revizní dvířka jsou nýtovaná z průmyslově vyráběného plechu a pásovin, pravděpodobně z meziválečného období (30. léta 20. století). Stejná dvířka se nachází i v druhém komíně viz. situace 2011. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	 druhotně použitá kamenná ostění revizní dvířka 30. léta 20. století +3,388 0 10 20 30 40 50 100 cm 201AA

NÁLEZOVÁ SITUACE:

Fotodokumentace:

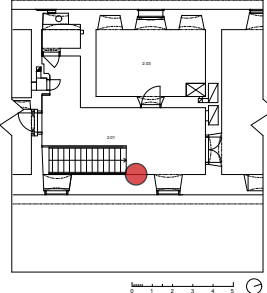

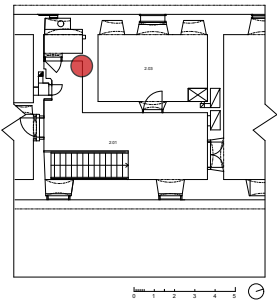
201AA

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201B Dveře do pokojíku (místnost 2.03)
Popis situace:	Dveře byly vždy jednokřídlé. Omítka 1 i následující nátěry byly kolem zárubně poškozeny. Je pravděpodobné, že zárubeň je vyměněna. Profilace obložkové zárubně dveří je příbuzná zárubni dveří do jídelny (místnost 2.02) i do místnosti 205. Profilace dvevního křídla je stejná jako profilace křídla do jídelny (místnost 2.02). Klika se štítkem z 1. poloviny 19. století, na dveřích druhotně použity. Krabicový zámek univerzální a pravděpodobně stářím souvisí s klikou a štítkem. Dvevní křídlo zavěšeno na žaludové závěsy.
Fotodokumentace:	
201B	

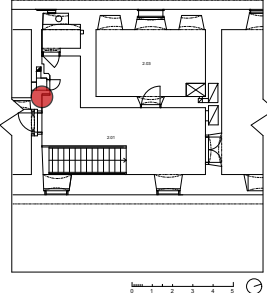
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201BB Situace východně od dveří do jídelny (místnost 2.02) a dveře do jídelny (místnost 2.02)
Popis situace:	Hliněná omítka 1 je souvislá od východní dveřní zárubně až do severovýchodního kouta (přerušena pouze novodobým zásahem elektroinstalace), překladový trám dveří byl dodatečně vyklínován cihlou a kamenem (podle charakteristiky malty snad ve stavební fázi baroko 2). Vylehčovací záklenek je zděný na maltu cihlami o profilu 13,5 x 6,5 cm a plynule navazuje na zdivo na hlínu. Dveřní výplň je datovatelná do konce 19. století až počátku 20. století, nelze vyloučit, že jejich vznik spadá do období velkých oprav mezi lety 1915 – 1917. Profilace dveřních výplní do jídelny (místnost 2.02) je velmi jednoduchá. Kliky vystřídána ve více generacích včetně štítku. Dnešní klika typu piškot, štítek s historizujícím vykrojením časově odpovídá vzniku dveří, ale otisky v laku jsou jiné, klika i štítek tedy byly druhotně použity. Žaludové závěsy datovatelné do roku 1900, avšak je otázkou, zda nejsou druhotně použité.
Fotodokumentace:	201BB

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201C Vztah jižní zdi (zed' k místnosti 2.05) a komína
Popis situace:	V jižní zdi v několika sondách omítka č.1 s hliněným podhazem. V situaci pod stropem a v situaci cca 150 cm nad podlahou omítka č.1 jednoznačně nabíhá na těleso komína. Komín byl v pozdějších etapách znovu omítán, jelikož je na komíně omítka novější a náběhy jsou poměrně hluboko pod povrchem. Nalezené náběhy omítky č.1 na komín jednoznačně dokládají následující fakta. Za prvé, existenci komína v první fázi výstavby, z čehož vyplývá, že místnost č. 2.05 měla od počátku možnost vytápění kachlovými kamny. Za druhé, komín uhýbal západním směrem od počátku (1. fáze výstavby) ve stejném směru jako dnes (26.3.2022) a jeho východní strana i ve stejném tvaru. Z druhého faktu vyplývá, že se komín vyhýbal dřevěným prvkům konstrukce stropu a jde tedy o další indicii možné trámové výměny pro v této místnosti dnes neexistující schodišťový žebřík na půdu.
Fotodokumentace:	201C

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201CC Souhrnná situace východní obvodové zdi
Popis situace:	V drážce pro elektroinstalaci je hliněná omítka 1 a následuje již pouze souvrství vápenných nátěrů. Situace se nachází 3,5 m jižně od severovýchodního kouta místnosti 2.01. V témže místě pod stropem omítka 1 a souvrství nátěrů zabíhá nad podhled. Těsně pod podhledem je koutový náběh omítky podhledu (stáří podhledu blíže neurčeno - pravděpodobně druhá až třetí třetina 19. století). Určitě jde o jinou omítku než ze zrušení dymníku. Chodba mohla být dlouho bez podhledu, je možné, že jako pravděpodobně třetí vrstva (rozhodně nejde o první nátěr) podhledu se uplatňuje barevný zlatě žlutý nátěr s modrými skvrnami (pravděpodobně kolem 1900). Mezi okny v patře na východní obvodové zdi je ve výškové úrovni cca + 5,400 m v půdorysném rozsahu 140 cm (220 cm od jižní zdi po 360 cm od jižní zdi) tvarově zaoblená porucha v hliněné omítkce 1. V sondě nebyla nalezena špaleta, ani záklenek, ale pouze přerušená tatáž omítka (hliněná omítka 1) přičemž níže položená je vyboulena do místnosti. Nejde o pozůstatek otvoru, není vidět otisk schodiště či jeho bednění. Jde zřejmě o starou statickou poruchu vyboulení zdiva a následné nátěry se toto vyboulení pokouší retušovat. (vágrys +- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	 The photographs show the damage to the wall in room 2.01. The top left photo shows a horizontal crack in the wall with a wooden stick for scale. The top right photo shows a vertical crack in the wall with a wooden stick for scale. The middle left photo shows a horizontal crack in the wall with a wooden stick for scale. The bottom photo shows the room with a red door and a window, with the location of the defect marked by a red dot on the floor plan. 201CC

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201D Struktura omítky na zdi k místnosti 2.03
Popis situace:	Hrubá struktura omítky je přetřena množstvím vápenných nátěrů. Situace je nápadná oproti jiným zdem proto, že na hliněné omítce jsou jen vápenné nátěry a lokální opravy a zůstala viditelná její hrbolatá struktura. Nabízí se vysvětlení, že omítka má takovou strukturu právě proto, že byla pod žebříkovým schodištěm (dále žebřík), které by stoupalo na půdu od východu na západ podél této zdi, avšak v sondě pro to nebyl nalezen žádný důkaz. Příčinou bude poloha omítky na zdi k toaletě (místnost 2.04), kde nebyla ambice k jejímu srovnávání. Stoupání žebříku je však nepravděpodobné, jelikož by šlo proti šikmině krovu, kde by prostor nedosahoval dostatečné výšky pro výstup z žebříku.
Fotodokumentace:	
	
201D	

NÁLEZOVÁ SITUACE: Popis situace: Fotodokumentace:	201DD Určení stavební fáze záklenku nad oknem V19 V sondě nad záklenkem je hliněná omítka 1 a následující vápenné nátěry. Totéž i na cihlách záklenku. Záklenek je jednoznačně z první stavební fáze. 201DD
--	---

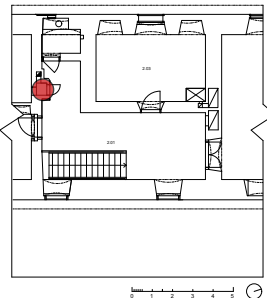
NÁLEZOVÁ SITUACE: Popis situace: Fotodokumentace: 201E	201E Vztah komína na jižní straně místnosti 2.01 a jeho přizdívky ze západní strany Spodní partie komína s příkládáním byla přizděna obecně v barokní etapě výstavby a tím zesílena. Za zdivo kolem příkládacího otvoru zabíhá pouze omítka č. 1 i s nátěrem. Ostatní stratigrafie omítky již probíhají na zesílený sokl. Přizdívka tudíž spadá do druhé fáze výstavby v mladším baroku 1. poloviny 18. století (pracovně baroko 2). související situace 201I interiéru příkládacího otvoru
--	--

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201EE Omítková situace na vřetenové zdi schodiště do patra
Popis situace:	Hliněná omítka 1 je zachovalá od jihozápadního kouta půdorysně 156 cm na sever. Je opatřena silným vápenným nátěrem. Od úrovně + 3,188 m (20 cm pod podlahou patra) je v tomto nátěru vodorovná hrana, jako by na omítku mělo přiléhat dřevěné obložení pod zábradlím. Omítka 1a je obvyklou opravou. Dnes (26-27.3.2022) končí půdorysně obdobně jako omítka 1, a to 156 cm půdorysně od jihozápadního kouta a dál na jih již nepokračuje. Omítka 2 probíhá po celé ploše vřetenové zdi, lemuje dřevěnou zárubeň průhledového okna a souvisí s omítnutím klenebního pasu, který je na styku s vřetenovou zdí již neporušen podsekáním. Omítková situace je obdobná s nálezovými situacemi na západní straně vřetenové zdi a dokládá, že vřetenová zeď je nejméně v půdorysném rozsahu od místa 156 cm severně od jihozápadního kouta a dál součástí první výstavbové fáze. Obdobná situace je v přízemní chodbě 1.07 na západní straně vřetenové zdi v místě cca 160 cm půdorysně na sever od klenebního pasu, v místě 140 cm půdorysně na sever od klenebního pasu je nízko u podlahy přízemí čitelný půdorysný zlom. Trámová zárubeň průhledového okna náleží k omítkové vrstvě 2 a tedy do stavební fáze baroko 2. První z omítek 2 přiléhající k trámové zárubni na východní straně vřetenové zdi pokračuje na klenební pas. Na trámové zárubni z východní strany do prostoru schodiště nejsou viditelné stopy po závěsech okenních rámců. V půlce výšky zárubně je viditelná jizva po hřebíku, která souvisí s dnes neexistujícím madlem schodiště. Otvor po kolíku nesouvisí se závěsem (ve dřevě byl pravděpodobně již dříve, než bylo použito na zárubeň - mohlo být použito i druhotně). Ze západní strany z chodby 1.07 byl k trámové zárubni přidán rám s polodrážkou a žaludovými závěsy. Dle těchto závěsů (analogie se závěsy dveří do místností 2.02, 2.03 a 2.06 v patře a některých bývalých oknech) lze uvažovat o vzniku rámu ve stavební fázi po polovině 19. století. Dochovaná skoba v nadpraží svědčí o zavírání systémem vrchní zástrčky do skoby. V trámové části nejsou doklady o přítomnosti takové skoby. Ovládání okenic bylo pouze na horní zástrč.
Fotodokumentace:	
201EE	

NÁLEZOVÁ SITUACE: Fotodokumentace:	 The photographs show a rectangular opening in a wall, possibly a window or a niche, with a wooden frame. A ruler is used to measure the width of the opening. A close-up shows a wooden beam with a ruler and a small object, likely a find, placed on it.
--	--

NÁLEZOVÁ SITUACE: Popis situace: Fotodokumentace:	201F Vztah západní hrany jižního komína a jižní zdi k místnosti 2.05 Omítka č. 1 je na styku s komínem poškozena z čehož vyplývá, že horní hranolová část komína je evidentně přezděna. Za hranolovou část zabíhá pouze omítka č. 1, ale s vícero nátěry, které zde reprezentují mladší barokní vrstvy. Výrazná výmalba interiéru už na komín nabíhá, tudíž přezdění horní partie na západní straně komína náleží do období klasicismu. 201F
--	--

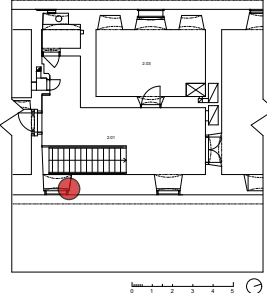
NÁLEZOVÁ SITUACE: 201H Situace pod stropem místnosti 201 Popis situace: Omítka č. 1 a několik dalších nátěrů, které představují mladší barokní fáze zabíhá na jižní zdi nad rákosový podhled. Na tento podhled už nabíhá omítková oprava z jemné, světlé maltoviny. Na podhledu jsou zbytky šablonové výmalby s výrazným zlatým podstropním pásem. Obdobný pás lemoval strop blízko kolem zdi (dobře čitelné na situaci 201C). Podhled je datovatelný obecně do 19. století. Fotodokumentace: 201H	
---	--

NÁLEZOVÁ SITUACE:	2011 Situace v interiéru příkladacího otvoru jižního komína
Popis situace:	Příkladací otvor v komíně je přeložen druhotně použitým kamenným ostěním o výšce 25 cm (původně šířka ostění). Na hraně ostění je viditelné jemné okosení široké necelé 2 cm. Nadezdívka nad ostěním je různě nepravidelně klínovaná pod výše položené zdivo, tudíž rozhodně není z 1. fáze výstavby (související s omítkou č. 1). Východní špaleta lícuje s přízděnou spodní partií komína (situace 201E). Je tedy pravděpodobné, že i úprava příkladacího otvoru pochází z mladší barokní fáze 1. poloviny 18. století (pracovně baroko 2). Je tedy potvrzeno, že místnost 2.05 byla v minulosti vytápěna Příkladací, později vybírací dvířka jsou nýtovaná ze strojně vyráběného plechu a pásoviny. Jelikož nejsou svařovaná, spadají pravděpodobně do meziválečného období (30. léta 20. století). Stejná dvířka viz. situace 201A.
Fotodokumentace:	
2011	

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201J Dveře do místnosti 2.06 a okolní omítková situace
Popis situace:	Dnešní jednokřídlé dveře na čtyři výplně spadají do konce 19. století. Omítková situace východně od dveří dokazuje předchozí existenci dvoukřídlých dveří s hrubým stavebním otvorem 142 cm. Tento rozměr přesně odpovídá šířce stavebního otvoru dvoukřídlých dveří do jídelny (místnost 2.02). U dveří do místnosti 2.05 končí omítka 1a, hliněná omítka 1 je pouze v troskách a čitelná je až od + 5,588 m (220 cm od podlahy patra) a výše, což odpovídá stavební konstrukční výšce dveří do jídelny (místnost 2.02). Ve stavební fázi baroko 2 byly dvoukřídlé dveře zvětšeny z východu o 10 cm a ze západní strany pravděpodobně stejně. Dnešní dveře z konce 19. století jsou oproti barokním zúženy na východní straně o 6 cm (měřeno mezi dochovanými náběhy omítky k obložkové zárubni), zatímco na západní straně jsou osazeny do téže polohy jako dveře ve stavební fázi baroko 2. Hrubý rozměr zárubní je dnes 113 cm. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201K Průmět spodní hrany vylehčovacího oblouku z fasády do interiéru mezi okny V21 a V27
Popis situace:	Průmět spodní hrany cihelného oblouku ze západní fasády z náleзовé situace V38. Jeho pata výškově nekoresponduje s patou záklenku v interiéru (situace 201L).
Fotodokumentace:	
201K	

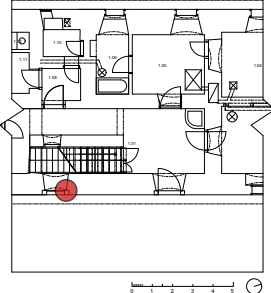
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201L Situace zaniklého záklenku a omítkové opravy mezi oky V21 a V27
Popis situace:	Omítaná špaleta zaniklého okna zasahuje maximálně 81 cm za hranu nad schodištěm (což přesně odpovídá negativu trámové zárubně). Z vrchu je omítka č. 1 se dvěma nátěry vymezena náběhem na záklenek ve výšce + 356 cm od podlahy přízemí. Není vyloučeno, že jde o náběh k omítnutému dřevěnému překladu, jako je to nalezeno v situaci 201R, avšak záklenek je zde pravděpodobnější, jelikož je viditelný na vnější fasádní straně zdi. Vrchní z nátěrů na omítce č. 1 je možné považovat za plošnou opravu 1a, která se projevuje i v jiných situacích (npř. 201A, 201S). Mezi nálezovými situacemi 201L a 201M je rozsáhlá omítková oprava omítkou 2 v rozsahu od zaniklého záklenku po úroveň podlahy niky okna V38. Parapet je nepořádně vyzděn z lomového kamene a cihel na hliněnou maltu, omítnut je omítkou 2. (vágrys $\pm 0,000$ m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	
201L	

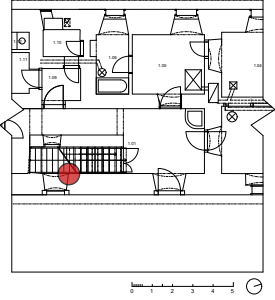
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201M Náběh omítky 1 na úroveň původní podlahy niky okna V21
Popis situace:	Na severní špaletě náběh omítky 1 a nátěru 1a na úroveň podlahy okenní niky okna v patře V38. Dříve byla podlaha niky ve výšce 4 m. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	 201M

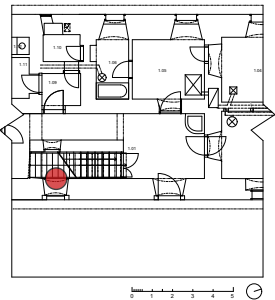
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201N Situace bývalého parapetu okna V21 v patře
Popis situace:	Náběh omítky 1 a nátěru 1a na bývalý parapet okna v patře V38. Situace je čitelná v rozsahu od + 420 cm do + 466 cm. Výše je viditelné poškození opravované omítkou 2. Ve výšce od + 520 cm do + 530 cm zasahuje omítky 1 téměř k trámové zárubni. V návaznosti na nálezkovou situaci 201R z faktů vyplývá, že výška parapetu někdejšího okna v patře byla minimálně ve výšce +4,660 m. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	
201N	

NÁLEZOVÁ SITUACE:	2010 Situace při spodním rohu jižní dělící zdi s koncem hliněné omítky v nice okna V21
Popis situace:	Nepravidelná vodorovná boule a v sondě konec hliněné omítky 1 ve výšce + 399 cm, tudíž jde o stejnou úroveň jako dřívější podlaha niky horního okna, tedy + 4,000 m. (vágrys +- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí) (viz situace 201M)
Fotodokumentace:	2010

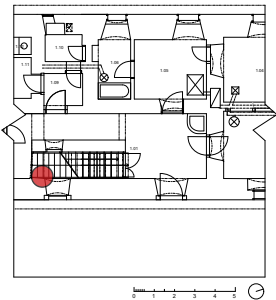
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201T Nároží východní obvodové zdi a niky okna V27
Popis situace:	V sondě odhalené oblé nároží niky spodního okna v přízemí. Nároží je tvarováno omítkou 1a, pod níž je v sondě nalezena omítky 1 převážně bez zachovalé povrchové vrstvy (bez nabílení). Do omítky 1 i 1a je rozsáhlý vkop paty záklenku dnešního okna v přízemí. Na tomto záklenku je omítky 2, která pokračuje přes omítky 1a jako nátěr. Omítky 1a oblým náběhem plynule překrývá patrový výstupek a bez přerušení pokračuje svisle na zed.
Fotodokumentace:	
201T	

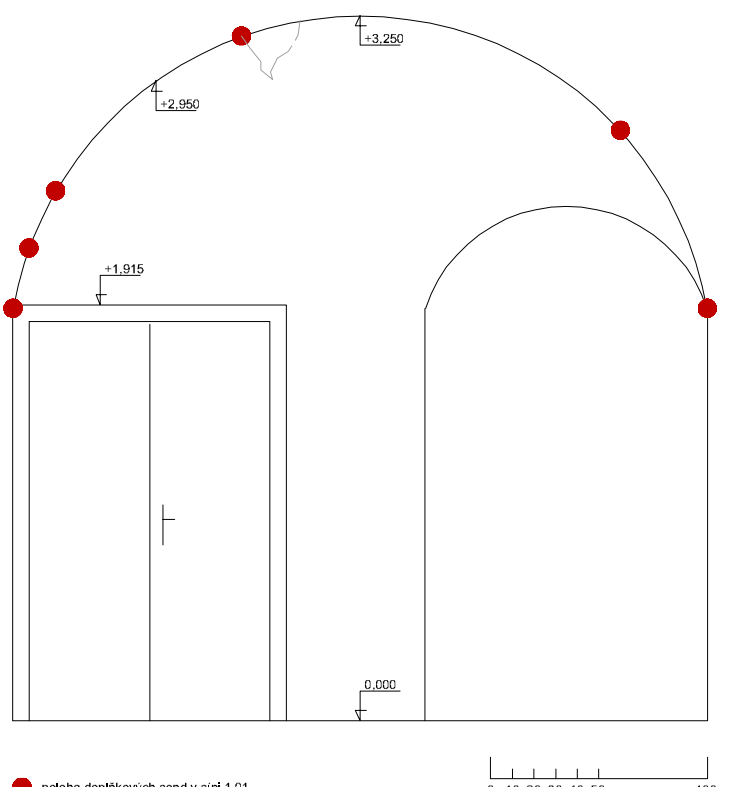
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201V Okenní nika okna V27
Popis situace:	Na severní špaletě končí hliněná omítka 1 ve vzdálenosti 66 – 67 cm od západního nároží špalety. Omítka 1 včetně oprav omítkou 1a je prosekaná a následně opravena omítkou 2. Příčinou bylo osazení kamenného ostění okna v 1. polovině 18. století. Pozn. k okenní výplni: Jedná se o barokní typ okna včetně kování. Do dnes (26-27.3.2022) zachovány čtyři rohovníky (možná přenesené barokní). Zbývající kování je tradiční, ale z 20. století. Okno zaskleno do kytu což odkazuje pravděpodobně na 2. polovinu 19. století. Mimořádně velké obrtlíky pochází z barokní doby – doby vzniku okna.
Fotodokumentace:	 201V

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201W Kontakt oblého nároží okna V27 a schodiště
Popis situace:	U severní špalety okna je oblé nároží modelováno v hliněné omítkce 1 na níž se nedochovala povrchová vrstva. Na nároží byla omítka 1 následně převrstvena omítkou 1a. Omítka 1a je dnes (26-27.3.2022) čitelná za dnešním zděným parapetem a za schodem do hloubky v úrovni 141 cm nad podlahou přízemí, níže je poničena. Z tohoto vyplývá, že někdejší parapet okna v přízemí byl minimálně o 9 cm níže než je úroveň dnešního parapetu. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	 201W

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201Y Situace v parapetu okna V27
Popis situace:	Na omítkce 1a nebo omítkce 2 (nelze odlišit) je šikmý soklový nátěr převrstvený množstvím dalších mladších nátěrů. Kolem schodů je výrazně opravováno. Hliněná omítka 1 není nikde zachovalá. Severně od okenní niky je důvodem chybějící omítky 1 navýšení parapetu v pozdější fázi a poškození omítky 1 osazením schodišťových stupňů. Jižně od okenní niky je omítka 1 poškozena vybouráním zdi a jejím nahrazením klenebním pasem. Omítka 2 (omítka pasu) tak pokračuje přímo na schodišťový sokl v celém rozsahu jižní poloviny okenní niky.
Fotodokumentace:	 201Y

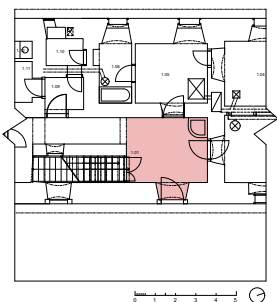
NÁLEZOVÁ SITUACE:	201Z Klenební pas schodiště v místě dělící zdi
Popis situace:	Klenební pas původně eliptického průřezu je opatřen omítkou 2. od výškové úrovně + 2,000 m byla jeho východní část u schodiště podsekána kvůli podchodné výšce. Východní část pasu při jižní hraně okenní niky podsekána strměji šikmo do ztracena. Podsekání pasu je v rozsahu půdorysně 7 cm východně od východní obvodové zdi až 60 cm východně od obvodové zdi. K západu za vřetenovou zdi dále pokračuje eliptický oblouk nerušeně. (vágrys +- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	
201Z	

NÁLEZOVÁ SITUACE:	201ZZ Vztah záklenku okna V27 v přízemí ke klenebnímu pasu a bývalé zdi v místě klenebního pasu
Popis situace:	V sondě ve výšce od + 313 cm do + 317 cm omítku 1 zabíhá za nadezdění záklenku okna. V půdorysné vzdálenosti 2,5 – 3 cm od kouta východní obvodové zdi a pasu je svislá prasklina, která koresponduje s technologicky následující vnitřní zdí (srovnatelná situace 201P). Západně od svazku kabelů je již pouze omítku 2 z doby zřízení klenebního pasu, která přesahuje východním směrem a doztracena překrývá omítku 1 a omítku 1a. (vágrys +/- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	
201ZZ	

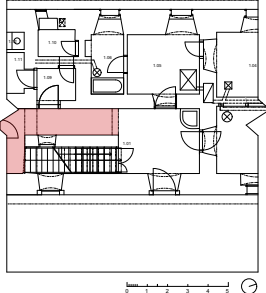
NÁLEZOVÁ SITUACE:	SÍŇ 1.01 Vztah zaklenutí síně 1.01 ke svislým konstrukcím
Popis situace:	Zaklenutí síně je druhotné vůči omítce 1 z první stavební fáze baroko 1. Omítka 1 je také nad dveřmi do sklepa, a to až do výšky cca + 3,150 m (10 cm pod vrcholem čelního oblouku klenby) a klenba je přisazena k této omítce. Z rozsahu omítky nad zdí s dveřmi do sklepa vyplývá, že schody do patra nemohly být v první stavební fázi baroko 1 posunuty více k severu, to by totiž musela být zeď nad dveřmi do sklepa ve stavební fázi baroko 2 nadezděna. Omítka klenbovního pasu do chodby 1.07 je spojitá s klenbou síně 1.01 a druhotná vůči hliněné omítce 1 jak na nároží zdi ke sklepu, tak k západní zdi chodby 1.07 a síně 1.01. (vágrys +- 0,000 m = úroveň podlahy přízemí)
Fotodokumentace:	 ● poloha doplňkových sond v síni 1.01 0 10 20 30 40 50 100 cm SÍŇ 1.01

NÁLEZOVÁ SITUACE:

Fotodokumentace:

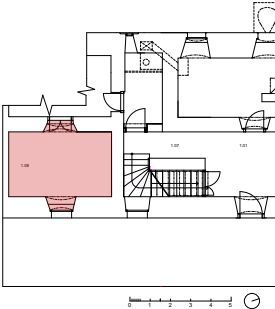
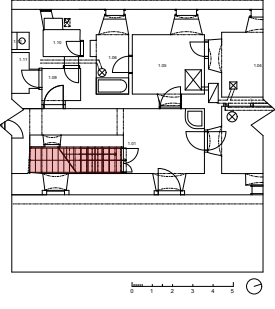
SÍŇ 1.01

NÁLEZOVÁ SITUACE:	CHODBA 1.07 Vztah zaklenutí nástupu na schodiště a svislých konstrukcí
Popis situace:	Původně stejný prostor jako komora 1.08, ale její omítka 1 je kvalitnější než omítka 1 v síni 1.01, na schodech i na chodbě 2.01 v patře. Druhou stavební fází baroko 2 zde představuje klenební pas a protažení vřetenové zdi v souvislosti se změnou schodiště (protažení od místa 275 cm jižně od severního začátku vřetenové zdi dále na jih). Další stavební fází je zeď ke komoře (místnost 1.08) přizděná na spáru s omítkou vůči východní obvodové zdi i vnitřní zdi na západě. Dvojice křížových kleneb je přiložena k omítce pasu (omítka 2) na schody, omítce na východní obvodové zdi i k příčce k místnosti 1.08. Vůči všem třem konstrukcím je zde křížová klenba dodatečná. Realizace jednokřídlých dřevěných mřížových dveří při nástupu na schodiště spadá do období po polovině 19. století.
Fotodokumentace:	 CHODBA 1.07

NÁLEZOVÁ SITUACE:

Fotodokumentace:

NÁLEZOVÁ SITUACE:	KOMORA 1.08
Popis situace: KOMORA 1.08	Dveře z chodby 1.07 do komory 1.08 proraženy pravděpodobně na začátku 19. století, do té doby se do komory (místnost 1.08) chodilo portálem v západní zdi místnosti 1.08. Portál byl orientován na přístup od západu. Klenba místnosti 1.08 přiložena na spáru a opatřena omítkou s jediným nátěrem shodným s nátěrem na příčce mezi chodbou 1.07 a komoru 1.08. Byl zde tedy malý časový odstup mezi realizací příčky a zaklenutím komory místnost 1.08) a klenbu lze tedy považovat za klenbu stejného stáří jako dvojici křížových kleneb při dnešním nástupu na schodiště. Nejasný je vztah dvojice křížových kleneb v severní části chodby 1.07 oproti dvojici křížových kleneb při dnešním vstupu na schodiště. Ve fázi baroko 1, když bylo schodiště kratší (za předpokladu že nástup na schodiště byl přímo z chodby 1.07 a po nástupu se rameno o 90° otočilo) a místo klenebního pasu byla zeď, není pravděpodobné, že by do komory (místnost 1.08) byly dveře z chodby 1.07, jelikož by pak komora měla dvoje přístupové dveře. Naopak dveře v západní zdi komory 1.08 směrem do prádelny (místnost 1.11) a pokračování na dvůr byla nezbytnost, proto je druhý přístup z chodby 1.07 vyloučen.
NÁLEZOVÁ SITUACE:	SKLEP
Popis situace:	Je potřeba zvážit variantu, že sklep již v nějaké formě existoval před vybudováním fary. Jde především o polohu sklepa, která by tímto vysvětlovala nástup na schodiště přes chodbu, nikoli ze síně přímo od vstupu.
Fotodokumentace: SKLEP	

INTERPRETACE A DALŠÍ POZNÁMKY	
	Interpretace patrování: Rozsáhlejší opravu v 1. polovině 18. století (pracovně baroko 2) lze spojovat s obdobím kolem roku 1735 , kdy byla realizována oprava přilehlého kostela svatého Jiří. Je nepravděpodobné, že by byla realizována po roce 1738, jelikož v 30. letech 18. století rod Buqoyů, pod jehož panství obec spadala, vyhlásil bankrot.
TYPY OMÍTEK	
	1: hliněná omítka prakticky bez vápna s dvěma bílými vápennými nátěry pochází z doby výstavby - pracovně poslední čtvrtina 17. století 1a: omítka do tloušťky 1cm plynule přechází v pouhý nátěr, má do tří nátěrů šlo o zlepšení standardu a opravu poruch hliněné omítky typu 1 je obecně datovatelná do doby kolem 1700, jelikož se vyskytuje pouze jako převrstvení dvou nátěrů omítky typu 1 2: omítka spojená se záměrem ve vrcholném baroku, obecně stavební fáze baroko 2
Co na příště:	- přesnější datace dveře 1.07 - 1.08 a 1.07-1.09 - nálezovka: Vztah klenby a zdi ke schodišti (zed' mezi 1.08-1.07) - nálezovka: Stáří klenby místnost 1.11 - podhledy 2.02,2.03,2.05,2.06 a vztah k podhledu 2.01 2.06 – podhled vůči zdejší schodům - klenba 1.07 v chodbě – vztah ke dvojici kleneb u nástupu na schody - vztah ke klenebnímu pasu mezi 1.07 a klenbami u schodiště

ANALYTICKÉ PŮDORYSY

AKTUALIZACE PLÁNOVÉ DOKUMENTACE
FARA ČP. 33, BLANSKO U KAPLICE

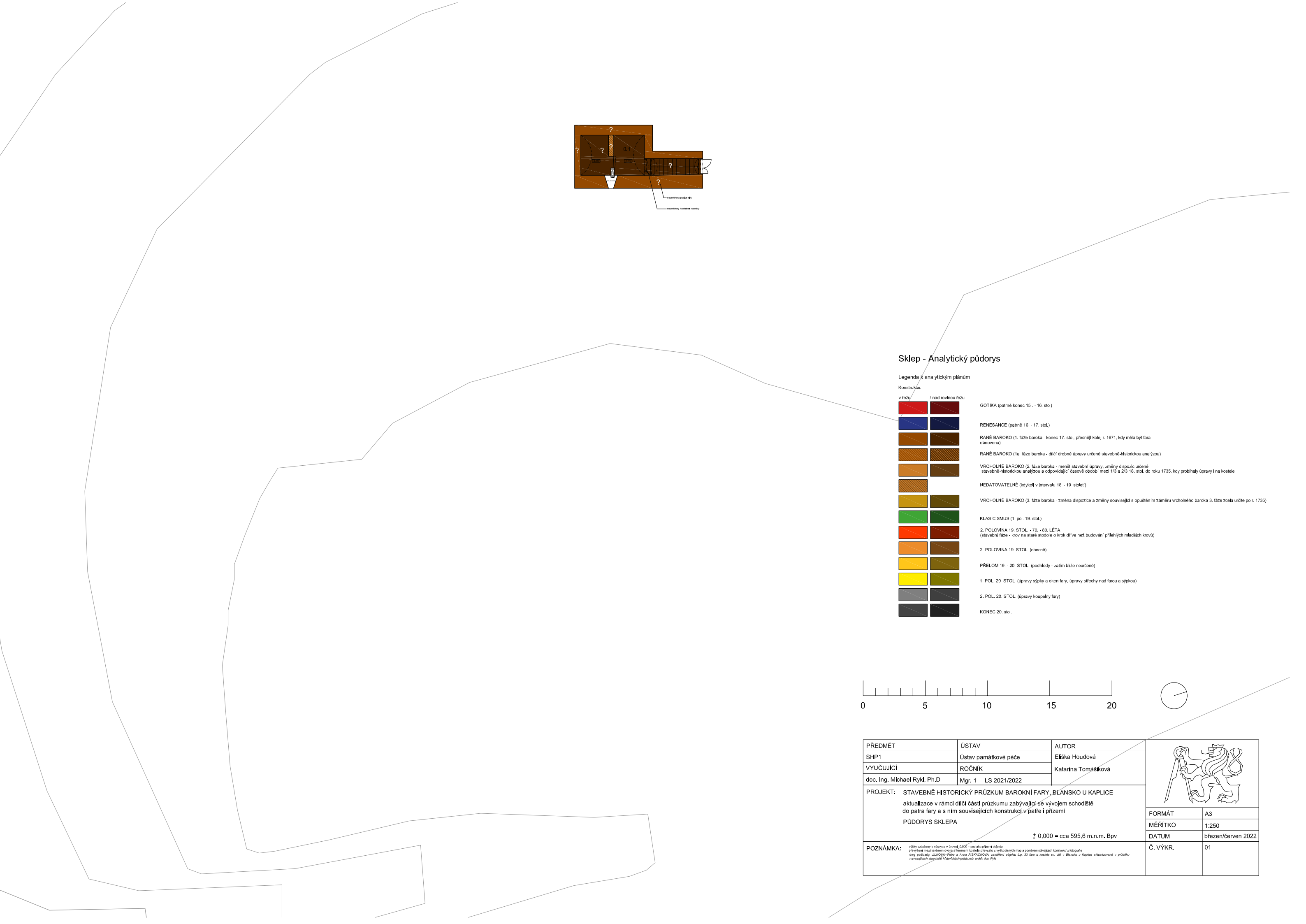

FA ČVUT PRAHA

Eliška Houdová
Katarína Tomášiková

SHP1
březen 2022 (LS22)

doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

Sklep - Analytický půdorys

Legenda k analytickým plánům

Konstrukce:

v řezu

/ nad rovinou řezu

GOTIKA (patrně konec 15 . - 16. stol)

RENESSANCE (patrně 16. - 17. stol.)

RANÉ BAROKO (1. fáze baroka - konec 17. stol, přesněji kolem r. 1671, kdy měla být fara obnovena)

RANÉ BAROKO (1a. fáze baroka - dílčí drobné úpravy určené stavebně-historickou analýzou)

VRCHOLNÉ BAROKO (2. fáze baroka - menší stavební úpravy, změny dispozice určené stavebně-historickou analýzou a odpovídající časově období mezi 1/3 a 2/3 18. stol. do roku 1735, kdy probíhaly úpravy I na kostele

NEDATOVATELNÉ (kdykoli v intervalu 18. - 19. století)

VRCHOLNÉ BAROKO (3. fáze baroka - změna dispozice a změny související s opuštěním záměru vrcholného baroka 3. fáze zcela určité po r. 1735)

KLASICISMUS (1. pol. 19. stol.)

2. POLOVINA 19. STOL. - 70. - 80. LÉTA
(stavební fáze - krov na staré stodole o krok dříve než budování přilehlých mladších krovů)

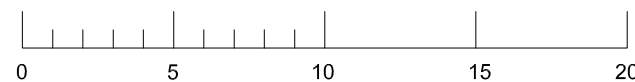
2. POLOVINA 19. STOL. (obecně)

PŘELOM 19. - 20. STOL. (podhledy - zatím bližší neurčené)

1. POL. 20. STOL. (úpravy sýpky a oken fary, úpravy střechy nad farou a sýpkou)

2. POL. 20. STOL. (úpravy koupelny fary)

KONEC 20. stol.

PŘEDMĚT	ÚSTAV	AUTOR	
SHP1	Ústav památkové péče	Eliška Houdová	
VYUČUJÍCÍ	ROČNÍK	Katarína Tomášková	
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D	Mgr. 1 LS 2021/2022		
PROJEKT: STAVEBNĚ HISTORICKÝ PRŮZKUM BAROKNÍ FARY, BLANSKO U KAPLICE aktualizace v rámci díle části průzkumu zabývajících se vývojem schodiště do patra fary a s ním souvisejících konstrukcí v patře i přizemí PŮDORYS SKLEPA $\pm 0,000 = \text{cca } 595,6 \text{ m.n.m. Bpv}$			FORMÁT A3 MĚŘITKO 1:250 DATUM březen/červen 2022
POZNÁMKA: výška vztahující k výškovému úrovní 0,000 = podlaží přízemí objektu přehledně mapy listovním zobrazením v listovním kódu číselném z výškových map a poměrně stálých konstrukcí z fotografie dle podlaží: JILKOVI-Petra a Anna PRISKACOVÁ, zaměření objektu č.p. 33 a fary v kostele sv. Jiří v Blansku u Kaplice aktualizované v přílohu navazujících stavebně historických průzkumů, archiv doc. Rykl			Č. VÝKR. 01

[illegible]

PŘEDMĚT	ÚSTAV	AUTOR	
SHP1	Ústav památkové péče	Eliška Houdová	
VYUČUJÍCÍ	ROČNÍK	Katarína Tomášková	
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.	Mgr. I. LS 2021/2022		
PROJEKT: STAVEBNĚ HISTORICKÝ PRŮZKUM BAROKNÍ FARY, BLÁNSKO U KAPLICE aktualizace v rámci dílčí části průzkumu zabývající se vývojem schodiště do patra fary a s ním souvisejících konstrukcí v patře i přízemí PŮDORYS KROVU FARY A SCHÝPKY ± 0,000 = cca 595,6 m.n.m. Bpv			FORMÁT A3
			MĚŘÍTKO 1:250
			DATUM březen/červen 2022
POZNÁMKA:	výkry vztahující k výhledu v úrovni „0,000“ podlaží přízemí objektu přivýšené nad terénní úroveň a s tímto úrovní souvisí přetvoření a výkresy plochy a s posunem stávajících konstrukcí a kótování dle požadavků Úřadu pro památkovou péči a Úřadu pro památkovou péči v Brně u Kaplice aktualizované v průběhu realizace stavebního historického průzkumu, arch. doc. Rykl plán přízemí křídla sv. Jih v Blánsku u Kaplice: ČECHNER, Antonín. Soupis památek historických a uměleckých v Čechách od pravěku do počátku XIX. století-VII. Pohledy zámku Kaplice. Prace Archeologického komitatu pro Českou akademii věd a umění, 1921, z 2. Díl: Blánsko. Pohledy zámku křídla - plán do tříhlahle pohledu		Č. VÝKR. 04